

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
02 Mart 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun Komisyon üyesi seçilmesi nedeniyle hayırlı olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/823)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

02 Mart 2017 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 11.13'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun Komisyon üyesi seçilmesi nedeniyle hayırlı olsun dileğinde bulunduğu ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın (1/823) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görülecek başka konu bulunmadığından saat 18.54'te toplantıya son verildi.

2 Mart 2017 Perşembe**BİRİNCİ OTURUM****Açılma Saati: 11.13****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Harun KARACAN (Eskişehir)****SÖZCÜ: Mehmet Galip ENSARIOĞLU (Diyarbakır)****KÂTİP: Şahin TİN (Denizli)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok kıymetli temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın kıymetli temsilcileri, hepinize “Hoş geldiniz.” diyor, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun bugünkü toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündemimizde, Meclis Başkanlığınca 24/2/2017 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı yer almaktadır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladığına ve trafik kazasında hayatını kaybeden TÜRK METAL-İŞ Sendikası üyelerine Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Başkanlığımızın tasarıyla ilgili kısa değerlendirmesine geçmeden önce, Komisyonumuza, Sayın Ahrazoğlu'nun Kâtip Üye seçilmesi nedeniyle, MHP Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Ahmet Kenan Tanrıkulu seçilmiştir ve ilk toplantısına bugün iştirak etmiştir. Biz kendisine “Hoş geldiniz.” diyor ve hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Yüksek Teknolojiler Araştırma Merkezi ve Bilim, Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; havacılık ve uzay teknolojileri, bilgi ve teknoloji çağının lokomotif sektörleri olarak baş döndürücü bir hızla gelişmekte ve günlük hayatımızda ihtiyaç duyulan ürünlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına öncülük etmektedir. Ülkelerin bu sektörlerdeki yetenekleri, dünya politikalarını, bir başka deyişle dünyanın yönüğünü ve geleceğini belirlemektedir.

Teknolojik yeniliklerin öncelikli uygulandığı, kuralların sürekli gözden geçirildiği, havacılık ve uzay sektörlerinde belirlenen stratejik amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi amacıyla kurumsal yapıların oluşturulması ve uzun vadeli planların yapılması gerekmektedir. Gerek teknik altyapı gerekse insan kaynaklarının ileriye dönük planlanması önem arz etmektedir.

Günümüzde ülkeler, havacılık ve uzay teknolojileri alanında hedeflerine ulaşmak amacıyla diğer ülkelerle iş birliği imkânlarını araştırıp ihtiyaç duydukları maddi kaynak ve zaman konusunda önemli tasarruflar sağlayabilmekte, büyük yatırım gerektiren sektörlerde ülkeler arası iş birlikleri önemli rol oynamaktadır.

Gelişmiş ülkelerin dünyanın atmosferinde ve uzayın derinliklerinde katettiği yol, insanlığın geleceğini belirlemede sergiledikleri rolleri her geçen gün artırmakta ve pekiştirmektedir.

2015 yılı verilerine göre 323 milyar dolara ulaşan uzay ekonomisinden bahsediyoruz. 2020’li yıllarda ise pazar büyüklüğünün 550-600 milyar dolarlara ulaşması beklenmekte, öngörülmektedir. Bugün baktığımızda, 38 ülkede ulusal uzay ajansı olduğunu görüyoruz. Bu denklemin dışında kalamayacak kadar köklü ve büyük bir medeniyetin parçası ve sahibi olan Türkiye, uzay ve havacılık alanındaki çalışmalarını kararlılıkla yürütmektedir.

Türkiye, her alanda olduğu gibi, havacılık ve uzay teknolojileri alanında da yerleşme ve millileşme hedefine her geçen gün daha da yaklaşmaktadır. Milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkânlarımızla, kendi tesislerimizde yapılması için büyük gayretler sarf etmekteyiz.

Türkiye’de üretilen ve uluslararası alanda sertifikalandırılan ilk Türk sivil imalatı olan HÜRKUŞ eğitim uçağı, Tip Sertifikasını almıştır. Bu, milli bölgesel yolcu uçağı üretimi için de önemli bir kilometre taşı olacaktır.

Ülkemiz, uzay çalışmalarında da büyük mesafe katetmiştir değerli arkadaşlar. Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi, hepinizin malumu olduğu üzere, 2015’te hizmete girmiştir. 2020’de uzaydaki yerini alacak olan yüzde 100 yerli ve millî uydumuz TÜRKSAT 6A’nın testleri bu merkezimizde gerçekleştirilecektir.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli misafirlerimiz, Kıymetli Bakanım; ülkemizdeki havacılık ve uzay alanındaki faaliyetlerin yürütülmesi, yeni teknolojilerin takip edilerek geliştirilmesi, üretilmesi, kullanılması ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanması amacıyla Türkiye Uzay Ajansı kurulması 65’inci Hükûmetimizin Hükümet Programı ve Eylem Planı’nda yer almıştı malumunuz. Ülkemizin uzay ve havacılık alanındaki vizyon ve hedefleri çerçevesinde, diğer gelişmiş ülkelerdeki uzay organizasyonları da dikkate alınarak Türkiye Uzay Ajansı kurulmasına yönelik kanun tasarısı çalışmaları Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından tamamlanmış ve Komisyonumuza sevk edilmiştir.

Havacılık ve uzay sektörleri ile pek çok sanayi sektörü arasında doğrudan ve doğrusal orantılı bir ilişki mevcuttur. Bu sektörlerle yapılan yatırımların, savunma sanayi başta olmak üzere, imalat sanayi, bilişim sektörü, akıllı teknolojiler gibi birçok önemli sektörle etkileşim içerisinde olduğunu, havacılık ve uzay sektörlerinde yapılan yatırımların diğer sektörlerdeki yatırımları doğrudan tetiklediğini biliyor ve bu konuların hassasiyetle çalışıldığının farkındayız.

Bu yönüyle de ülkemiz açısından oldukça önemli olan uzay ve havacılık sektörlerinde teknolojiye dışa bağımlılığı azaltan ve kendi başına teknoloji üretme kapasitesine erişmeyi arzulayan rekabetçi bir sanayinin geliştirilmesi uzay ve havacılık teknolojileri alanında bilimsel ve teknolojik altyapıların ve insan kaynaklarının geliştirilmesi, uzay teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması, ülkemizin uzaya yönelik hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla hazırlanan Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’yla ilgili bilgi vermek üzere ve hem ülkemizin vizyonunu hem tasarının içeriğini hem de bu alanda yapılanları bizlerle paylaşmak üzere şimdi Sayın Bakanımıza konuyla ilgili söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli basın mensupları, değerli bürokrat arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumuma geçmeden önce, Sayın Başkanım eğer uygun görürseniz katılan üst düzey bürokrat arkadaşları da takdim edeyim.

(Toplantıya katılan bürokratlar tanıtıldı)

Tabii, sadece bu kişilerle sınırlı değil, birçok arkadaşın katkısı var. Zira, bu çalışma yapılırken diğer bakanlıklarla da koordinasyon içerisinde, dediğiniz çerçevede “Ülkemiz uzayda nerelerde olmak istiyor?”, “Havacılık teknolojilerinde nerelerde olmak istiyor?”, “Bununla ilgili nasıl bir yapı ihtiyacı var?” bunları çalışırken bütün bu arkadaşların ve ilgili bakanlıkların katkıları oldu. Ben huzurlarınızda onlara teşekkür ediyorum.

Bir teşekkür de peşin edeyim: Tabii, değerli Komisyonumuz, istişarelere başladığımız andan itibaren, ihtisasına uygun olarak ilk günden beri katkı koyuyorlar. Elbette ki bugün de Komisyonun Değerli Başkanı ve üyelerinin hepsinin katkıları olacak, önerileri olacak. Ben buna da şimdiden çok teşekkür ediyorum. Umarım, verimli bir çalışma sonrası önemli bir kurumu hayata geçirmiş oluruz ülkemiz açısından.

Tabii, ta 2003 yılında, Sayın Başbakanımızın bakanlığı döneminde uzay faaliyetlerinin koordine edilmesi ve bu koordinasyon çerçevesinde, dünyada örnek uygulamalar nasıldır, bunların artılarının, eksilerinin, avantajlı yönlerinin, dezavantajlı yönlerinin de araştırılarak sivil bir kurumsal yapının oluşturulması öngörülmüş, bununla ilgili, hükûmet programlarında eylem planı olarak yer almış, en sonunda Türkiye Uzay Ajansı Kanunu Tasarısı hazırlanarak Başbakanlığa bağlı bir uzay ajansı kurulması ve bunun da ülkemizin bu işle iştigal eden bütün birimleriyle koordineli bir şekilde iş ve işlemleri yerine getirmesi öngörülmüştü. Bu çerçevede, biz, kanun tasarısını değerli Komisyonumuzun huzurlarına getirdik.

Kanun tasarısı hazırlık çalışmalarında hangi yolları aldık? Çeşitli ülkelerin havacılık ve uzay ajansları araştırıldı, temel uzay kanunları araştırıldı, temel uzay stratejileri ve politika belgeleri hakeza araştırıldı. Böylece, ülkemizde ajans formundaki böyle kuruluşların, bilimsel, düzenleyici ve denetleyici kurumların teşkilat ve görev kanunları, özellikle ülkemizdeki kanunlar incelendi. Böylece kanun tasarısı hazırlık çalışmalarında bunlardan da yararlanılmış oldu.

Tabii, dünyada uzay ajansına sahip ülkeler ve faaliyetlerine ilişkin de genel bilgileri Komisyonumuzun huzuruna getirmek istiyoruz. Uzay ajansı kurulmuş olan 38 ülke var. Özellikle Rusya’da 1931 yılında, sonra Amerika’da 1958 yılında, Arjantin’de 1961 yılında başlayarak birçok ülkede uzay ajansı var. En son, Meksika, İngiltere ve Türkmenistan da uzay ajanslarını 2007, 2008, 2010 yıllarında kurmuşlar. Tabii, sadece uzay ajansı kurmak veya uydu yapmak değil, bunların fırlatılması da önemli. Uydu fırlatma kabiliyetine sahip ülkeler de yansıda değerli heyetimizin huzuruna geliyor: 1957’de Rusya Federal Uzay Ajansı’nın kurduğu uydu fırlatma kabiliyeti diğer ülkelere yayılmış, en son da 2009’da İran, 2012’de İtalya, yine, 2012’de Kuzey Kore, 2013’te de Güney Kore bu kabiliyete sahip olmuş. Hâlihazırda 12 ülke yörüngeye uydu fırlatabilme kabiliyetine sahip.

Aktif fırlatma üsleri: 21 aktif fırlatma üssü var, aynı ülkenin birden fazla olabiliyor. Bu sektörde, siz de söylediniz, özellikle sivil uzay programlarının bütçesi toplam 42 milyar dolar civarında. Yansıda görülüyor, Amerika, Rusya; hakeza Avrupa ülkelerinde Almanya, Fransa, İngiltere var ama ayrıca Avrupa Birliği’nin de benzer bir kabiliyeti var. Türkiye’nin de hakeza özellikle böyle bir bütçesi var ama buraya askeri bütçe dâhil değil.

Tabii, dünya uzay sektörünün pazar verilerine geldiğimizde, 2005-2014 yılları arasında her yıl ortalama 88 uydu fırlatılmış ve gelirlerde de her yıl yaklaşık yüzde 4 oranında bir artış kaydedilmiş. 2016'dan başlayarak önümüzdeki on yılda 50 kilogram ve üstü 1.450 uydu fırlatılması öngörülüyor. Bunlara ilişkin de beklenen gelir yılda ortalama 280 milyar dolar.

Yine, yansıda grafik olarak veriliyor, fırlatma sayısı 2009'dan 2015'e kadar 78-86 aralığında değişiyor. Fırlatılan uydu sayısı ise bir fırlatmada aynı anda birden fazla uydu fırlatılabildiği için 1,5 katından başlamış, günümüzde yaklaşık 3,5-4 katına çıkmış durumda yani her fırlatmada ortalama 3 uydu fırlatılır hâle gelmiş.

Dünya uzay sektörünün pazar verilerine geldiğimizde, özellikle yer gözlem, navigasyon, telekomünikasyon uydularının üretimi ve yayın hizmetleri, fırlatıcılar, uzay araçları, yer ekipmanlarının üretimi, askeri uzay harcamaları, uzay keşfi faaliyetlerini kapsayan...

Yine, 2023 yılında küresel olarak bizim de uzay ekonomisinden yaklaşık 5 milyar dolar pay almayı hedeflediğimiz yansı heyetin huzuruna geliyor; 2009'da 261 milyar dolarken, 2015'te 323 milyar dolar olmuş ve bu rakam katlanarak da artıyor.

Tabii, "Türkiye'de neden bir ajans ihtiyacı duyuldu?" onu siz de söylediniz ama ben de dilimin döndüğünce Komisyonumuza arz etmek istiyorum. Kamu tüzel kişiliğinin özellikle sağladığı yetkilerden yararlanan, özel hukukun sağladığı esnek bir kabiliyetin kazandırılmış olması, genel idare usullerine bağlı olmadan faaliyet icra edebilmesi -çünkü rekabet ettiği sektörün böyle bir kabiliyeti var-yine, personel istihdamında uzmanlık gerektirdiği için esneklik imkânı sağlanan bir yapı, genel bütçe usullerinin kısıtlamalarına bağlı olmadan faaliyette bulunabilme -anlık kararlar vermek durumunda kalabiliyorsunuz ve bu kararları uygulama ihtiyacı oluyor- yine, aldığı kararları daha hızlı uygulayabilen dinamik bir yapıya kavuşmuş olması, kurumsal yapılanmayı, ihtiyaca ve günün koşullarına göre kolay uyandırabilme imkânının kazandırılmış olması için böyle bir ajansın kurulma ihtiyacı hasıl oldu.

Tabii, bu Uzay Ajansı kanun tasarısıyla ne amaçlıyoruz? Kurulusta kamu tüzel kişiliğine haiz, kuruluş kanununda hüküm bulunmayan hâllerde özel hukuk hükümlerine tabi, Başbakanlığa bağlı, uzay ve havacılık teknolojileri alanında temel araştırmaları yürütme ve koordine etme yetki ve sorumluluğu bulunan, personeli ise iş mevzuatına tabi olarak çalıştırılacak olan bir ajans kurmayı hedefliyoruz, Komisyonumuzun ve daha sonra da Genel Kurulun uygun bulmaları hâlinde.

Tasarı metni yürütme ve yürürlük hariç 25 madde yani yürütme, yürürlükle birlikte 27 madde 4 de geçici maddeden oluşuyor.

Ben uygun görürseniz maddeleri kısa kısa neyi içeriyor söyleyeyim.

BAŞKAN – Lütfen...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) - Zaten maddeler yeri geldikçe ayrıntılı okunacak.

1'inci maddede kanun tasarısının amacı, yine kapsamda da uzay ve havacılık teknolojileri alanında faaliyette bulunan, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarını kapsayan... Türk Silahlı Kuvvetleri ve kamu kurum ve kuruluşlarınca özel kanunları uyarınca yürütülen faaliyetler bu kanun tasarısı kapsamı dışında tutulmuş.

2'nci maddede tanımlar ve kısaltmalar var.

3'üncü maddede ajansın görevleri, ki bu maddeyle kanun tasarısının temel amaç ve hedeflerine uygun olarak uzay ve havacılık teknolojileri alanında ülkemizin ihtiyaç duyduğu gelişmeleri sağlamak üzere doğrudan doğruya teknolojiyi geliştiren, bu teknolojilerin geliştirilmesini destekleyen ve sektörü düzenleyen bir otorite olarak Türkiye Uzay Ajansına tevdi edilen görev ve yetkiler tanımlanmaktadır.

Bir sonraki maddeyle Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulu oluşturuluyor. Başbakanın başkanlığında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Kalkınma Bakanı ve Millî Savunma Bakanından oluşmakta. Maddeyle uzay ve havacılık temel politikasının oluşturulmasına yönelik bir karar mercisi olan Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulunun kurulması, görev ve yetkilerine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Yine, Türkiye Uzay Ajansının organ ve birimlerini tanımlayan 5'inci maddede ise tasarı ile uzay ajansının organ ve hizmet birimleri; Uzay Kurulu, yine Uzay Ajansı Başkanlığı, Bilim Ve Teknolojileri Yönlendirme Komitesi, Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesi, daha altta da araştırma merkezleri, enstitüler, laboratuvarlar, uydur fırlatma, gözlem, yönetim ve kontrol merkezleri, uzay parkı, uzay bilim merkezleri, yurt içi ve yurt dışı bu işe ilişkin çalışma ofislerini içeren organ ve birimlerin tanımı yapılıyor.

6'ncı maddede Uzay Kurulunun yine tanımı yapılıyor ki ajansın karar organı ve başkan dâhil 7 üyeden oluşuyor. Başkan, kurulun da aynı zamanda başkanı. Tabii, Başbakanın teklifi üzerine müşterek kararnameyle atanıyor, kurul üyeleri ise Başbakan tarafından atanır. Ajansın karar organı olan Uzay Kurulunun yapısına ilişkin düzenleme yapılmakta, kurul başkan ve üyelerinin sahip olması gereken nitelikler ile atanma usul ve esasları, kurulun görev ve yetkileri burada düzenleniyor.

7'nci maddede başkanlık tanımlanıyor ki burada Uzay Ajansı başkanı, ikinci başkan ve hizmet birimleri söz konusu. Benzer ajanslardaki yapılarla paralellik arz ediyor. Başkanlığın yapısıyla görev ve yetkilerine ilişkin düzenlemeleri yapıyor.

Bilim ve Teknoloji Yönlendirme Komitesi bir sonraki maddede tanımlanıyor. Yönlendirme Komitesi ajans faaliyetleri açısından önem arz eden bilimsel ve teknolojik konularda kurulun karar almasına, görüş ve önerileriyle yardımcı oluyor. Üniversitelerin, kamu ve özel sektörün, alanında temayüz etmiş temsilcilerinden oluşuyor. Yine, komitenin çalışma usul ve esasları ile üyelerinin belirlenmesine yönelik düzenlemenin yapıldığı madde burası hakeza.

Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesi diye bir komite 9'uncu maddede tanımlanıyor. Burada da uzay ve havacılıkla ilgili kamu kurumlarından temsilcilere yer verilerek kazanılan kapasite ve kabiliyetlerin sosyal refah ve ülke kalkınmasında kullanılabilmesi amaçlanıyor. Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesi oluşturulmakta ve bu komitenin çalışma usul ve esasları yine üyelerinin seçimine yönelik düzenleme bu maddede yapılıyor.

Bir sonraki madde, ajansın diğer birimlerini yani ajansın bünyesinde yer alacak birimlerin -araştırma merkezleri, enstitüler, laboratuvarlar gibi- oluşumuna ilişkin düzenlemeleri içeriyor.

Ajansın gelir kaynaklarıyla ilgili 11'inci madde, gelir kaynaklarına ilişkin düzenlemeleri yapıyor.

12'nci madde Ajansa ilişkin muafiyet ve istisnaları içeriyor. Ajansın sahip olduğu muafiyet, istisna ve yetkiler bu maddede düzenleniyor. Ajansın faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek fikrî mülkiyet hakları ile ilgili düzenlemeler de bu maddede yapılıyor.

Uzaya yönelik faaliyetlere ilişkin genel esaslar 13'üncü maddede düzenleniyor. Özel sektörün uzay ve hava araç ve sistemlerini geliştirebileceği, imal edebileceği ve uzaya yönelik her türlü faaliyette bulunabileceği temel ilkeler burada belirleniyor. Uzaya yönelik faaliyetlerin yetkilendirilmesine ilişkin düzenlemeler yine bu maddede sağlanıyor.

Bir sonraki madde, yetkilendirme ve izne tabi faaliyetlere ilişkin bir nesnenin uzaya fırlatılması, komuta edilmesi ve dünyaya geri dönüşüne yönelik faaliyetlerin ajans tarafından yetkilendirilmesi ve izne tabi faaliyetlere ilişkin düzenlemeyi kapsıyor.

Bir sonraki madde, 15'inci madde, denetim, yetkilendirmenin askıya alınması ve iptalini içeriyor. Ajans tarafından yapılan yetkilendirmelerin hangi şartlarda ajans tarafından askıya alınabileceği veya iptal edilebileceği hususlarını düzenliyor.

16'ncı madde, ajans tarafından sağlanan destekler, sigorta ve teminatları içeriyor. Ajansın kendisinin veya yetkilendireceği işletmecilerin faaliyetlerini yerine getirmeleri esnasında karşılaşılabilecek zararları ve riskleri telafi etmek veya ettirmek için sigorta yaptırabileceğini içeren bir madde. Ayrıca ajans tarafından uzay ve havacılık teknolojileri alanında araştırma ve geliştirme ile ürün geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin düzenlenmeler bu maddede yapılıyor.

Yine, uzay teknolojileri ihtisas bölgeleri konusu var, bu da 17'nci maddeyle öngörülüyor. Madde uzay ve havacılık teknoloji ve sistemlerinin geliştirilmesi ve üretilmesi amaçlarına yönelik altyapılar, araştırma merkezleri gibi birimlerin ve bu alanda ekosistemi oluşturan özel işletmelerin yer alacağı uzay teknolojileri ihtisas bölgesi kurulmasına ilişkin düzenlenmeleri kapsıyor.

18'inci madde, planlama ve imar düzenlemeleri, uzay teknolojileri ihtisas bölgelerinin kurulmasının kolaylaştırılması amacıyla bu bölgelerde planlama ve imar düzenlemesine ilişkin hükümleri getiriyor.

19'uncu madde, şirket kurma ve ortak olmayı öngören bir madde. Ajansın faaliyetleri açısından gerekli görülmesi hâlinde uzay ve havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi ve yeni teknolojilerin kazanılması amacıyla yönelik olarak ajansa şirket kurma veya kurulu şirketlere ortak olma imkânını tanıyan bir madde.

20'nci madde, yine, gerektiğinde, ajansın, gerekli hâllerde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri çerçevesinde kamulaştırma yapmasına imkân veren bir madde.

Kurum ve kuruluşlarla iş birliğini 21'inci maddede düzenliyoruz ki ajansın kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokoller çerçevesinde bunlara ait araç, gereç, ekipman ve tesislerden yararlanabilmesi imkânını sağlıyor. Ayrıca, ajansın test ve deneylerin güvenli yapılabilmesi için gerekli tedbirleri almasına yönelik düzenlemeler de bu maddede yer alıyor.

22'nci madde, idari yaptırımlar ve adli cezalara ilişkin ajans tarafından çıkarılacak düzenlemelere aykırı faaliyette bulunan işletmeciler hakkında uygulanacak idari yaptırımlar ile kanunla getirilen düzenlemelerin ihlali hâlinde uygulanacak adli cezaları düzenliyor.

Ajansın mali denetimi ve uygulanmayacak hükümleri 23'üncü maddede. Getirilen düzenlemeyle ajansın klasik bir kamu kurumundan daha dinamik bir işleyişe sahip olması amaçlanan bir düzenleme.

24'üncü madde istihdam usullerini belirliyor. Ajansın personelinin iş mevzuatına tabi olarak istihdam edileceğini söylemiştik. Madde ile bu personele ilişkin hususlar düzenlenmekte.

Yine, değiştirilen hükümler var. Ajansın kurulmasıyla, mükerrerlikten kurtulmak için, bizim Bakanlığa bağlı Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü var, bu ilga edilmekte, her türlü hak ve yükümlülükleriyle ajansa devrine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Geçici madde 1 ve geçici madde 2 ile geçiş hükümleri düzenleniyor. Mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan proje ve işlerin devamını sağlamak amacıyla söz konusu genel müdürlükte çalışan personelin belirli bir süreyle ajansta istihdamını düzenleyen bir madde.

Yine, TÜRKSAT Anonim Şirketinin yetkilendirilmesi var geçici madde 3’le. Şu ana kadar böyle bir ajans söz konusu olmadığı için, kamu adına TÜRKSAT’ın yürüttüğü işlemler var, bu işlemleri yine TÜRKSAT’ın yürütebilmesi adına, kanun tasarısıyla getirilen hükümler kapsamında, uydu işletmecisi TÜRKSAT Anonim Şirketiyle ajans arasında görev sözleşmesi imzalanmasını içeriyor.

Yine, geçici madde 4’le de başkan ve kurul üyelerinin ilk ataması düzenleniyor, ki hepsi birden değişmesin, belli periyotlarla... Başlangıçta hepsi atanacak. Dört yılda bir yenileme olduğu zaman hepsi birden değişip kurumsal hafıza yok olmasın diye ona belli bir düzenleme getiriliyor. Onlar bu maddeyle öngörülüyor.

Madde ayrıntıları konuşuldukça, Komisyon üyelerimizin görüş ve değerlendirmelerini aldıkça hasıl olabilecek ihtiyaca yönelik düzenlemeler de dâhil, inşallah güzel bir düzenlemeyle ülkemize, insanımıza hayırlı olabilecek bir düzenlemeyi yapmış oluruz. Dedığınız gibi önemli bir ihtiyaç çünkü dünya bu alanda özellikle çok hızla değişiyor. Bu değişime ayak uydurabilmek ve bu değişimden kaynaklı, ülkemiz adına katma değer oluşturmak adına da böyle bir ajans ihtiyacı vardı.

Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım. Umarım çok uzatmadan görüşlerimi aktarabilmişimdir. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, tasarıyla ilgili vermiş olduğunuz bilgiler ve çok değerli analizleriniz ve değerlendirmeleriniz için teşekkür ediyoruz.

Şimdi tasarının tümü üzerinde Komisyon üyelerimize istem sırasına göre söz vereceğim.

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetler Hakkında Kanun Tasarısı’nın geneliyle ilgili olarak söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu tasarımı, Türkiye açısından geç kalmış olmakla birlikte olumlu bulduğumuzu belirterek söze başlamak istiyorum. Gelişen dünyada uzay artık bir bilinmez değil. İnsanoğlu için bu anlamda, bu alana yapılacak yatırımı önemli ve anlamlı buluyoruz. Dünyada epey yol alındığını da biliyoruz. Dünyada alınan bu yolda aslında Türkiye yok değil. Pek çok vatandaşımız bu alanda dünyada sözü geçen kurumlarda çalışıyor. Hatta NASA’da dahi çalışan Türk vatandaşlarımız var.

Ben özellikle bu tasarının zamanlaması açısından, neden bugüne getirildiğini ve neden bu döneme getirildiğini merak ediyorum. Bugün bizim Türkiye’de referandumu konuşmamız gereken bir günde, aynı zamanda olağanüstü hâlin olduğu bir dönemde, bütçenin yeni yapılp Türkiye’de AR-GE’ye yüzde 1 gibi bir payın ayrıldığı bir bütçenin sonrasında Uzay Ajansının kurulmasının ve dünyada milyar dolarları aşmış bütçelerle uygulanan uzay ajansını bugün konuşmamızın ne anlam taşıdığını bilemiyorum Türkiye’de tarımın ne hâle geldiğini, turizmin battığını, ekonominin çöktüğünü, asgari ücretin yoksulluk sınırı altında olduğunu bugün bizim burada konuşmamız gereken bir dönemde biz Uzay Ajansının kurulmasını konuşuyoruz ama hangi bütçeyle, nasıl yapılacağını göremiyoruz. Sayın Bakan, sizin alanınızda bugün Türkiye’de, teşekkür ederiz, güzel projeler, köprüler yapıldı, otobanlar yapıldı, şehir hastaneleri yapılıyor; bunların hepsi bütçede gözükmüyor, Hazine garantisıyla yapılmış. Hazineden oraya... Ne kadar zarar ettiğimizi göremiyoruz.

Biz diyoruz ki: Evet, Türkiye açısından Uzay Ajansı kurulması gerekiyorsa bugün değil, referandumdan sonra konuşmamız gerekir. Bugün milletvekili arkadaşlarımız ve bugün Mecliste grubu bulunan siyasi partiler alanlara çıkmış, Türkiye’deki rejim değişikliğini konuşurken biz burada Uzay Ajansının kurulmasını konuşuyoruz.

Sayın Bakan, özellikle, maddelere baktığımız zaman, 6'ncı maddede ajans yapacağı yatırımlarla bir patent, fikrî, sınai, mülkiyet hakkı elde edecek ve bunu bedelsiz olarak bir şirkete devredebilecek. Yani kamu kaynağı kullanılarak yapılan araştırma, çalışma, buluş, icat bir özel şirkete, ajans öyle uygun gördü diye bedelsiz olarak verilebilecek. Böyle bir madde olur mu?

En önemlisi, ajansın Başbakanlığa bağlı olarak oluşturulması. Biz eğer burada bilimi, teknolojiyi konuşacaksak bilimin, teknolojinin önünü açıp özerk hâle getirmemiz gerekiyor, siyasetin baskısından kurtarmamız gerekiyor. Kanun tasarısı hazırlanıyor, bir ay önce Meclisten geçmiş Anayasa değişikliği, rejim değişikliği var, referanduma gidiyoruz; kanun tasarısı Bakanlığın yetkisini Başbakanlığa devrediyor. İnanamıyoruz.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – 3 sene var ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani acaba bugün referandum çalışmaları yaparken boşuna mı yarış yapılıyor? Siz “hayır”ın çıkacağını kabul etmişsiniz demek ki. Yani Anayasa çalışmalarında Başbakanlık yok, kapatılıyor; biz burada yasa yapıyoruz, Genel Kurula hazırlıyoruz, Genel Kurula gelecek, bu kurulacak ajans Başbakanlığa bağlı. Böyle bir çelişki olamaz.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – O zaman Başkanlığa bağlanacak.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman niye çalışıyoruz burada? Neden emek veriyoruz? Demek ki siz “hayır”ı kabul etmişsiniz.

Onun için ben bu tasarının geri çekilmesi, referandumdan sonra geniş katılımlarla birlikte, muhalefet partileri, iktidar partisiyle birlikte yeniden düzenlenerek yeniden Meclise sunulması gerektiğini düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çalışma usulümüzü bir hatırlatmak istiyorum.

Geneli üzerinde Komisyon üyesi arkadaşlarımız görüş ve değerlendirmelerini sunduktan sonra size söz vereceğim, bu değerlendirmelerle ilgili sizin de değerlendirmelerinizi alacağız.

Şimdi Sayın Tanrıkulu, buyurun.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; öncelikle Komisyonumuzda görev almaktan ve faaliyet alanlarımızla ilgili katkı sunabilme imkânı bulmaktan büyük bir onur duyuyorum ve teşekkür ediyorum. Bütün arkadaşlarımla birlikte bu yasama dönemindeki çalışmalarımızın da hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Sayın Başkanım, dünyada soğuk savaş dönemiyle beraber uzay çalışmalarını günümüzde hemen hemen –yansıda da gördük sunumda- 70 kadar ülke yapıyor ve oldukça da ileri mesafe kaydetmiş durumdalar ve bu kurulan uzay ajansları hakikaten çok devasa bütçelerle koordine ediliyor. Ve farklı amaçlara, farklı gayelere de hizmet etmek amacıyla da kullanılıyor; savunmadan tutun meteorolojiye veyahut gözlemden iklim değişikliklerine kadar birçok farklı alanda kullanılıyor. Ama bunun etkin kullanılabilmesi ve geliştirilebilmesi, işin biraz da bu noktada bu faaliyeti yürütecek olan kişilerin, özellikle bilim ve teknik alanında çalışacak olan insan gücünün niteliklerine ve kalitesine bağlı oluyor. Dolayısıyla, ben hemen sözümün başında, bir miktar, bu bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanında yetiştireceğimiz, istihdam sağlayacağımız insan gücümüzün eğitim politikalarımızla da paralel gitmesi gerektiğini bir dercetmek istiyorum ve bu bakımdan da insanlarımızın bilimin rehber alınarak yetiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, yansının birçok yerinde de dikkatle izledim ama enteresan bir şey fark ettim. Örneğin, Birleşik Arap Emirlikleri 2 Aralık 1971 yılında kurulmuş, sadece iki yıl sonra uzay ajansını kurmuş yani 1973 yılında böyle bir imkâna sahip olmuşlar. Avrupa Uzay Ajansı, yaklaşık 17 kıta Avrupası ülkesini, işte, yukarıda İsveç, Norveç'i, diğer ülkeleri dâhil edersek ve Kanada'nın da gözlemci olmasını da buna ilave edersek geniş bir potansiyele sahip olarak 1975 yılında kurulmuş ve bugüne kadar gelmiş. Çok bilindiği için NASA'yı söylemiyorum bile. O zaten dünyada sektörü sürükleyerek götüren bir kurum. Bizse uydu piyasasına girdiğimizden yaklaşık bir otuz yıl sonra bu konuyu konuşuyoruz. Evet, hakikaten gecikmiş bir mesele ama neresinden dönersek veyahut ne kadar öncelik alırsak, ne kadar ileri seviyede bir irade gösterirsek herhâlde Türkiye için, ülkemiz için de çok faydalı bir adım atmış oluruz.

Şimdi, baktığım zaman Avrupa Uzay Ajansının -daha sonra Avrupa Birliği Uzay Ajansına dönüşüyor bu- bunun başlangıç tarihi de 2000 yılıdır. 2000 yılında bendeniz de 57'nci Hükûmette Sanayi ve Ticaret Bakanlığını icra ederken bu dönemde Avrupa Uzay Ajansı resmî olarak bize başvuruda bulundu ve o dönem böyle bir karşılıklı muhatap kurum bulamadığımız için biz de TÜBİTAK'ı görevlendirmiştik. O görevlendirmeye ilgili Başbakanlık genelgesi de 15 Mayıs 2002 tarihinde yayımlandı ve sonuç itibarıyla o zamanki Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunda bunlar görüşülerek karara alındı. 2000 yılında oluşturulan "Vizyon 2023" perspektifi de Türkiye'nin uzay çalışmalarına yönelik bir öncü olmasını da ortaya koydu. Yani, bu işin tarihi bir miktar daha geriye gidiyor.

Şimdi, enteresan olan şu: Tabii, bu kadar farklı ve öncelikli kurumlar... Örneğin, 2001 tarihinde Millî Güvenlik Kurulu bir karar almış, daha sonra 26 Şubat'ta alınan bu kararı 2 Mart 2001 tarihinde Bakanlar Kurulu "“Türkiye uzay kurumu” kurulsun.” diye bir çalışma başlatmış ve neticede, biraz önce de söylediğim Başbakanlık genelgesiyle de sonuçta bir faaliyete geçilmiş ama ancak 2004 yılında, Sayın Bakanın da sunuşunda söylediği gibi, biz aradan belli bir zaman geçtikten sonra belirli adımları atabilmişiz.

Şimdi, böyle baktığımız zaman, dünyadaki potansiyele de baktığımız zaman, yaklaşık 1 milyar dolar büyüklüğünde bir olayı konuşuyoruz ve uydu alanında da yaklaşık 600 milyon dolarlık, üretimde 20 milyon dolarlık, pazar ve yer ekipmanında da 100 milyon dolar civarında bir pazar büyüklüğüne sahip ülkeyiz. Bizim özel sektörümüzün yüzde 10'luk bir payı var Sayın Başkanım. Bu nedense hemen hemen yok seviyesinde bir oran ama diğer ülkelere baktığımız zaman, gerçekten, örneğin, Fransa'da bu yüzde 75, 80 civarında. Bizdeki özel sektörün payı da daha çok zaten kara taşıtları ağırlıklı.

Şimdi, sunuda da dikkatimi çekmişti, o toplantıya gelemedim ama Sayın Bakanın sunusunda da tahmin ediyorum aynı şeyler var. İhracat ve ithalatla ilgili rakamlar verilmiş ama gümrük tarife istatistik pozisyonlarını siz de bilirsiniz, onların içerisinde işte ihracat 4,1 milyar dolar, ithalat yaklaşık 25 milyar dolar gösteriliyor son sekiz yılda ama baktığımız zaman hakikaten 21 milyar dolara yaklaşık bir dış ticaret açığı veriyoruz. Tabii bunun içerisinde, biraz önce söyledim, belki birtakım ekipmanlar, kara taşıtları ve diğerleri de var. Yani ceman bakılmış yoksa uzay sektörü diye baktığımız zaman bu daha minimize edilecek bir rakam gibi geliyor. Onun için, daha fazla yatırım yapmamız elzem, bunda bir farklılığımız yok ve aşağı yukarı diğer kurumlara baktığımız zaman, işte, biraz önce söyledim, NASA ve Avrupa Uzay Ajansı gibi kurumlar 10 ila 15 milyar dolarlık bir bütçeyi konuşuyor. Biraz önce de söylendi, hani bizim bütçemizin ne olacağı, ne kadar olacağı noktası bir miktar havada kalıyor. Doğru, nereden gelir sağlayacağına yönelik var maddeler, tasarının içerisinde de ilgili maddeler var ama bunlar ileride yetki tartışmasına da yol açabilecek bazı sıkıntıları da sanki bize getirecek gibi.

İstihdam kısmı da açıkçası beni düşündürdü. İşte “Bizde 600 kişi çalışıyor.” diyor ama herhâlde bütün Bakanlıkta, genel müdürlükte bulunan personeli falan da saymışlar bunun içerisinde. Yani, sadece NASA’nın Jet Tahrik Laboratuvarında 5 bin kişi çalışıyor. Baktığımız zaman, Amerika’da 250 bin kişilik bir, özel sektörü de içine alan istihdam potansiyeli var. Yani, biz, TÜBİTAK, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü, işte bazı kurumlarla var olmaya ve bu sektörde adımızı duyurmaya çalışıyoruz ama birbirini besleyen, girdi-çıkı ilişkisi tam olan bir sanayi bağını kurmamız gerekiyor, şahsi fikrim.

Bir diğer konu, yine, şahsımın o dönemde, 2001 tarihinde çıkartılmasına katkı yaptığı 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında teşvik ve desteklerden bahsediliyor Sayın Bakanım. Şimdi, bakın, bu kanunu çıkartırken gerçekten çok önemli gayeyi hedef alarak çıkartmıştık. O günden bugüne kadar da zaten Türkiye’nin belirli mesafeler alması, teknolojiye atılım yapması, özellikle bizim dış satım ürünlerimizde, imalat sanayisi ürünlerimizde teknoloji girdisi yüksek ürün satabilme potansiyeline gelebilmemiz birazcık da o zaman atılan adımların öncü olmasından kaynaklanıyor.

Burada bir sıkıntı var, izninizle onu sizin dikkatinize sunmak istiyorum. Bir tanesi, şimdi, bu kanun kapsamında birtakım teşvik ve destekler veriyoruz, artı, yetmiyor, Ekonomi Bakanlığının alanına giren teşvik ve destekleri de yine bu kapsamda bu kanun içerisinde de veriyoruz. Burada, korkarım, bir yetki çatışması ileride olabilir. Bunu nasıl çözeceğiz veyahut nasıl gidereceğiz, izale edeceğiz? Bence bürokratik anlamda da, uygulama anlamında da yani icra anlamında da sıkıntı yaratılabilecek birtakım maddelerin içerisinde duplikasyonlar var, onlara hassasiyetle eğilmemiz gerekir diye düşünüyorum. Çok sayıda sektör birbirinden faydalanacak, biraz önce de söyledim, ama en başta tabii iletişim ya da basın-yayın gibi veyahut uzaktan algılama, trafik eğitimi gibi, düzenlemesi gibi konular bu sektörlerden faydalanacak.

Şimdi, bunun bir fanteziden çıkartılıp bizi çok ilgilendiren birtakım konulara getirebilmemiz için gerçekten bunun üzerinde durmamız ve bir kanun yapıyorsak da bunu dört başı mamur yapmamız lazım. Çünkü bugüne kadar... İşte, biraz önce Necip Bey’le de konuşuyorduk yani biz uzaya astronot yollayacak mıyız, yollamayacak mıyız?

NECİP KALKAN (İzmir) – Tabii, esas konu o.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Yani, bu kanun bize neyi verecek?

Şimdi, mesela, kutupta gözlem istasyonu kurulması deniyor. Ben aynı zamanda Çevre Komisyonu üyesiyim Sayın Başkanım, orada da, bir müddet önce, arkadaşlarımız kutup araştırmalarıyla ilgili çalışma yapılacağını söylediler. Şimdi, onlar neyi yapacak, bu ajans neyi yapacak? Bu “kutup” dediğimiz yer de hani Ankara’nın dışında Haymana bölgesi gibi değil yani herkes elini kolunu sallayıp gidip de orada gözlemevi veya rasathane kuracak hâli yok, o kadar imkân ve potansiyel de yok. Şimdi, biraz önce söyledim, yani bazı şeyler yapılırken birbiriyle yetki çatışması içerisinde bulunduğu dikkatimi çekiyor ama her şeyi de, bütün bu eksikleri veyahut sıkıntı yaratabilecek konuları bir kenara bırakırsak bu tasarı tabii ki olumlu yönden bakılması gereken ve ülkemizin dış dünyada bir mesafe almasını gerektiren bir tasarı.

Biz parti olarak da, kişisel olarak Komisyon üyesi olarak da ben bu alanda olumlu katkı sunacağımızı ama bahsettiğim endişelerimizin izale edilmesi şartıyla olacağını belirtiyorum.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu’ya teşekkür ediyorum değerlendirmeleri için. Böylece, Komisyonumuzun çalışmalarına da ilk katıldığı andan itibaren katkı vermiş oldu. Ben, 57’nci Hükümetimizin Bakanı olarak da kendisine teşekkür ediyorum.

Sayın Kalkan, buyurun.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Çok özür diliyorum...

Başkanım, ben Komisyon üyesi değilim ama bir cenazeye katılmam lazım öğlen namazına müteakiben.

NECİP KALKAN (İzmir) – Buyur.

Tamam, hak bendedir, verdim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – İzin verirsiniz sayın vekillerim... Ben, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesiyim.

BAŞKAN – Hoş geldiniz.

Sayın Kalkan’dan sonra size söz vereyim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Kalkan’ın müsaadesi var.

BAŞKAN – Tamam, Necip Bey uzun tutmaz.

Buyurun.

NECİP KALKAN (İzmir) – Ben kısa konuşurum zaten.

BAŞKAN – Evet, evet.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Pekâlâ.

NECİP KALKAN (İzmir) – Efendim, teşekkür ederim.

Sayın Bakanıma açıklamamın sonunda bir soru sormak istiyorum. Aranızda Yuri Gagarin’i bilmeyeniniz var mı? Neil Armstrong’u bilmeyeniniz var mı? Efendim, ben lisede okuyordum, Basmane semtinde oturuyordum, geçiyordum, bir baktım bir kahvede kalabalık. Kalabalığın içine girdik, 19-20 Temmuz Pazar, kalabalık, dediler ne oluyor? Aya adam iniyor. O zaman daha televizyon da yok, televizyon var ama zenginlerde var, böyle fakir muhitlerde yok, seyredemedik, aya inmiş adamı radyodan dinledik. O gün bugündür kafamda da bu astronotlar var. Demin Sayın Bakanım ile konuşurken dedik: Bu görev ve yetkileri içinde acaba bu işin hani fırlatma tesislerini yap, teknolojik tesisleri yap, uyduları, peykleri yap, onların gelişmesi için her şeyi yap uzay ajansı olarak doğru bir şey ama sonunda Türk astronotunu uzaya gönderecek miyiz? Ben bu kanunu çok seviyorum, bu kanunun 65’inci Hükûmet döneminde bizim tarafımızdan, bizim dönemimizde gelmesi de memnun edici, çok destekliyoruz. Acaba burada, görev ve yetkileri içinde uzaya astronot gönderme var mı yok mu? Varsa biz sonuna kadar, A’dan Z’ye kadar bu kanunun arkasındayız. Burada bulamadık tabii, vakit de bulamadık, ben baktığım kadarıyla teknolojik şeyleri gördüm ama net olarak öğrenmek istiyorum, Türkiye de bunu öğrenmek istiyor. Benden geçti de gönderecek adam buluruz. Yani ben kanunun bu tarafını olumlu buluyorum. İnşallah Türk astronotunu da 65’inci Hükûmet döneminde göndeririz diye hepinize söylüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kalkan’a teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, astronot gönderebilmek için yaş sınırı var mı acaba?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) - Necip Ağabey yaşı 3’e bölüyor, bir rakam çıkıyor, o rakamı rahatlıkla göndeririz sıkıntı yok.

BAŞKAN – Tamam o zaman, teşekkür ediyorum.

Şimdi Sayın Akkaya’ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Akkaya.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, Meclisin değerli çalışanları; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ben Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesiyim, bu yasa düzenlemesinde çalışma hayatıyla ilgili 2 tane konu var, onunla ilgili bu Komisyona gelme ihtiyacı hissettim. Onun için, söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı özü itibarıyla, uzay sektöründe faaliyetlerde bulunmak, araştırma yapmak üzere kurulması düşünülen bir devlet araştırma kurumunun kurulması hakkında bir kanun tasarısı anladığımız kadarıyla. Bu kurum kanununun çıkartılması yerinde ama gecikmiş bir kanun tasarısı. Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Muasır medeniyetler seviyesine çıkmak, istikbali göklerde aramak bütün milletimizin, devletimizin de düsturu olmalıdır.” demiş. Tabii, Gazi Mustafa Kemal Atatürk derken, uzay ile uçak sanayiiyle ilgili 1936 yıllarında yapılmış olan, daha o tarihlerde birçok Avrupa ülkesinde, bir dünya ülkesinde yokken Türkiye’de neler yapılmış onu da izninizle hatırlatmak isterim. Mustafa Kemal Atatürk, cumhuriyetten hemen sonra havacılık gelişmelerini incelemek üzere 6 kişilik bir heyeti Avrupa’ya gönderir, bunlar uzmandır. Bu heyetin üyelerinden biri ilk pilotlarımızdan Vecihi Hürkuş idi ve ilk uçağı da o zaman Nuri Demirağ ve ilk uçak mühendisimiz Selahattin Alan’la birlikte yapmışlardı. Şimdi, tabii Nuri Demirağ derken -ben hepsini bir kez daha rahmetle anıyorum, bu ülkeye gerçekten güzel şeyler yaptılar o dönemler- Nuri Demirağ, Soyadı Kanunu çıkmadan önce Mühürzade Mehmet Nuri Bey olarak adlandırılan bir büyüğümüzdü. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları inşaatının ilk müteahhitlerindendir kendisi. 10 bin kilometrelik demiryolu ağının ilk 1.250 kilometrelik bölümünü gerçekleştirmiştir ve bu nedenden dolayı da Gazi Mustafa Kemal Atatürk, “Demirağ” soyadını vermiştir ve ilk uçak imalatının başlamasına da... Ki Keban Barajı’nın yapılması, Keban’a baraj yapılması, sigara kâğıdı imalatının fabrikasının yapılması, hatta Boğaziçi Köprüsü’nün yapılması da ilk o zaman, daha 1936 yıllarında muhterem Nuri Demirağ tarafından önerilmiştir.

Şimdi, geldiğimiz noktada, 17 Eylül 1936’da başlanmış bu ilk uçağımızın imal edilmesine ve o zaman yapılan ilk uçağımızın adı da Vecihi K-6’yımsı. 1936 ile 1944 yılları arasında yurt dışına da yapılan uçaklarımız satılmış o dönemde. Yalnız, tabii o zamanki dış güçlerin de, birçok emperyalist güçlerin de devreye girmesiyle özellikle 1949 yılının Hava Kuvvetleri Komutanının bir açıklaması vardır, der ki: “Amerikan yardımından bedava uçak almak varken biz yerli malı bile olsa Türk uçağı alırsak yarın bu millet bizi asar.” Tarihte bu notlar var ve bir yasayla 15 Mart 1950’de fabrika kapatılmış. Yani geldiğimiz nokta, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının Türkiye’yi daha o dönemlerde çağdaş, müessir bir devlet olma yönünde, büyük devlet olma yönünde attığı adımların nasıl engellendiği işte günümüzde ortada.

Sayın Bakan, Sayın Başkan; muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak için sadece bir kurum kanunu çıkartmak yetmez. Bu kurumlarda -ki ben yasal öneriniz üzerine şimdi konuşmamı yapıyorum izninizle- çalışacak, araştırma yapacak bilim insanlarımıza da gerekli zorunlu saygıyı göstermemiz gerekir, bilimsel ilerleme için düşüncelerini özgürce paylaşabilmelerine olanak sağlamak gerekir. “Düşüncelerini açıkladılar.” diye kanun hükmünde kararnamele bu bilim insanlarımızı üniversitelerden ihraç etmemek gerekir.

Aynı şekilde, muasır medeniyet seviyesi, sadece bilimsel araştırma yapan kurum kanunu çıkartmaktan da ibaret değildir. Bu kavram, aynı zamanda çalışanların, bilim insanlarının örgütlenme haklarını, ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmek olmalıdır. Anayasa’mızın 51’inci

maddesine ve Anayasa'mızın 90'ıncı maddesine göre imzalanmış Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 sayılı Sözleşmesi'ne göre, örgütlenme hakkı bütün çalışanlara tanınan bir haktır. Bu yasa tasarısının yani getirdiğiniz yasa tasarısının Sayın Bakan, Sayın Başkan, 23'üncü maddesinde yapılan bir düzenlemeyle işçi statüsünde olan kurum çalışanları sendikal örgütlenme ve toplu pazarlık hakkından mahrum bırakılmıştır, bu getirilen düzenlemede, bu, demokrasiyi... Sayın Bakan, Sayın Başkanım, yani siz konuşmalarınızda her yerde demokrasinin erdemlerinden bahsediyorsunuz. Demokrasinin en önemli unsurlarından birisi de örgütlü toplumdur ve örgütlü toplumun içinde de demokrasinin en önemli ayaklarından birisi de sendikalardır. Anayasa'mız çalışanların kendi iradeleriyle sendikaya üye olup olmamasını bırakmıştır. Bir yasal düzenlemeyle bu kurumda, yeni kurulacak kurumda çalışanların sendikalardan muaf tutulması Anayasa'mıza da kanunlara da uluslararası sözleşmelere de aykırıdır. Yani böyle bir düzenlemenin bu Komisyon'da görüşülmesi ya da yarın Meclise getirilmesi, uluslararası alanda da yaptıklarınız tartışmaya açık bir konum hâline gelecektir, bu anlayış Türkiye'ye de yakışmamaktadır. Yani örgütlü toplum, sendikalara olan güven ve sendikal örgütlenmeye ilişkin daha ki geçen gün biliyorsunuz bir düzenleme yaptık. O düzenlemede de eğer bir iş yerinde sendikal çalışıyorsa her işçi için 100 lira bir teşvik getirildi işverenlere hem bir yandan öyle düzenlemeler getiriyoruz Mecliste sendikal örgütlenme teşvik edilsin diye ama burada bir kanun düzenlemesi yaparken sendikal örgütlenmenin önünü kapatan düzenlemeler getiriyoruz. Bununla beraber, bu maddeye ilave olarak da gene bu kurumda çalışacakların ücretleri tespit edilirken, işte kurumdaki kurum başkanından daha yüksek ücret alınmaması yönünde bir öneri var. Bu da uygun bir düzenleme değil çünkü eğer orada bir sendikal örgütlülük var ise oradaki çalışanların ücretleri toplu iş sözleşmeleriyle belirlenir. Burada, daha baştan, kurumda çalışacaklara "Siz sendikaya üye olamazsınız. Sendikaya üye olmadığınız için de -kusura bakmayın- sizin ücretlerinizi biz belirleriz." anlayışı demokrasiye uygun bir yaklaşım, anlayış değildir. Bu konuyla ilgili, Komisyon üyelerimiz bir önerge verecekler, umuyorum ki Meclis Genel Kuruluna gelmeden burada, bu, antidemokratik olarak gördüğümüz bu teklifin geri çekilmesi sağlıklı olacaktır diye düşünüyorum. Ki işsizliğin her geçen gün arttığı bir dönemdeyiz. Sabahleyin vatandaşlarımızın "Ben işe gidiyorum." demesinin bile lüks olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Bugün asgari ücret 1.413 lira, belki şuraya, Meclise bir ilan verseniz "Bin liraya çalışacak işçi alıyoruz." diye, şuraya 100 binler başvuru yapar.

HASAN SERT (İstanbul) – Sayın Vekilim, konuyla ilgili konulara girelim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Onun için, bu sendikal örgütlenmenin önündeki engelleri, onların ücret haklarını ortadan kaldıracak bir düzenlemeyi buradan lütfen çekelim.

Çok teşekkür ediyorum bana söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Akkaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Engin, buyurun.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Başkanım, ben bir şey söyleyeyim. Burada sayın vekil şunu söyledi, ben diyorum ki: Kahramanmaraş'a gelsin, 2.500 kişiyi istihdam edelim diyorum.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Edin, ne güzel, başım gözüm üstüne, edebilirsiniz.

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Şu anda Mersin İŞKUR'da 25 bin personele ihtiyaç var.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Şu an ülkedeki istihdam seferberliği zaten o şekilde çalışıyor. Her şirkete "Sen bin tane istihdam edeceksin. Sen 500..." Böyle istihdam politikası mı olur?

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Hayır, İŞKUR'da, resmi bir yer, 25 bin.

BAŞKAN – Sayın Özkan, size söz vereceğim.

Sayın Engin, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kurumlarımızın ve basının değerli temsilcileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Uzay Ajansının kurulmasını ve ülkemizde uzay ve havacılık alanlarında yürütülecek faaliyetlere hız verilmesini önemli bulduğumu öncelikle ifade etmek istiyorum.

Yıllar önce bu alanlara yatırım yapmaya başlayan ve teknolojik gelişmelerle bugün çok ileri noktalara ulaşmış olan ülkelere kıyasla nasıl bir fark yaratacağımız konusunda Sayın Bakan bize -vizyon olarak- hangi alanlara odaklanacağını, hedeflerin neler olduğunu anlatırsa memnun oluruz. Çünkü ilk konuşmasında, özellikle, vizyon konusundaki hedeflerin neler olduğu konusunu ben duymadım. Dolayısıyla, bu konuyu daha detaylı bir şekilde dile getirirse... Hangi hedeflerimiz olacak? Vizyonumuz nedir bizim bu ajansı kurarken? Bu konuları ben duymak istiyorum. Necip Bey'in bahsettiği gibi, bir Türk astronotu uzaya göndermek midir; yoksa, bizim başka önemli, öncelikli, diğer ülkelere kadar geri olduğumuz bir dönemde bizi daha ileri noktalara götürecek ve fark yaratabileceğimiz hangi alanlara yoğunlaşacak bizim vizyonumuz?

2023 hedefleri, hepimiz de biliyoruz ki gerçekçiliğini ve inandırıcılığını yitirdi. Son birkaç senedir, neredeyse tüm göstergelerde ülkemiz ya yerinde saydı ya geriledi ya da çok sınırlı bir ilerleme kat etti. Dolayısıyla, 2023 hedefleri artık ulaşılabilir hedefler olmaktan çıktı. Sırf hedef olsun diye hedef koymak değil önemli olan, konulan hedeflere inanmak ve bu hedefleri gerçekleştirmek toplumsal motivasyonun artarak devamı için çok önemli.

Sayın Bakan, yapmış olduğu sunumda ve ilk konuşmasında ülkemizin 2023 yılında küresel uzay ekonomisinden yaklaşık 5 milyar dolar pay almasının hedeflendiğini söyledi. Bu 5 milyar doların nasıl hesaplandığı, hangi ölçülere göre belirlendiği, atılacak hangi adımlar sonucunda 2023 yılında 5 milyar dolarlık uzay ekonomisinden pay alacağımız konusunun detaylarını paylaşırsa çok memnun olurum ki diğer 2023 hedefleri gibi inandırıcı olmayan bir hedef olmadığına bizler de inanalım, daha ilk adımı atarken bugün burada.

Uzay Ajansı konusunda da mesele sadece kulağa ismi hoş gelen bir kurum kurmak değil, bu kurumun ülkemizde yaratıcı ve vizyoner projeler ortaya çıkaracak altyapıyı hazırlayabilecek olması gerekli. Fakat taslağı okuduğumda bu konuda kafamda ciddi soru işaretleri oluştu. Bir örnek vermek istiyorum: Taslakta Uzay Ajansında Uzay Kurulu oluşturulması öngörülüyor. Bu kurul, uzay ve havacılık temel politikasını hazırlayacak kurul ve 7 kişiden oluşuyor. Yapısına baktığımızda ise “Üyeler, maliyeci, kamu yönetimi mezunu olabilir.” deniliyor madde 6’da. Yanlış duymadınız, Uzay Ajansının içerisindeki Uzay Kurulundan bahsediyoruz, 7 kişiden oluşuyor ve bu Uzay Kurulu, uzay ve havacılık temel politikasını hazırlayacak olan kurul ve bu kurulda görev alacak 7 üyenin hangi alanlarda eğitim almış olmasıyla ilgili maddede bu üyelerin maliyeci olabileceği, kamu yönetimi mezunu olabileceği belirtiliyor. Konunun uzayla ilgili olduğunu bilmeyen biri bu maddeyi ve kurul kompozisyonunu okusa demez ki bu kurul, uzay ve havacılıkla ilgili çalışacak olan bir kurul. Herhangi bir kurul gibi anlatılmış, dolayısıyla, daha başlangıçta yapı sağlıklı bir şekilde oluşturulmazsa kurulacak ajans da beklentileri karşılamaktan uzak bir yapıya dönüşür endişesini taşıyorum.

Ayrıca, artık önceliklerinizden biri olacak bu konuda sonuç alıcı çalışmalar elde etmek için eğitim politikamızda vakit kaybetmeden gerekli adımları atmalıyız. Uzay araştırmaları konusunda ülkemizin diğer ülkelere kıyasla ön plana çıkabilmesi ancak nitelikli insan kaynağıyla mümkün olabilir. Fakat tasarıda eğitim kısmının çok zayıf olduğunu görüyoruz ne yazık ki. Tasarıda, ajansın görevlerinde sadece bir tek cümleyle ajansın üniversiteler ve araştırma kuruluşlarınca yürütülen akademik çalışmaları destekleyici çalışmalar yapacağı belirtilmiş, sadece bir tek cümlede.

AKP hükümetlerinde benim gördüğüm en önemli eksikliklerden biri, bakanlıklar arası iş birliğinin eksik olmasıdır. Çünkü AKP on beş yıldır tek başına iktidar, koalisyon değil ama ne yazık ki bakanlıklar arası iş birliği çok zayıf. Her bakan bireysel çalışma yapıyor ama bazı konular var ki ortak çalışmalar yapılması gerekli. Özellikle, bilim ve teknoloji gibi konular eğitimden ayrı düşünülemez. AR-GE reform paketi -ki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcileri de burada- geçen sene Komisyonumuza geldiğinde de aynı eksiklik vardı. AR-GE konusu, sadece lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının alanına giren TÜBİTAK destekleri çerçevesinde ele alınmıştı ama Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içerisinde vizyoner bir reform paketi düşünülmemişti, sadece, gündelik sorunlara çözüm bulmaya yönelik birkaç adım bir araya getirilmişti.

Yaratıcı, farklı düşünen, sorgulayan, sınırları kabul eden değil sınırları zorlayan nesiller hedeflemesek, biat eden nesiller hedeflenirse istediğiniz kadar ajans kurun ya da hedef koyun, bunlar ancak içi boşaltılmış söylemlere dönüşür. Bu nedenle, okul öncesi dönemden başlayarak ilk ve ortaöğretimi de kapsayacak şekilde eğitim sistemimizde bilim ve teknoloji alanlarında yaratıcılığı geliştirmeye yönelik programların oluşturulması gerekli. PISA’da aldığımız sonuçları, ülkemizin uluslararası sıralamalarda nasıl en son sıralarda yer aldığını hepimiz biliyoruz. Uzay araştırmaları konusunda da Uzay Ajansı Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içerisinde, öğrencilerin bu alanlara ilgi duymalarını sağlayacak, farkındalık yaratacak program ve projeler geliştirebilir. Buna yönelik bir önergemiz de olacak madde 3’te. Maddelere geçtiğimiz zaman detayları hep birlikte görüşeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Engin’e teşekkür ediyorum değerlendirmeleri için.

Sayın Özkan, buyurun.

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; tabii, konumuzun dışında ama Sayın Akkaya’nın eleştirilerini cevaplamak amaçlı... Malumunuz, ben Mersin Milletvekiliyim, geçen hafta İŞKUR İl Müdürlüğüne gittim. Tabii, bunlar resmî kaynaklar, arkadaşlarımız araştırabilirler, şu anda Mersin’de 25 bin kişiye istihdam yaratılmak amaçlı bekleniyor. Yani, fabrikalarımızın, benzeri iş yerlerimizin 25 bin personele şu anda ihtiyacı var. Bununla birlikte, diğer taraftan da esnaf odalarımızla da görüşüyoruz. Örneğin, Mersin Lokantacılar, Kebapçılar, Kafeteryacılar, Tatlıcılar ve Pastacılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı açıklama yaptı, 2 bin kişiye iş imkânı...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Hacı Bey, o zaman, neden genç işsizliğimiz yüzde 22,6?

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Şimdi, şöyle bir durum var: İş beğenmezlik var.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Hayır, “Şu kurum 1 kişi alacak, şu kurum 5 kişi alacak.” Böyle istihdam politikası olur mu?

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Bakın, ben resmî verilerle konuşuyorum, araştırabilirsiniz, böyle, kalkıp da laf olsun torba dolsun diye değil yani.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Hayır, TÜİK verilerinden bahsediyoruz, genç işsizlik 22,6.

BAŞKAN – Sayın Engin, müsaade edin, bitirsin.

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Yani, şu var: İş beğenmezlik var arkadaşlar. Benim de iş yerlerim var, eskiden ben iş yerine gittiğim zaman, personele şunu yap, bunu yap diyebiliyordum, şu anda personele neredeyse biz iltifat ediyoruz. Şimdi, bununla birlikte de iş beğenmezlik var. Sayın Akkaya

anlatınca sanki ben başka bir ülkede yaşıyorum, kendisi de başka bir ülkeyi anlatıyor gibi. Dolayısıyla, eleştirimizi yapacağız, muhalefet yapacağız ama doğruluk derecesinde olursa daha faydalı olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan’a teşekkür ediyorum.

Sayın Dilipak, buyurun.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Daha çok gündemi konuşacağız Sayın Dilipak.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Gündemi konuşacağız çünkü bir sözümüz var Komisyon olarak, genel olarak gündem ama gündem dışına çıkanlar olursa da cevap vermeyi düşünüyoruz ama bu sefer millet verecek cevabı. Onun için, milleti bekleyeceğiz. Sadece bu kadar gireyim.

Özellikle biz, tarihimizde Ali Kuşçu’dan, Biruni’den beri uzaya ilgi duymuş bir milletiz genel olarak. Şu anda, Cacabey var. Cacabey’i bilen var mı bilmiyorum ama Anadolu Selçuklu döneminde -Kırşehir’de Cacabey Camisi var- Kırşehir’deki Cacabey Camisi’nde şu anda bir rasathane var caminin içerisinde, medrese olarak kullanılmış. Yani bu şunu gösterir: Biz, esasında millet olarak uzaya ve uzay gelişimine çok meyilli bir milletiz, açık bir milletiz. Bunun için de bu kanunun yapılmasında emeği geçen tüm arkadaşlara ayrıca teşekkür ederiz. Tabii, bu konuda bize düşen, kanunun belki eksik olan kısımları -iyi niyetle hazırlandığını görüyoruz- olabilir, bunu da Komisyonumuzun değerli üyeleriyle birlikte... Bu kanunun eksik olan kısımları ileride oluşursa... Çünkü yeni oluşuyor ama daha önceki sunumda arkadaşlarımız dünyadaki bu minvaldeki ajansların da genel yapısal gerekliliklerini görerek çalıştıkları için bu konuda güzel bir çalışma olduğunu görüyoruz. Tabii, bu konuda çok söz söyleyebilmemiz için de bu konuda, özellikle uzay konusunda biraz ihtisaslı da olmamız gerekiyor ama eksik olan kısımları da varsa ileriki dönemlerde bizim Komisyonumuza getirdiğiniz takdirde, Komisyonumuzun değerli üyeleriyle uyumlu bir şekilde bu çalışmayı hep birlikte yapacağız. Hedefimiz, bu Komisyondaki genel hedefimiz, Türkiye’yi daha ileriye götürecek kanun tasarısı ve tekliflerinin hazırlanmasında hep birlikte güzel şeyleri yapmayı umuyoruz.

Tabii, genel siyasete girmenin hiçbir anlamı yok çünkü genel siyaseti şu anda dışarıda da yapabiliriz ama burada, Komisyonumuzda daha çok teknik değerlendirmeleri yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Yani arkadaşımız az önce bir şey söyledi, biz, şu anda özellikle özel istihdam getiren konularda nitelikli elemanları eğer bu kurumlarda istihdam edeceksek bunların tabii ki daha yüksek ücretlerle getirilmesi gerekiyor. Getirilmezse de bu tür şeylerde ilerleme olmuyor veya da bunun hizmet alımı şeklinde yapılması gerekiyor. Bu da devlete var olandan daha büyük külfetler getireceği için bu kanunda özellikle istihdamla ilgili olan konularda da gereken bu konudaki eleman azlığı sebebiyle oluşacak sıkıntıları gidermeyi amaçladığını düşünüyorum.

Ben, Sayın Başkanımıza bu konuda bize söz verdiği için ayrıca teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dilipak’a değerlendirmeleri için teşekkür ediyorum.

Sayın Tin, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Bakanım, Sayın bakan yardımcılarımız, müsteşarlarımız; öncelikle çok teşekkür ederiz.

İş dünyasında ve ticaretle bir deyim vardır: Zararın neresinden dönersen kârdır. Bu sebeple de şu anda bulunduğumuz nokta çok önemli, bence Türkiye tarihinde çok önemli bir döneme de şahitlik ediyoruz Türkiye Uzay Ajansının kurulmasıyla. Ülkemiz için çok faydalı olacağını düşünüyorum, iş dünyası için çok faydalı olacağını düşünüyorum ve yüksek teknolojinin gelişimine de önayak olacağını düşünüyorum. Bu anlamda, muhalefet muhalefetliğini yapacak, iktidar iktidardaki asıl görevini yapacak ve ülkemizin de kalkınması için her türlü adımı atacaktır. Bunun zamanı ve dönemi yoktur diye düşünüyorum, öyle bir şeyi kesinlikle kabul etmiyorum. Ülkemiz her şeyi kaldırabilecek güçte, her daim, her zaman da bunların üstesinden gelecek kabiliyette ve inşallah diyorum ki biz bu birlik beraberlik içerisinde bu yeni kurumumuzla, Uzay Ajansımızla da Türkiye’yi dünyadaki uzaya uygun fırlatabilen ülkeler statüsüne sokmaya gayret etmiş olacağız.

Her türlü çalışmalarınız için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tin’e teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başbakanlık kapanmasın diye dayak yiyoruz, şimdi Başbakanlığa bağlıyorsunuz. Onu açklayın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Onlarla uğraşmıyoruz, biz işimize bakıyoruz.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Devlette süreklilik esastır Tahsin Bey yani bu var olanla...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başbakanlık kapanmasın diye dayak yedik ya. Şimdi de bu yasada kurumu Başbakanlığa bağlıyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Nebati, buyurun.

NUREDİN NEBATİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım ve sunumlarını yapan değerli ekibine öncelikle teşekkür ediyoruz. Güzel bir hazırlık yapmışlar. Ondan olsa gerek, ben Didem Engin Hanım’ı bekledim, genellikle güzel hazırlıklar yapar gelir ama anladığım kadarıyla o tasarıya örtük bir destek veriyor. Bugün biraz zayıf gördüm, biraz daha çalışarak gelirse... Espriydi. Kızmayın.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Uzay Ajansının kurulmasını destekliyoruz tabii ki ama ajans, aslında çok teknik bir kurum. Çok önemli konulardan bahsediyoruz.

NUREDİN NEBATİ (İstanbul) - Şimdi pas vereceğim size.

BAŞKAN – Sataşma nedeniyle Didem Hanım’a söz vereceğim sonra.

Buyurun.

NUREDİN NEBATİ (İstanbul) – Takdir ettiğim için söylüyorum gerçekten. Her zaman iyi hazırlıklar yaparak geliyorsunuz.

Sunumda baktığımızda, uzay ajansını kurmuş olan 38 ülke var, biz yokuz. Dünyada ekonomik olarak ilk 20 ülke içerisindeyiz gerek millî gelir açısından gerek diğer teknolojiler açısından ama uzay ajansını kurmuş olan ülkeler içerisinde yokuz. 38 tane ülke kurmuş bugüne kadar ve içlerinde çok enteresan ülkeler var. Bu geç kalmış bir çalışma.

Uydu fırlatma kabiliyetine sahip ülke sayısı 12, biz yokuz. Kaldı ki, 17 Ağustos 2011 tarihinde ilk yerli gözlem uydusu Rasat’ı fırlatmış olmamıza rağmen bu çalışmada geri kaldık. Elbette bunun anlaşılır tarafı var, zira, ülkenin içerisinde yaşayan vatandaşların temel ihtiyaçlarının karşılanması için, sağlık, yol gibi ihtiyaçların giderilmesi için öncelikle o alanlarda adım atılması gerekiyordu ama hiç olmazsa bu kanunu keşke birkaç yıl önce, özellikle de 2011’den önce, fırlatmayı yapmadan önce kurmuş olsaydık. 21 adet aktif fırlatma üssü var dünyada.

58 milyon dolar harcamışız 2015 yılında. Bu, aslında Türkiye açısından kabul edilebilir bir rakam değil, 580 milyon dolar bile Türkiye'nin uzaya harcayacağı miktar açısından düşük bir miktardır.

Bunun için, bir, çok ciddi bir şekilde bir maddi kaynağın sağlanması gerekiyor. İkincisi, özellikle şu anda gördüğümüz üzere, Ulaştırma Bakanlığımızın ekibi burada, Bilim, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın ekibi burada, birçok bakanlık bu konuyla ilgileniyor. Keşke bir uzay ve teknolojileri bakanlığı kursak çünkü dünyanın gidişatı uzay olmaksızın artık hesaplanamıyor. Uzayın olduğu, uzaydan faydalanmanın, uzaydan elde edilecek yararların gündeme geldiği bir dünyada yaşıyoruz ve bu değişim gün içerisinde farklılaşıyor. Bu değişimi yakalayabilmek için ve... "Muasır medeniyetler seviyesi" dediğimiz şey artık sadece Batı'nın bizatihi kendisi değil, muasır bir medeniyete ulaşmak uzaya sahip olmaktan geçiyor. Elbette ki Ulaştırma Bakanlığımızın yapmış olduğu Marmaraylar, üçüncü köprüler, üçüncü havaalanları bizim için büyük bir onur vesilesi ama bizim bir an önce uzaya kendi uydularımızı kendi topraklarımızdan, kendi fırlatma rampalarımızdan fırlatmamız da beklenir. Böylesine bir hedef koymamız gerekiyor. Hükûmetin ve bürokrasinin bu konudaki desteği ve yolu açık. Bunun için bizim gerekli desteği Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olarak da vermemiz ve bunu artırmamız lazım. Özellikle de yönetim kurullarında ifade edilen sadece bilim kurullarından üyelerin getirilmiş olması yeterli olmayacaktır, elbette ki orada kamu hukukunu bilen, özellikle de uzay hukukunu -uzay hukuku diye bir hukuk var- bilen birilerinin olması ve bununla ilgili özel yetiştirilmiş, uzay hukuku ve diğer alanlarda, uzayla, kozmos ile nomos arasındaki ilişkilerin anlamlı bir şekilde dönüştürülmesi, uzayla ilişkilerin, dünyayla olan ilişkilerin geliştirilmesi ve Türkiye'nin uzay üzerindeki haklarının belirlenebilmesi için, özellikle uluslararası hukuk ve uzay hukuku alanında geliştirilmiş insanların da burada olması lazım.

Biz, teknolojiyi sadece teknik araçlar olarak algılasak ve sadece uzaya gidişi bir fırlatma veya uzay gemisi olarak algılasak yeterli bir çalışmayı yapmamış oluruz. Bu anlamda, bu kurullarda mutlaka sadece bilimle uğraşan, teknolojiyle uğraşan kişilerin değil, aynı zamanda yetkin, bu alanlarda özel ihtisas sahibi olan kişilerin de değerlendirilmesi ve ona göre bir tedbir alınması elzemdir, çünkü 323 milyar dolar gibi bir rakama ulaşmış bir pazarın katlanarak gideceğini, özellikle 2020'lerden sonra da bu işin çok geometrik olarak artacağını varsaymak için büyük bir bilgi sahibi olmaya gerek yok, çünkü her geçen gün uzay ve uzayın derinlikleri keşfediliyor. İşte, daha geçen gün NASA'da 7 tane yeni gezegen keşfedildi ve su olabileceği, Kur'an-ı Kerim'deki ifadeyle belki de âlemlere ulaşabileceğimiz ya da onların bize ulaşabilecekleri bir çağın içerisindeyiz şu anda, 21'inci yüzyıl böylesine bir yüzyıl.

Ayrıca, 21'inci yüzyılın bölgesel lider ülkesi olan Türkiye'nin bu dönemin sonunda dünya ülkeleri arasında liderlik konumuna gelebilmesi için uzay ve teknolojisi elzem ve bu konuda atılacak olan adımlar için harcanacak olan miktarın da hesaplanmadan yapılması gerektiğini ve koşulsuz bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiğini, aynı şekilde tasarıda öngörülen, özellikle özel sektörle iş birliğinin had safhaya getirilmesi, diğer sektörler açısından karşılaştırmalı anlamda bir kazanım elde ettirecektir bize.

Bakın, dünya fırlatma sayısı 86, 262 tane uydur fırlatılmış gözüküyor 2015 yılında. Trende baktığımız zaman, özellikle 2013, 2014, 2015'te çok ciddi bir şekilde sıçrama var, artık her ülke kendi uydusunu fırlatıyor. Dolayısıyla, burada, başta TÜBİTAK olmak üzere, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ve ilgili bütün kurumların eş güdümlü hâlde çalışması için bir uzay ve teknolojiler bakanlığının kurulması konusunda -elbette ki Bakanlar Kurulunu ilgilendiren bir durumdur ama- bir beklenti söz konusu. Aynı zamanda yetki karmaşasının da giderilmesi için bu elzem olacaktır, özellikle bakanlar ve kurum ve kuruluşlar arasındaki ilişkilerde.

Tahsin Bey'in söylediği bu Başbakanlıkla ilgili konu, biliyorsunuz, 18 maddelik Anayasa paketi, değiştirdiğimiz paket içerisindeki 18 madde 16 Nisanda kabul edildikten sonra -ki inşallah kabul edilecektir- altı ay içerisinde uyum yasalarını zorunlu kılıyor. Dolayısıyla, bütün yasalardaki “Başbakanlık” ibaresi ilgili yerlere zaten değiştirilecek ve buna ilişkin de bir çalışma yapılacaktır. Dolayısıyla, bunu, bir gün kaybetmeden, an kaybetmeden -ki özellikle muhalefet partisi milletvekillerine teşekkür ediyorum- böylelikle çok geç kalmış ve ihtiyacımız olan, elzem olan bir konuyu iş birliğiyle, inşallah, bugün Komisyonunda, çok kısa bir süre içerisinde de Genel Kurulda geçirmiş olacağız.

Ben özellikle de Komisyon üyelerine tekrar teşekkür ediyorum. TÜRKSAT, TÜBİTAK gibi kurumların, ASELSAN gibi kuruluşların bizim üyelerimizi özel olarak davet edip, uyduların nasıl çalıştığını, uyduların nasıl fırlatıldığını, uyduların bize sağladığı imkânları, bir dahaki sefere fırlatılacak uyduların kapasitelerini ve bize kazandırmış olduklarını, özellikle ekonomik ve teknolojik üstünlüklerle ilgili bir bilgilendirme yapmalarını, ayrı ayrı özel olarak yapmalarını, özellikle ben kendi adıma rica ediyorum.

Mars'a da geri dönmek üzere gönderilecek bir astronot arıyorsanız, yaşımız geçmiş olsa da biz hazırız, gidip geri dönmek kaydıyla Necip Abi'den ben o sözü de almış olabilirim kendime.

Teşekkür ediyorum.

Allah hayırlısını versin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Nebati.

Bu taleplerinizi de kayıtlara geçtik, sanırım Sayın Bakanlığımız bunu değerlendirecektir.

Şimdi sözü Sayın Sert'e veriyorum.

Buyurun Sayın Sert.

HASAN SERT (İstanbul) – Sayın Başkanım ve Değerli Bakanım, değerli heyet; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben teknik olarak değil de usulle ilgili birkaç konuya dokunacağım. Biz, bu toplantılarda genellikle teknik konuları konuşuruz ve genellikle de oy birliğiyle kanunları geçiririz. Dolayısıyla, burada siyasetten çok teknik konuları konuşup, bu tasarı üzerinde var olan aksaklıklar neler, onları nasıl düzeltebiliriz, bu konularla ilgili fikir önerileri yapmayı daha çok bekliyorum ve uygun olanın da bu olduğunu düşünüyorum.

Aynı zamanda, bizim, yani devleti yöneten insanların, bir taraftan siyaseti planlayacak, bir taraftan devleti planlayacak, bir taraftan da günlük işleri bitirecek bir performansı göstermesi lazım, bir iş bitsin de diğer işe de ondan sonra bakarız, böyle bir mantık olmaz; birçok işleri, birçok problemleri aynı şekilde göğüsleme gücüne sahip olmamız gerekir.

Yine, birkaç gün önce bu konunun tartışıldığı bir toplantıyı bu binada yapmıştık, orada da herkesin, özellikle Mecliste bulunan üç partinin, buraya katılan üç partinin, AK PARTİ'nin, Cumhuriyet Halk Partisinin ve Milliyetçi Hareket Partisinin olumlu görüşler belirttiğini, bundan sonra da olumlu görüşler belirteceğini tahmin ediyorum.

Yine, Sayın Tanrıkulu'ndan ve Didem Hanım'dan istifade ettiğimi belirtmek istiyorum ve bir an önce tasarının konuşulmasına geçilmesini temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Sert'e teşekkür ediyorum.

Sanırım Komisyon üyelerimizden başka söz talebi yok.

Şimdi, konuyla ilgili arkadaşlarımız tarafından dile getirilen hususlar ve varsa ilave hususlarla ilgili değerlendirmelerini almak üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyoruz.

Başlangıçta da söylemiştik, tabii, “Bu tip teknik bir Komisyonda katkılarının olacağına hiç şüphe yok.” dedik ve nitekim güzel katkılar geldi, teşekkür ederim. Biraz daha ilerleyen süreçte ayrıntılar konuşuldukça bazı şeyler daha netleşecek, ama sorulara cevap vermek adına... Sayın Tarhan’ın tespitleri vardı, “Geç kalmış ama olumlu.” dediler, çok teşekkür ederim.

Bu konuyla ilgili, hemen Sayın Tanrıkulu’nun da konuşmalarının bir kısmıyla birleştirerek... Tabii, bu işin tarihi çok geriye gidiyor, birçok kişinin her alanda olduğu gibi katkıları var, müteşekkirimiz, özellikle teşekkür ediyoruz. Bunu bir tarihte başlıyor diye addedersek herhâlde haksızlık etmiş oluruz, geriye dönerek bu alanda katkı koyan herkese müteşekkirimiz, ama istiyoruz ki bu alanda çok daha hızlı yürümüş olalım ve yine, konjonktür nedeniyle, “Niye bugün geldi?” sorunuza da bir cevap vereyim.

Bu, tabii, bizim Bakanlık olarak uzunca bir süredir üzerinde çalıştığımız bir konu. Doğrusu, biz yazın bunu önce Komisyonun, devamında Genel Kurulun huzurlarına getirelim istiyorduk, ama ne yazık ki 15 Temmuz talihsizliğini yaşayınca da kaldı. “Bugün getirmeyelim, yeni yasama yılına kalsın.” dediğimiz zaman da biz, belki sonbaharda konuşabileceğiz, geç kalmış olacağız. Yani o yüzden “Zararın neresinden dönerseniz kârdır.” diye Sayın Tin’in tespiti vardı, biz istiyoruz ki bir an önce bu hayata geçsin. Elbette ki yine Sayın Sert’in söylediği gibi de bir taraftan bu işleri de yürütmemiz lazım. Bunun sebebi bu.

Tabii, özellikle AR-GE’yle ilgili bütçelerin şu an 2 misline geldiği bir ortamda, yani 0,5’lerden 1,5’lara geldiği bir ortamda bunun yetersiz olduğunu biz zaten kabul ediyoruz, hükûmet programlarında da bu var, bütün uygulamalarımızda da biz bunu yapıyoruz, hem bizim Bakanlığımız hem Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kurumlarıyla gerçekten AR-GE’ye çok ciddi bir destek veriyoruz, ama AR-GE’yi yaparken de şunu yapmamak istiyoruz: “Biz yapalım, bizde kalsın.” değil, elbette ki hele bu sektörde,

özel sektörün kabiliyetlerini AR-GE’de kullanmasını beklemek doğrusu ülkemiz şartlarında biraz zor. İstiyoruz ki kamu olarak biz buna öncülük edelim, biz bu konuda yol alalım, özellikle üniversitelerle, akademik camiayla birlikte yol alalım ve dönelim, bunu özel sektörün pratikliğine de sunarak, dinamikliğine de sunarak ticari hayata geçirelim, ticari hayatta bunlar kullanılabilir olsun. Çünkü öyle bir soru da vardı, özellikle 6’ncı maddede... Biz yapacağız, sonra özel şirkete vereceğiz ama bu sektör, kamu-özel sektör dinamiği birlikte hareket ederse başarılı olur. Tek başına bizim de başarılı olma şansımız yok, özel sektörün de başarılı olma şansı yok. O yüzden, kamu kaynağı elde ederek elbette ki buluş yapacağız, patent oluşturacağız ve icat veya bir ürün geliştirmişsek de bunların ticari hayata kazandırılması gerekiyor.

Yine teknik bir Komisyon olmakla birlikte saygı duyarız, elbette ki hepimiz de siyasiyiz. Turizm batmış mı? Doğrusu takdirlerinize. “Turizm batmış.” demek o kadar iddialı bir laf ki. Evet, geçen seneden başlayarak dünyada bir daralma var. Bu daralmadan kaynaklı bu sektörün etkilenmemesi için de Hükûmet olarak birçok kolaylık getirdik, getiriyoruz. Bu haftaki Bakanlar Kurulunda da yine bu sektöre yönelik kolaylıklar getirecek bir Bakanlar Kurulu kararı imzaya açıldı, ben de imzaladım.

Ekonomi çökmüş müdür? Tabii “Ekonomi çökmüştür.” algısı yaratılmaya çalışıldığı herkesin malumu. Biz bunu hep söylüyoruz; içeride ve dışarıda böyle bir algı oluşturulmaya çalışılıyor. Ama bu algının ne kadar boşa çıktığı 1915 Çanakkale Köprüsü’ne yurt dışından 8, yurt içinden 7 olmak üzere 4 grubun teklif vermesi ve 13 tane dünya çapındaki finans kuruluşunun da “Evet, biz bunun finansını sağlayacağız.” demiş olması, bence tek başına ekonomiye olan güvenin bir göstergesidir; algıya değil, olguya bakmak lazım.

Asgari ücret istenir ki 3 bin olsun, 4 bin olsun, 5 bin lira olsun ancak sonuçta talepler sınırsız, imkânlar sınırlı. Bu sınırlar çerçevesinde asgari ücret her zaman enflasyonun üzerinde artırılmış ve son iki yılda da herkes bunun şahididir, özellikle çok daha fazla artırıldığı konusu.

“Rejim değişikliği konuşuluyor.” dendi. Biz çok net bir şekilde diyoruz ki rejim değişikliği konuşmuyoruz. Rejimin adı doksan dört yıl önce konmuş, rejim cumhuriyettir. Cumhuriyetten doksan dört yıldır nasıl ki bu millet vazgeçmedi, bundan sonra da sonsuza kadar vazgeçmeyecek, sadece hükümet etme tarzı veya yürütme tarzı değiştirilmek isteniyor. Bunu özellikle söyleyelim.

“Başbakanlığa bağlı olması yerine özerk bir hâle getirilmesi.” Saygı duyulur, olabilir ama bizim de tam yapmak istediğimiz bu zaten. Ajans formunda, diğer kurumlarla da koordine içerisinde, bir bakanlığın bünyesinde değil de... Çünkü bir bakanlığın bünyesine aldığımız zaman başka bakanlıklarla da koordinasyona ve bir üst şemsiyeye ihtiyaç var. Dolayısıyla üst şemsiyenin Başbakanlık olması doğrudur. Bundan sonraki özellikle yürütmede olabilecek değişikliklerde tabii yeni modele uygun hareket edilir. Yoksa “‘Hayır’ çıkacağını kabul etmişsiniz.” demek doğrusu... Siyaset yapmayalım ama siyaset yapacaksam ben “evet” çıkacağına inanıyorum, sebebi de şu: Biz AK PARTİ olarak her aldığımız kararı istişareyle alıyoruz; tabandan başlayarak, vatandaştan başlayarak istişareyle alıyoruz, istişareyle aldığımız için de geriye dönüp tekrar vatandaşa gittiğimizde zaten vatandaşın ne dediğini, bizden ne beklediğini biliyoruz. Ancak herkesin kararına saygı duyulur; “evet” de çıkar, “hayır” da çıkar, bu milletin kararıdır. Biz sonuna kadar Anadolu tabiriyle “Göz baş üste” dedik. Burada hiç sıkıntı yok, onu özellikle söyleyeyim.

Sayın Tanrıkulu -tekrar söylüyorum- gerçekten güzel ifadelerle güzel katkılarda bulundunuz. Kaynakla ilgili, zaten Uzay ve Havacılık Teknolojileri Genel Müdürlüğüne ayrılan kaynaklar var ama yeni oluşumla birlikte bunun çok daha artırılması, çok daha büyümesi hedefi var ki bir yerinden başlamanız lazım.

İstihdamla ilgili 600 kişi Bakanlıkta çalışan değil, Bakanlıkta bu işin içinde ihtisas sahibi olanların sayısı bu rakamın altında. Ancak bizim bu 600’den kastımız, kamu-özel bu işin içindeki uzmanların sayısıdır. Ancak bu sayının çok çok yetersiz olduğu bir vaka, Uzay Ajansı kurulması amacı da o zaten. Bu sayının en azından birkaç binlerle zikredilmesi gerektiği de bir gerçek. Siz onu söylediniz.

Özellikle astronot eğitimiyle ilgili soru vardı, hemen onu da söyleyeyim: Elbette ki astronot eğitimi de vereceğiz bu konuda ki, günün sonunda da biz dönüp bu astronotları uzaya gönderebilir hâlde olalım. Fırlatma da söylenmişti. Fırlatma kabiliyetini kazanmak da bu işin içinde kesinlikle var. Eğer böyle öngörmezsek, sadece uydu fırlatma, uydu imal etme, ettirme gibi bakarsak biz 5 milyar dolar hedefine ulaşamayız. Sayın Engin söylemişlerdi, 5 milyar dolar hedefi budur. Yani fırlatma kabiliyeti kazanmak da dâhil uyduyu Türkiye’de yapmak, hatta yapıp ihraç etmek de dâhil ilgili kurumlarımızla... Çünkü ciddi bir kabiliyet oluştu ve o konuda da güzel bir iş birliğimiz var. Onunla birlikte biz bunları yakalamış olacağız.

“Yetki çatışması” dediniz. Aslında yetki çatışması... Bazı konularda elbette ki koordine gerekiyor. Çalışma Bakanlığı dâhil onlarla da görüştük ancak özellikle Bakanlığa bağlı Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü ki bugün mülga ediliyor, artık onun yerine ajans kuruluyor. Bu konuda

yetkiler tek elde toplanmış durumda, onu özellikle vurgulamak isterim. Özellikle fırlatma dâhil, astronot eğitimi dâhil, uzaya yönelik her türlü faaliyetin yürütme yetkisi bu kuruluşa veriliyor çünkü üst şemsiyede bunları yapabilir hâle gelmesi lazım.

İstihdamı arz etmiştim, sizler söylediniz.

Yine Sayın Tarhan bir teşekkürle birlikte bir eleştiride bulundular: “Hazine garantisi veriliyor, zarar görüyoruz.” Ben tek cümleyle söyleyeyim: Eğer yap-işlet-devret modeliyle bu projeleri yapmaz iseniz, bir kamu kaynağıyla ve kamu imkânlarıyla yaptığınızda bu projelerin biti süreçlerini hepimiz birden yaşıyoruz ama özel sektör dinamizmini bu işin içine soktuğunuzda projeyi çok daha hızlı yapıyorsunuz, bir. İkincisi, bu projeler iki şeyden dolayı yapılır: Ya sosyal faydası vardır ya bir katma değer oluşturur. Dolayısıyla, biz hangi amaçla yaparsak yapalım, istiyoruz ki proje bir an önce hayata geçsin, hem sosyal fayda oluştursun, geçen insanımızın hayatını kolaylaştırsın, geçen ticari araçların ticari hayatını kolaylaştırsın ama çok daha önemlisi, bu ulaşımın, erişimin kolaylaşmasıyla birlikte, etrafında bir sektörle birlikte bir katma değer oluştursun; bu olayın bir boyutu. İkinci boyutu, eğer biz kamu kaynağıyla bunları yapacak olursak ne yapacağız? Ya hazine marifetiyle borçlanacağız. Sonuçta o borcu kim ödeyecek? Garanti kapsamında ödemeyeceğiz ama sonuçta o borcu biz ödeyeceğiz ülke olarak. Yaptığımız bir finansal modeldir, özel sektör dinamizmini bu işin içine çekmektir. Hazine garantisi kapsamında ödenmesi muhtemel paralar da zaten bütçe yapılanmalarında kesinlikle kurgulanıyor, bütçe ona göre dengeleniyor. Yoksa normalde bizim şu an yap-işlet-devret modeliyle belki de 20 projeye eş zamanlı çıkmamız lazım. Niye çıkmıyoruz? Belli periyotlarla, bütçe dengesini de bozmayacak şekilde bir yol alıyoruz. Ama özellikle projelerle ilgili şunu söyleyeyim: Projelerin devamı bittikçe, etrafında kendi trafiklerini oluşturdukça verdiğimiz garanti rakamlarına erişilecek ve üstüne de çıkılacaktır, onu özellikle vurgulayalım.

Sayın Kalkan, söyledim zaten, cevabı verdim. Ancak astronotla ilgili bir yaş sınırı yok Sayın Nebati, gerekli sağlık kontrollerini yaptırıyorsunuz. Maşallah, ikiniz de çok gençsiniz, ikiniz de bunun gereğini yaparsınız. İnşallah, elbette ki hedefimiz Türk astronot göndermek ama niye siz olmayasınız diye söyleyelim.

Sayın Akkaya’nın özellikle güzel bir ifadesi vardı: “Muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkmak.”, Ulu Önder Atatürk’ün söylediği “İstikbal göklerde.” Gerçekten de doğru tespitler ama ne yazık ki süreçlerde... Aslında bugün Meclisin bu tip kurumlara, bu tip işlere verdiği destekler o gün verilmiş olsaydı, o mühendisler -yani Nuri Demirağ dâhil, Allah hepsine rahmet eylesin- o günkü şartlarda gerçekten çok başarılı çalışmalar yapmış o isimler eğer desteklenmiş olsaydı, eminim ki biz bu sektörde bugün çok farklı şeyleri konuşurduk. Doğru bir tespit.

Elbette ki kurum sadece kanun çıkarmakla çalışmaz. Hedefimiz, zaten böyle bir ajansı özellikle Başbakanlığa bağlı olarak kurup bu konuda üst şemsiyede gerekli adımları atmak. Ülkemizin farklı birimlerinde güzel çalışmalar var ama bu çalışmalar birbirini tamamlayacak, ortak sonuç doğuracak bir hedefe ilerlesin istiyoruz, onun için böyle bir düşünce gerekli.

Yine Sayın Akkaya’nın söylediği bir ifade vardı, kurum başkanından yüksek ücret almama konusu. Doğru bir tespit, bunu söyleyeyim. Bir önergemiz de var, heyetin de kabulüyle, Komisyonumuzun da kabulüyle başkanlık kurulu ve üst düzey yöneticiler için Başkan dan fazla ücret almama şartı gelecek ancak vereceğimiz önergeyle özellikle iş sözleşmesine tabi çalıştıracağımız uzmanlar da, doğrudur, biz kurum başkanının ücretini referans alırsak... İşte, çok güzel söylendi, NASA’da, şurada burada çok başarılı Türkler var dendi, onları getirip bu işin içine sokmanın ve onların tecrübesinden yararlanmanın şartı bu ücret sınırlamasını iş sözleşmesine tabi olanlarda kaldırmaktır. Heyet de uygun görürse onu bir önergeyle getirmiş olacağız zaten.

Yine Sayın Engin'in güzel tespitleri vardı, hemen arz edeyim uygun görürseniz. Doğrusu, heyetin çok da fazla zamanını almamak adına kısa tutmaya çalışmıştım.

Tabii, vizyon ne, hedef ne, bununla ne amaçlanıyor? Bir defa, Türkiye'nin uzaya ilişkin hak ve menfaatleri, yörünge haklarının korunması, ajansın kurulmasıyla hedeflenen şeyler. Yüksek güvenlikli haberleşme, yüksek güvenlikli bilgi akışının sağlanması yine amaçlanıyor. Optik gözlem, radar ve konum belirleme uyduları geliştirilerek kendi konumumuzu kendimiz belirleyecek, kendi görüntümüzü filtresiz kendimiz elde edecek, kendi güvenliğimizi kendimiz sağlayacağız bununla birlikte. Bilgi ve görüntüler için ülke dışına aktarılan kaynaklar ülke içinde kalacak, uydu fırlatma sistemleri kurulacak, kendi yaptığımız uyduları yörüngelerine kendimiz taşıyacağız -fırlatma ve fırlatma sistemlerine sağlık 12 ülke var denildi, inşallah 13'üncü ülke olacağız- astronot eğitim programları hazırlanacak, kendi astronotlarımızla evreni kendimiz araştırabilir hâle geleceğiz, Ay ve Mars keşif programları geliştirilebilecek. Ecdadın bin yıllık hayali -ki arkadaşlar söyledi, onun geliştirilmesi ve ileriye taşınması böylece sağlanmış olacak- geliştirilen uzay teknolojisi sayesinde lokomotif olmayı, sanayimizi uluslararası alanda katma değeri yüksek daha rekabetçi bir seviyeye ulaştırmayı hedefliyoruz. Tasarıyla uzay teknolojileri ihtisas bölgesi kurulmasındaki amaç, sanayimizin uluslararası standart ve seviyelerde iş görürlüğü imkânının ve kabiliyetinin artırılmasını sağlamış olmak, uzay teknolojilerinden faydalanarak doğal afetlerin tespiti ve önlenmesine yönelik özgün çalışmalar yapabilecek ve kendi verilerimizle önlem alabilecek hâle gelebilmek. Uzay teknolojileriyle kendi madenlerimizi kendimiz "shatter"siz tespit ederek halkımızın hizmetine sunmayı hedefliyoruz.

Yine özgün havacılık ürünlerine yönelik teknolojik ürünlerin geliştirilmesi, özellikle geliştirilecek mikro ve makro İHA'larla halkımızın pek çok ihtiyacının karşılanması, bu alanda halkımız için yeni iş imkânları oluşturulması, kurumlar arası koordinasyon sağlanarak uzay ve havacılık teknolojisi alanındaki hizmetlerin sunulmasında kaynak israfının önüne geçecek kaynakların daha etkin kullanılması hedeflenmektedir.

Yine Sayın Engin'in "Ajansın üniversitelerle iş birliği hususu..." Kanun tasarısı yakından incelendiğinde, özellikle havacılık ve uzay teknolojileri alanında bilimsel AR-GE faaliyetlerinin destekleneceği, özel sektör odaklı bir yasal düzenlemenin getirildiği ve tasarının pek çok maddesinde de -görev maddesinde- bu hususun özellikle vurgulandığı görülüyor. Ayrıca, kurumlar arası iş birliği sağlamaya yönelik de çok açık düzenlemeler 21'inci maddede yer alıyor.

Yine söylediniz, 2023 yılına kadar somut olarak ortaya koyacağımız en önemli hususlardan biri, elbette ki uydu geliştirmede kullanılan standartlara uygun olarak kullanılan ısıl dayanıklılık, elektronik sistem ve uçuş modelleri gibi mühendislik modellerinin millî olarak geliştirilmesi. Ki bu konuda TÜRKSAT çok ciddi bir çalışma yapıyor. TÜRKSAT personeli bu anlamda uzunca bir süredir yetiştiriliyor ve ayrıca, transporter, anten gibi parçaları da üretebilir hâle gelmemiz... Ki sadece TÜRKSAT örneğini verirse yanlıştır, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızda, Savunma Sanayi Müsteşarlığında bu anlamda ciddi bir bilgi birikimi var ve onların tecrübelerinden de yararlanacağız.

Yine "5 milyar dolar hedef nasıl ortaya konuldu?" dendi. Birçok bileşeni var kamu-özel sektör olarak ve hedefi çok uçuk değil ama koşturmamızı gerektiren bir hedef ortaya koyuyoruz, 2023 de böyle, buradaki 5 milyar dolar da böyle. Küçük bir hedef koyduğunuz zaman çok çabuk yakalıyorsunuz ve ondan sonra da rehavet başlıyor. Bizim amacımız, gerçekten, rehavete kapılmadan bu alanda mesafe almak. TÜRKSAT 6A için ayırdığımız kaynak 550 milyon lira. Bugün için yapılan hesaplamalarda 1 kilogram uydunun değeri 1 kilogram altına eşit. Dolayısıyla, biz bu alanda istediğimiz birlikteliği,

kurumlarla koordinasyonu ve ajansın da amacını hedefleyecek şekilde bir yapılanmayı kurduğumuzda sadece bu rakamın, 5 milyar dolarlık rakamın bu pazarda büyük bir rakam olmadığı, aslında karşılanabilecek bir rakam olduğu ortaya konuluyor.

Sayın Engin aslında çok güzel şeyler söylediler, başka atladığım bir şey var mı diye bakıyorum.

Sadece uzay kurulu değil, başka kurullar da var, gördünüz, 3-4 tane birim var. Özellikle üniversitelerin ve bu konuda alanında temayüz etmiş uzmanların görevlendirilebileceği başka yapılar da var. Çünkü, üst kurul, sonuçta yürütme organı olarak onun başka bakanlıklarda yapılması gereken kısımlara ilişkin de talimatlarını verebilmesi adına kurulmuş bir kurum. Maliye ve kamu yönetimi kısmı da bunun için gerekli.

Tabii, özellikle eğitim politikaları konusu doğru bir tespit. Sadece uzay araştırmalarında, bilim ve teknoloji alanında eğitim vermek değil, tarımda da, turizmde de her ne yapmak istiyorsak bunun, anaokulundan başlayarak gençlerimize bir taraftan verilmesi, bir kültür hâline gelmesi önemli ve o aşamada verirsiniz onların içinden seçici olma şansınız, bu konuda ehil insanları seçme şansınız çok daha fazla. Aksi takdirde, belli bir yaşa geldikten sonra onu bu yönde özellikle yönlendirmeye çalışmanız belki de kabiliyetli olan gençlerimizi başka alanlara kaptırmak anlamına da gelir. Bu tespitiniz de güzeldi. Bunu da zaten Millî Eğitim Bakanlığımızla biz konuşuyoruz. Bunun da inşallah gereğini yapacağız.

Sayın Nebati'nin bir tespiti vardı, uzay ve teknolojileri bakanlığı... Elbette ki, umar ve beklerim ki gelecekte bu kaçınılmaz olacaktır. Yani, bugün bir enstitüden genel müdürlüğe, genel müdürlükten eğer ajansa geçişi konuşuyorsak ve geç kaldık diyorsak, umarım, ajans dediğimiz şekilde verimli olacak ve inşallah günün sonunda da bakanlığa gidecektir çünkü sektörlerin hepsi artık direkt ya da dolaylı buna bağımlı hâle geliyor.

Bu konuda kendi fırlatma kabiliyetimizi söylediniz, söylemiştim, bu önemli.

Özel ihtisas sahibi kişilerin değerlendirilmesi, bu da çok doğru bir tespit. Onun için, o ücrete yönelik kısmını da o yüzden söyledim.

Tabii ki bölgenizde lider olmaya çalışıyorsanız sadece birkaç alanda değil, bütün alanlarda olursanız bunlar birbirinin tamamlayıcısı oluyor. Tam da hedeflediğimiz konulardan biri bu. Yine Sayın Dilipak söyledi, elbette ki uygulamada dört başı mamur bir şey yapıyoruz dersek doğru söylemeyiz. Yani, birçok ülkenin ajanslarla ilgili mevcut durumları ne, eksikleri ne, fazlaları ne, ne tür sıkıntılar yaşamışlar, onların hepsini dikkate alarak bu düzenlemeyi yaptık getirdik. Elbette ki Komisyonumuzun da değerli katkıları olacaktır ama süreç içerisinde ihtiyaçlar olarsa “Yanlış yaptık ne yapalım, bu yanlışla devam edelim.” demeyeceğiz, ona hiç şüphe olmasın. Değerli Komisyonun huzuruna geleceğiz ve desteğini her zaman isteyeceğiz diyeyim.

İnşallah maddelerde de konuşulacaktır. Daha fazla da vaktinizi almamak adına çok teşekkür ediyorum, sağ olunuz.

Pardon, bir şeyi atladım Değerli Başkanım, şunu söylemedim herhâlde: Sayın Akkaya'nın çalışacak bilim insanlarımızla ilgili... Ajansla ilgili düzenlemeler bilimsel ve teknik gerekler esas alınarak 5'inci ve 10'uncu maddede özellikle düzenlendi. Bilim ve teknoloji yönlendirme kurulu var yani yüksek kurulun dışında yönlendirme kurulu çok önemli çünkü asıl burada ihtisas sahibi insanlar fikir üretecekler, ortaya bir veri koyacaklar. O veri çerçevesinde de bunlar bize rehber olarak üst kurulda nihai hâle gelecek. Onu da arz etmiş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum değerlendirmeler için.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Engin, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Çok kısaca sadece... Konumuzla bağlantılı değil ama Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili Sayın Bakan “Ben ‘evet’ çıkacağına iniyorum çünkü biz bugüne kadarki bütün kararlarımızı istişareyle aldık, bunu da istişareyle aldık.” dedi. Bu konuyla ilgili, tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum: Bu salondaki her bir kişi de biliyordur ki bu Anayasa değişikliği teklifi istişareyle Meclise gelmedi, kapalı kapılar ardında hazırlandı, hızlı bir şekilde Meclise geldi, bizler milletvekilleri olarak ne Anayasa Komisyonunda ne de Genel Kurulda sağlıklı bir istişare sürecinde fikirlerimizi ifade etme imkânı bulamadık. Anayasa Komisyonundaki görüşmelerde sıra bana geldiğinde konuşma süresi on dakikaya inmişti, her maddede kifayetimizakere önermeleri sunuldu. Yani Komisyonundaki görüşmelerin nasıl bir ortamda yürütüldüğünü... “Konuşmalar televizyondan canlı olarak yayımlansın, halkımız da izlesin.” önerimiz gerekçesiz reddedilmişti Komisyonda. Genel Kurulda gece sabahlara kadar nasıl bir ortamda geçildiğini, istişarenin “i”sinin bile olmadığını bu Anayasa değişikliği teklifinde, bunu hepimiz zaten biliyoruz.

Dolayısıyla, sadece tutanaklara geçmesi açısından söyledim. Ben de halkımızın böyle bir Anayasa değişikliği teklifine “hayır” diyeceğine yürekten inandığımı buradan ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Engin, teşekkür ediyorum.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Tarhan’a da vereyim, belki aynı mahiyette olacaktır.

Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, yap-işlet-devret modelinden bahsederken son sizin iktidar olduğunuz on beş yıla baktığımız zaman, inşaat ve müteahhitliğe dayalı bir ekonomi politikası uyguladınız ve bunun yanında, işte, otobanlar, köprüler ve bunları da bütçeden değil, yap-işlet-devret modeliyle yaptınız ve bittikten sonra, köprüler açıldıktan sonra -işte bir Osman Gazi Köprüsü, üçüncü köprü- yapılan planlamaların yanlış olduğunu, ekonomiye bir yük getirdiğini görmeye başladık. Bizim anlatmak istediğimiz şu: Tarımın geldiği noktayı görüyorsunuz, işte turizmin, tekstilin; son aylarda otomotiv sektöründe de düşüşler gözükmeye başladı. Türkiye’nin ekonomi politikalarını üretime dayalı uygulaması gerektiğini biz anlatıyoruz. Bugün eğer yüzde 12 işsizlik var ve aynı zamanda, yoksulluk sınırına baktığınız zaman asgari ücretin altına düştüğünü görüyoruz. Bu da ancak üretimle ayağa kaldırılır ve sizin de söylediğiniz gibi, katma değeri yüksek ürünlerle, teknolojiyle yani politikalarımızı üretime dayalı, sanayiye dayalı... Siz Ulaştırma Bakanısınız “Köprüler yapıyoruz, ihtiyaç var.” diyorsunuz. Ben de bir sanayici olarak size şunu soruyorum: Türkiye’nin hangi organize sanayisine ulaşım için bir raylı sistem yaptınız? Eğer biz üretimi ayağa kaldıracaksak, Türkiye’de istihdamı artıracaksak ve işsizliği çözeceksek bugün inşaat, rant dayalı ekonomi politikaları değil, üretime dayalı ve teknolojiye dayalı ekonomi politikaları uygulamalıyız diye düşünüyorum. O anlamda bu cümleyi kullandım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tarhan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Efendim, çok uzatmamak adına, Sayın Engin’in sözüne...

Doğrusu teknik bir Komisyon, ben de teknik bir Bakan olarak buradayım. Sadece “Siz ‘hayır’ çıkacağını kabul etmişsiniz.” dendiği için o açıklamayı yaptım. Tekrar söylüyorum: Vatandaşın takdiridir. Siz nasıl ki “‘Hayır’ çıkacağına inanıyorum.” diyorsanız, ben de kişisel görüşümü açıkladım, “Ben ‘evet’ çıkacağına inanıyorum.” dedim. Elbette ki ilgili kurullarda tartıştı. Benim kastım o değil, benim kastım: Biz sahada milleti dinliyoruz, milletten gelen taleple bir karar oluşturmaya çalışıyoruz, sonra o da gelip burada tartışılıyor. Bu tespiti yapayım, çok uzatmayayım çünkü polemige götürmek istemeyen bir yapım var. Başbakanımızın tabiriyle ben ameleym, amelinin oralarda işi yok.

Değerli Tarhan’ın çok güzel tespitleri vardı, onu da bir cümleyle özetleyeyim: Biz Hükümet olarak da, Ulaştırma Bakanlığındaki arkadaşlar olarak da şuna inanıyoruz: “Ne kadar çok ulaşılabilir ve erişilebilir hâle gelerseniz üretimi, sanayiye, endüstriyi, tarımı, turizmi, ticareti geliştirmiş olursunuz.” diyoruz. Bütün hedefimiz, yani 25 bin kilometre yaparken de hedefimiz bu, otoyolları ve ana koridorları tamamlarken de hedefimiz bu. Bu hedef üzere yürüyoruz. Dediğim gibi, finansal modellerdir, bunlar konuşuluyor, herkesin bakış açısına da saygı duyuyoruz ama tekrar söylüyorum, bunlar insanımızın genel anlamda hayatını kolaylaştırmak, ticaretin önünü açmak için yapılan şeylerdir.

İkinci kısım: Yine çok güzel bir tespiti “Organize sanayi bölgeleriyle ilgili bağlantı var mı?” diye. Yüzde yüz doğru bir tespit. Altmış yıl demir yolları ihmal edilmiş, tamamen ihmal edilmiş. Benim hep bir tespitim var, onu da söyleyeyim. Ecdat bundan ta yüz elli sene önce raylı sistem yapmış. Cumhuriyetin ilk yıllarında –hepsini saygıyla anıyoruz- raylı sisteme önem verilmiş, 120 kilometre hızla gidecek demir yolu yapılmış. Sonra? Demir yolu yenileneceğine denmiş ki: “Efendim, artık buradan 120’yle gidilmez, 100’le gidilsin.” Güzel. On yıl 100’le gitmişiz. Bir on yıl daha demişiz ki: “Artık buradan 100’le gidilmez, 80’le gidilsin.” Bir on yıl daha: “60’la gidilsin.” Demir yolunun tekrar devlet politikası hâline gelmiş olması Bakanlık olarak bizi ziyadesiyle memnun ediyor ama bir tespit yapayım. Demir yolu projeleri diğer sektörlere benzemiyor, etütleri de dâhil çok uzun sürüyor, yapımı da çok uzun sürüyor, maliyeti de diğer sektörlere göre pahalı ancak görece bir pahalılık, başlangıçta pahalı fakat yüz yıllık bir kullanım ömrü olduğu için uzun zamanlı düşündüğünüz zaman da ucuz. Ülkemizde yaklaşık kırk sene sonra ilk defa Tekirdağ Limanı ana koridora bağlandı, ilk defa kırk sene sonra bir il bağlandı. Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinde 300’e yakın çok büyük işletme var. Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Turgutlu’ya bağlandı ki lojistik merkezinin de inşaatı devam ediyor. Sadece bir şeyi söyleyeyim atlamadığımızı size arz etmiş olmak adına, özellikle “lojistik master planı” diye şu an bir çalışma yapıyoruz. Bu çalışma kapsamında da OSB’leri, büyük sanayilerin olduğu bölgelerin hepsini ana koridora bağlamak adına çalışma yaptık, 33 hatta -ve çalışma da son aşamaya geldi- 275 sanayi tesisi ve bölgesini üst üste koyduğunuzda 385 kilometrelik “iltisak hattı” diyoruz -ki yine malumunuz- yaparak bunları bağlamış olacağız ve bunlar da demir yolu sektörüne yıllık yaklaşık 45 milyon ton ilave yükün aktarılması demektir ki 45 milyonun ne anlama geldiğini de heyete arz edeyim: Bizim şu an demir yoluyla Türkiye’de elleçlediğimiz yük miktarı yaklaşık 27 milyon ton. Biz sadece bununla 45 milyon tonun kaydırılmasını öngörüyoruz ve bu çalışma da yürütülüyor.

Öneminin farkındayız, tespitinize teşekkür ediyorum. açıklama şansı da vermiş oldunuz, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Özellikle, tasarının geneliyle ilgili görüşmelerimizin son derece yapıcı bir üslupla geçiyor olmasından duyduğum memnuniyeti de paylaşmak istiyorum. Başta Sayın Bakanımıza ve Komisyonumuzun üyesi çok değerli arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Demir yollarının üretim bölgelerine bağlanması hususu Sayın Bakanım, sizin de ifade ettiğiniz gibi, rekabetçilik açısından son derece önemli bir konu. Buna ilişkin çalışmaların sonuna gelmiş olmanızdan da doğrusu çok mutlu olduk. Bu çalışmanın bitiminde Komisyonumuz da bir bilgi sahibi olursa. Hakikaten ilgili Komisyon olarak sanayinin rekabetçiliği açısından çok önemsedığımız bu konu hakkında da bilgi sahibi olmak isteriz bittiği zaman inşallah.

Teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda da başarılar diliyoruz.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE UZAY AJANSI KURULMASI VE UZAYA YÖNELİK FAALİYETLERİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; ülkemizin uzay ve havacılık teknolojileri alanında temel politika ve stratejilerinin belirlenmesi, uygulanması, dışa bağımlı olmayan rekabetçi bir sanayinin geliştirilmesi, toplumun refahı ve milli menfaatler doğrultusunda uzay teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması, uzay ve havacılık teknolojileri alanında bilimsel ve teknolojik altyapıların ve insan kaynaklarının geliştirilmesi, kapasite ve yeteneklerin artırılması, bu alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların koordine edilmesi amacıyla Türkiye Uzay Ajansının kuruluş, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi, ülkemizin uzaya yönelik hak ve menfaatlerinin korunması ile buna ilişkin faaliyetlerinin düzenlenmesidir.

(2) Bu Kanun; uzay ve havacılık teknolojileri alanında faaliyette bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerini kapsar. Türk Silahlı Kuvvetleri ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından özel kanunları uyarınca yürütülen faaliyetler bu Kanunun kapsamı dışındadır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, dünyadaki örneklerle birlikte değerlendirildiğinde, Ajansın İcra Kurulu daha çok bilim insanlarından mı yoksa bakanlardan mı oluşuyor?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANIAHMETARSLAN (Kars) – Efendim, İcra Kurulu, dediğiniz gibi, bakanlardan ve kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinden oluşuyor. Ancak, bir Yönlendirme Komitesi var, asıl o uzmanlardan ve akademisyenlerden oluşuyor. Onların ortaya çıkardığı önerilerin ve tavsiyelerin yürütme organı tarafından karar hâline gelebilmesi için üst kurul bakanlardan oluşuyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Ajans: Türkiye Uzay Ajansını,
- b) Başkan: Türkiye Uzay Ajansı Başkanını,
- c) Başkanlık: Türkiye Uzay Ajansı Başkanlığını,
- ç) İcra Kurulu: Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulunu,
- d) İhtisas bölgesi: Uzay teknolojileri ihtisas bölgelerini,
- e) Koordinasyon Komitesi: Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesini,
- f) Kurul: Uzay Kurulunu,
- g) Sektör: Uzay ve havacılık sektörünü,
- ğ) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

h) Uzay aracı: İlgili ekipmanlar, cihazlar ve komponentlerden oluşan uzay taşıma sisteminin parçalarını ve uzay mekiği dahil fırlatılması planlanan, fırlatılan veya uzayda birleştirilen nesneleri,

ı) Uzay operasyonu: Herhangi bir nesneyi uzaya fırlatma ya da fırlatma teşebbüsü, bir nesnenin uzayda seyrinin komutası veya gerekli hallerde dünyaya geri dönüşü ile ilgili herhangi bir faaliyeti,

i) Uzay operatörü: Bir uzay operasyonunun sorumluluğunu üstlenen ve bir uzay operasyonunu bağımsız bir şekilde yürüten herhangi bir gerçek ya da tüzel kişiyi,

j) Uzay tabanlı veri işletmecisi: Yer gözlem uydu sisteminin programlanmasını gerçekleştiren ya da uzaydan yer gözlem verisinin alınmasını sağlayan gerçek ya da tüzel kişiyi,

k) Uzay ve havacılık bilim ve teknolojileri: Uzay ve havacılık ile ilgili temel bilim ve teknolojilerin tümünü,

l) Uzay ve Havacılık Programı: Uzay ve Havacılık Temel Politikası doğrultusunda hazırlanan ve Ajansa kanunlarla verilen görevler çerçevesinde kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirilmesi öngörülen eylemleri ihtiva eden programı,

m) Uzay ve Havacılık Temel Politikası: Uzay ve havacılık bilim ve teknolojileri alanında uluslararası işbirliklerinin geliştirilerek bilimsel ve teknolojik altyapı, kapasite ve kabiliyetlerin artırılması, uzman işgücü ve nitelikli insan kaynaklarının geliştirilerek dışa bağımlı olmayan rekabetçi ve sürdürülebilir bir uzay ve havacılık sanayinin oluşturulması, kamunun, özel sektörün ve üniversitelerin bu amaçlarla koordine edilmesi, elde edilen bilimsel ve teknolojik kabiliyetlerin toplumun refahı ve kişilerin hayat standartlarını yükseltecek şekilde uygulamaya geçirilmesi, ülkemizin uzaya yönelik hak ve menfaatlerinin korunması ve Ajansa kanunlarla verilen görevlerin yerine getirilmesi için belirlenecek hedef ve stratejileri,

n) Yönlendirme Komitesi: Bilim ve Teknoloji Yönlendirme Komitesini, ifade eder.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev ve Yetkiler

Ajansın kuruluşu ile görev ve yetkileri

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak ve kanunlarla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz ve Başbakanlığa bağlı Türkiye Uzay Ajansı kurulmuştur. Ajans, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

(2) Ajansın taşınır ve taşınmazları ile para, evrak, dosya ve varlıkları Devlet malı hükmündedir, haciz ve rehin edilemezler. Bunlar aleyhine işlenen suçlar Devlet malı aleyhine işlenen suçlar gibi kovuşturulur ve cezalandırılır.

(3) Ajansın görev ve yetkileri şunlardır:

a) İlgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak Uzak ve Havacılık Temel Politikasını hazırlamak ve İcra Kurulunun onayına sunmak, bu politikalar doğrultusunda Uzak ve Havacılık Programını hazırlamak ve uygulamak.

b) Uzak ve havacılık bilim ve teknolojilerinde dışa bağımlılığı azaltmak, uluslararası alanda rekabet gücünü artırmak, bilimsel ve teknolojik altyapıyı oluşturmak amaçlarıyla araştırma, geliştirme çalışmalarını yapmak, yaptırmak, bu yöndeki çalışmaları desteklemek.

c) Orta ve uzun vadeli amaçları, temel ilke ve politikaları, hedef ve öncelikleri, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını da içeren stratejik planlar hazırlamak ve bunları güncellemek.

ç) Uzak ve havacılık alanında, temel bilimsel araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak, yaptırmak, araştırma ve geliştirme, ürün geliştirme faaliyetlerini desteklemek, uygulamaya koymak, elde edilen verileri kıymetlendirmek, idamesini sağlamak ve bu verileri ilgili kurum ve kuruluşlarla mutabakat dahilinde paylaşmak.

d) Uzak ve havacılık bilim ve teknolojilerindeki seviyenin yükseltilmesi, uzayın kullanımı ve uzaya ilişkin geliştirmelerin teşvik edilmesi amaçları ile üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşlarıncı yürütülen akademik araştırmaları destekleyici programlar geliştirmek, Ar-Ge destekleri vermek ve benzeri programları uygulamak.

e) Uydular ve uydularla ilgili her türlü alt sistemlerin, uydular ve uydu sistem ve teknolojilerinin geliştirilebilmesi için gerekli mekanik, çevresel, elektromanyetik, termal, akustik sistemlerin tasarımı, geliştirilmesi ve entegrasyonu ile uzak ve havacılık alanındaki faaliyetleri destekleyecek her türlü sistem ve yapıları kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmek.

f) Görev alanı kapsamında haberleşme sistem ve teknolojilerini araştırmak, geliştirmek ve entegrasyonunu sağlamak, veri kıymetlendirme tekniklerinin geliştirilmesi, uygulanması ile ilgili faaliyetlerde bulunmak.

g) Uzak platformları, uzak araçları, fırlatma tesis ve sistemleri, hava araç ve sistemleri ve bunlara ait her türlü alt sistemlerin geliştirilmesi, entegrasyonu, fırlatılması, izlenmesi ve operasyonu ile ilgili faaliyetleri yürütmek, gerektiğinde bu hususlarda yetkilendirme yapmak, bu araç ve sistemlerle ilgili test ve geliştirme çalışmalarını yürütmek, bunlar için gerekli iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.

ğ) Uzak ve havacılık faaliyetleri için gerekli kimyasal, fiziksel, elektriksel ve benzeri enerji kaynaklarını araştırmak, geliştirmek ve üretmek, bu alanda araştırma, geliştirme ve üretime yönelik proje ve faaliyetleri uygun teşviklerle desteklemek, uygulamaya koymak, test, deneme ve deneyler yapmak veya yaptırmak.

h) Deneyisel amaçlı uydular, uzak ve hava araçları geliştirmek veya bunların geliştirilmesi amacıyla yerli veya yabancı tüzel kişilerle anlaşmalar yapmak, deneme izinleri vermek, uzak ve hava araçları için yeni teknolojiler geliştirmek.

i) İlgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, uzay ve havacılık teknoloji ve sistemlerine ilişkin uluslararası standartları da dikkate alarak, ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içinde ülke standartlarını oluşturmaya yönelik çalışmalar yapmak, revize etmek, gerektiğinde bu hususlarda yetkilendirmeye yönelik iş ve işlemleri yapmak.

i) Uzaya ilişkin ulusal egemenlik kapsamındaki hakların kullanımı, bu hakların yönetimi ve kullandırılmasına yönelik usul ve esasları hazırlamak, ülkemizin uzaya yönelik hak ve menfaatlerinin korunması ve güvence altına alınması için ulusal ve uluslararası kuruluşlarla koordinasyonu yürütmek, uluslararası anlaşmalar uyarınca uzaya fırlatılan nesnelerin kayıtlarını devlet adına tutmak, Birleşmiş Milletler nezdinde tescil işlemlerini gerçekleştirmek.

j) Bilimsel ve araştırma geliştirme amaçlı uzay operasyonları ile insanlı veya insansız uzaya erişim ve uzayın keşfine yönelik operasyonlar yapmak, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör kuruluşları tarafından uzaya gönderilecek uydu ve uzay araçlarının fırlatılmasına ve yörüngeye yerleştirilmesine ilişkin gerekli izinleri vermek ve koordinasyonu sağlamak.

k) Uzayın keşfine yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, gerekli sistem ve araçları tasarlamak, geliştirmek veya sair suretle temin etmek, bu amaçlarla üniversiteler, diğer bilimsel kurum ve kuruluşlarla veya yurtdışındaki kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli çalışmaları yürütmek.

l) Ülkenin sahip olduğu kritik uzay ve havacılık teknolojilerinin ve bu teknolojiler kullanılarak ortaya çıkacak ürünlerin ihracı ve kullanımına ilişkin usul ve esasları ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak belirlemek.

m) Uzay ve havacılık bilim ve teknolojilerinin, ülke kalkınması, milli güvenliğin sağlanması, kamu sağlığının ve çevrenin korunması, doğal kaynakların tespit edilmesi ve doğal afetlerden kaynaklanan hasarların azaltılmasına yönelik kullanılması amacıyla ilgili kurumlar ile eşgüdüm içinde çalışmalar yapmak, kamuoyunu uzay ve havacılık ile ilgili gelişmeler hakkında bilgilendirmek.

n) Uzay ve havacılık teknolojileri ve ilgili alanlarda bilim insanları, uzman ve araştırmacılar yetiştirilmesi amacıyla 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun hükümlerine tabi olmaksızın; burs ve ödül vermek, yurtiçi ve yurtdışı eğitim gibi imkânları sağlamak, yarışmalar düzenlemek, havacılık ve uzay teknolojileri ile ilgili bilimsel toplantı, yayın, tanıtım ve benzeri faaliyetleri yapmak, bu tür yayın, toplantı ve faaliyetleri desteklemek.

o) 29/6/2004 tarihli ve 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun ve 29/6/2004 tarihli ve 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu hükümleri çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan faaliyetleri desteklemek.

ö) Okyanuslar ve kutuplarla ilgili araştırmalar yapmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak gerekli hallerde buralarda geçici veya daimi araştırma merkezleri, istasyonlar kurmak/kurdurmak, ilişkili faaliyetleri yürütmek.

p) Uzaktan algılama ve görüntü işleme tekniklerinin geliştirilmesi, uygulanması ile ilgili faaliyetlerde bulunmak, uzay tabanlı uzaktan algılama verilerinin kullanılması ile ilgili düzenlemeler yapmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla sınırlamalar getirmek.

r) Dışa bağımlı olmayan rekabetçi bir uzay ve havacılık sanayinin geliştirilmesi, toplumun refahı ve milli menfaatler doğrultusunda uzay teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması, uzay ve havacılık teknolojileri alanında bilimsel ve teknolojik altyapıların ve insan kaynaklarının geliştirilmesi, kapasite ve yeteneklerin artırılması, uzay ve havacılık teknolojileri alanındaki uzmanlık ve bilgi birikiminden milli sanayinin diğer sektörlerinin de yararlanabilmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

s) Bu Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde ihtisas bölgelerinin kurulması ve yönetimine yönelik iş ve işlemleri yapmak.

ş) Bu Kanunda belirtilen amaçlarla gerekli hallerde, uzay ve havacılık teknolojileri ve sistemleri alanında yurtiçinde ve yurtdışında özel hukuk hükümlerine tabi şirket kurmak, kurulu bulunan yerli ve yabancı sermayeli şirketlere ortak olmak veya şirket satın almak, sahip olduğu şirketleri veya hisselerini devretmek.

t) Uzay ve havacılık bilim ve teknolojilerinin veya uygulamalarının gelişimini ve yaygınlaştırılmasını destekleyici mahiyette finans, hukuk, yönetim, işletme, pazarlama ve benzeri konularda çalışmalar yapmak veya yaptırmak.

u) Uluslararası uzay hukukundaki gelişmeleri izlemek ve muadil yabancı kuruluşlar ile işbirliği yapmak, uzayla ilgili bölgesel veya uluslararası oluşum ve kuruluşlara üye olmak, 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda Dışişleri Bakanlığı ile de koordineli olarak uluslararası kuruluşlar ve ülkeler ile görev alanıyla ilgili ilişki kurmak ve uluslararası anlaşma yapmak.

ü) Astronomi ile ilgili çalışmalar yapmak, bu amaçla gözlemevleri kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek, optik, kızılötesi ve radyo teleskop ve benzeri teleskop teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu yöndeki çalışmaları desteklemek, astronomi ile ilgili ulusal düzeyde yürütülen çalışmaları koordine etmek, uluslararası işbirliklerini geliştirmek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

İki adet önerge vardır, önergeleri birleştirerek okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “Başbakanlığa” ibaresinin “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı” olarak değiştirilmesini, (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin tasarı metnine eklenmesini ve bent sıralamalarının bu bende göre yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 3- e) Uzay ve havacılık alanlarına ve bu alanlardaki bilimsel çalışmalara ve teknolojilere olan ilgi ve farkındalığın artırılması ve teşvik edilmesi amaçlarıyla okul öncesi dönem, ilk ve ortaöğretimi de kapsayacak şekilde Millî Eğitim Bakanlığı ve yerel yönetimlerle ortak çalışmalar gerçekleştirmek.

Tahsin Tarhan

Didem Engin

İrfan Bakır

Kocaeli

İstanbul

Isparta

BAŞKAN – Söz almak istiyor musunuz?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Didem Hanım.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Bakan, genellikle ilgili konuşmamda ifade ettiğim gibi, özellikle bizim Komisyonumuza gelen, bilim ve teknolojiyle bağlantılı olan kanunlarda benim gördüğüm en önemli eksikliklerden bir tanesi eğitim kısmının zayıf olması ve ilgili bakanlıkların Millî Eğitim Bakanlığıyla olan koordinasyon ve iş birliğinin kanun tasarılarına ne yazık ki yansımıyor olması ya da çok sınırlı bir şekilde, birkaç cümleyle yansıtılıyor olması. Böyle bir ajans kurulurken hedefler çok büyük, dolayısıyla bu hedefleri gerçekleştirebilmek için insan kaynağımızı en iyi şekilde eğitebilmek çok önemli. Bu nedenle ajansın görevleriyle ilgili maddenin içerisine Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği ve koordinasyon içerisinde çalışmaların yürütülmesiyle ilgili bir bent eklenirse bunun ajansın yapacağı çalışmaları güçlendireceğini inanıyordum. Burada, (d) bendinde, sadece üniversiteler ve diğer araştırma kuruluşlarınca yürütülen akademik çalışmaları destekleyici programlardan bahsediliyor ama bu mesele sadece lisans aşaması, lisansüstü aşamasıyla ilgili bir konu değil; çok daha erken yaşlarda çocuklarımızı, gençlerimizi bu alanlarda düşünmeye, yaratıcı fikirler ortaya çıkartabilmeye yönlendirebiliyor olmamız gerekli. Bu nedenle, önerdiğimiz ek, okul öncesinden başlayarak ilk ve ortaöğretimi de kapsayacak şekilde ajansın Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içerisinde ortak programlar, çalışmalar, projeler üretebilmesini sağlamak. Aynı şekilde de ajans, yerel yönetimlerle de iş birliği içerisinde projeler geliştirebilir. Ajansın görevlerini destekleyici bir ek madde öneriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Engin.

Sayın Bakanım, konuyla ilgili bir açıklamanız var mı, yoksa...

Buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, tabii, tasarıda temel hedefler sayılırken özellikle Uzay Ajansının uzay konusunda farkındalık oluşturulması gibi bir zorunluluğu var zaten, bu husus da 3’üncü maddede ifade ediliyor. Ayrıca, 21’inci maddenin son fıkrasında da bu konuda bir hüküm bulunmakta. Elbette ki sayın milletvekilimizin söylediği güzel bir ifade. Sadece Millî Eğitim Bakanlığı değil, gerçekten bu konuda diğer bakanlıklarla da iş birliği yapılması ve ilgili alanlarda farkındalık oluşturulması önemli. Bu zaten yapmamız gereken bir şey, yoksa biz Millî Eğitim Bakanlığını buraya dercedersek o zaman her bakanlığı tek tek dercetmek gibi bir zorunluluk olabilir. Ama, sonuçta -inşallah, biz de bu tasarı yasalasır da uygulamaya geçerse- bu konuda elbette ki Komisyonunda sayın milletvekillerimiz ne tür değerlendirmelerde bulunmuşlar, ne tür katkılarda bulunmuşlar, buna da bakıp -şimdiden zaten aldık- bu konuda dersimizi çalışacağız. O yüzden, uygun görürseniz katılmadığımı ifade etmek istiyorum.

Yine, maddenin bir diğer fıkrasında da “Başbakanlığa” ibaresinin “Ulaştırma Bakanlığı” olarak değiştirilmesi... Onu daha önce de arz ettim heyete. Başbakanlık seviyesinde olması, yeni bir ajansın çok daha verimli olması ve diğer kurum, kuruluşlar üzerinde bir şemsiye pozisyonunda olması daha etkin olabilecektir diye arz ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, bürokrasi getirmez mi? Yani, Bakanlar Kurulu Başbakan himayesinde toplanacak, kararlar alınacak. Daha hızlı karar alamaz mısınız?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Hayır, hayır; o, o değil. Yani, EPDK’daki gibi düşünün, Başbakanlığa bağlı başka bir kurum gibi düşünün, ki o kurumların yapıları dikkate alındı zaten. O yüzden, orada bir sıkıntı olmaz efendim. Bakanlar Kuruluna gitti, şu oldu, bu oldu olmaz yani, o konuda hiç tereddüdünüz olmasın.

BAŞKAN – Yani, kurulun icra yönetiminde Sayın Başbakanımızın mütemadiyen hazır bulunması gerekmiyor?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANİ AHMET ARSLAN (Kars) – Hayır, hayır, öyle bir şey yok. Başbakanlığa bağlı bir birim sadece.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, genel talep üzerine saat 14.30’a kadar ara veriyorum, 14.30’da devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 13.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.50

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Harun KARACAN (Eskişehir)

SÖZCÜ: Mehmet Galip ENSARİOĞLU (Diyarbakır)

KÂTİP: Şahin TİN (Denizli)

BAŞKAN – İkinci Oturumu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Madde 4’ü okutuyorum:

Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulu

MADDE 4- (1) Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulu; Başbakanın başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Kalkınma Bakanı, Millî Savunma Bakanı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından oluşur. Başbakanca gerek görülen diğer bakanlar ile görüşülecek konuların mahiyet ve özelliğinin gerektirdiği durumlarda diğer kurum ve kuruluşların yöneticileri de İcra Kurulu toplantılarına davet edilebilir.

(2)İcra Kurulu, Başbakanın daveti üzerine yılda en az bir defa toplanır.

(3)İcra Kurulunun sekreteryaya hizmetleri Ajans tarafından yerine getirilir. Ajans, İcra Kurulunun aldığı kararların ilgili kuruluşlarca uygulanmasını izler ve sonuçlarını İcra Kuruluna aktarır.

(4)İcra Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a)Uzay ve Havacılık Temel Politikasını onaylamak.

b)Onaylanan ana plan ve programlar doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarını görevlendirmek.

c)Uzay ve havacılık teknolojileri alanında nitelikli insan kaynağının oluşturulması amacıyla diğer bakanlıklarla kamu kurum ve kuruluşlarının da yer alacağı tümleşik programlar hakkında karar vermek.

ç) Stratejik önemi haiz büyük ölçekli yatırımlar ile Ajansın şirket kurma ve yurtdışı yatırımları ile ilgili konularda karar vermek.

d)İhtisas bölgelerinin kurulmasına onay vermek.

e)Uzay teknolojilerine ilişkin uygulamaların hayata geçirilebilmesi, kamu ve toplum yararına yaygınlaştırılabilmesi için kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyona yönelik kararlar almak.

d)Belirlenen politika, plan ve programlar doğrultusunda yapılan uygulamaları değerlendirmek ve yönlendirmek.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen?

Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, Türkiye’nin uzay çalışmalarında dışa bağımlılığı detaylarıyla birlikte ne kadardır? Aynı zamanda ekonomik olarak, kaynak olarak yabancılarla birlikte koordineli bir çalışmamız var mı şu an devam eden?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, bu Eximbank kredileriyle birlikte çalışma var ama onun dışında, dışa bağımlılık oranını çıkarmayı isterseniz, arkadaşlar bir çalışsın, çıkarsın rakamı, öyle Sayın Başkanımıza sunalım.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Madde üzerinde iki adet önerge var, bunları birleştirerek okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi ve (2)’nci fıkrasındaki “Başbakanın” ibaresinin “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İrfan Bakır

Tahsin Tarhan

Didem Engin

Isparta

Kocaeli

İstanbul

Madde 4- (1) Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulu; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Kalkınma Bakanı, Millî Savunma Bakanından oluşur. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanınca gerekli görülen diğer bakanlar ile görüşülecek konuların mahiyet ve özelliğinin gerektirdiği durumlarda diğer kurum ve kuruluşların yöneticileri de İcra Kurulu toplantılarına davet edilebilir.

BAŞKAN – Gereçeyi okutuyorum...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Ben söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Engin, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Öncelikle farklı konulardaki önergeleri birleştirmiyor olmamız gerekli, aynı mahiyette önergeler değil, o yüzden neden önergeleri...

BAŞKAN – Aynı mahiyette olduğunu biliyorum, değil mi?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Aynı mahiyette değil; bir tanesi, Başbakanlık yerine, bakanlıktan bahsediyor; diğeri ise kurulun kompozisyonuyla ilgili. Dolayısıyla, aynı konuda iki önerge değil. İkisinin de reddedileceğini varsayarak herhâlde Cumhuriyet Halk Partisinden geldi diye...

BAŞKAN – Yok, değil, teknik bir mevzu.

Mustafa Bey bir açıklasın.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Bir milletvekilimizce aynı maddeyle ilgili iki önerge verilememekte. Bu itibarla değişiklikleri dercettik.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – İki farklı konudaydı da o yüzden.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Tamam yani eğer şeyse ayrı da işleme alabiliriz, yalnız Tahsin Bey’in önergenin birinden imzasını çekmesi koşuluyla.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Anladım.

Şimdi, ben özellikle şunu vurgulamak istedim: Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulunda Millî Eğitim Bakanlığının da yer almasını önerdim önergede. Biraz önce konuştuğumuz bütün konularla bağlantılı Uzay Ajansının yürüteceği faaliyetlerin eğitimden kopuk bir şekilde ilerlememesi, Millî Eğitim Bakanlığının yapacağı çalışmalarda, bu alanda Uzay Ajansı ile ilgili ve havacılık stratejileriyle ilgili yapılacak çalışmaları da yakından takip etmesi, eğitim politikamızda gerekli değişiklikleri

yapabilmesi anlamında bu alanda yapılan çalışmaların eğitimden kopuk olmaması için Millî Eğitim Bakanının da bu Uzay ve Havacılık Stratejileri İcra Kurulunda diğer bakanlıklarımızla birlikte yer almasının daha faydalı olacağına inanıyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

3'üncü maddede benzer gerekçeleri zaten söylemiştim, hani neden katılmadığımızı. Tekrar söylemek gerekirse zaten Uzay Ajansının görevleri içerisinde bunlar var, özellikle üst kurula gelecek konularda eğitime ilişkin bir şey olursa zaten kamu kurum ve kuruluşları davet edilebildiği için davet edilecektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde 4'ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5'i okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ajansın Organları ve Hizmet Birimleri

Ajansın organları ve hizmet birimleri

MADDE 5- (1) Ajansın organları şunlardır:

- a) Uzay Kurulu.
- b) Başkanlık.
- c) Bilim ve Teknoloji Yönlendirme Komitesi.
- ç) Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesi.

(2) Ajansın idari ve teknik hizmetleri; bilimsel, teknik ve idari ihtiyaçlar çerçevesinde oluşturulan hizmet birimleri tarafından yerine getirilir. Ajans ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir. Ajansın bu Kanunla verilen görev ve sorumlulukları dahilinde kurumsal ihtiyaçlar ve bilimsel, teknik ve idari gereklilikler dikkate alınarak birimlerin kurulması, birimler arasında iş bölümü ve görev dağılımının yapılması 10 uncu madde hükümleri saklı olmak kaydıyla Kurul kararı ile yapılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 6'yı okutuyorum:

Uzay Kurulu

MADDE 6- (1) Kurul, Ajansın karar organıdır ve Başkan dahil yedi üyeden oluşur. Başkan, Kurulun da başkanıdır. Başkan, Başbakanın teklifi üzerine müşterek kararla, Kurulun diğer üyeleri ise Başbakan tarafından atanır.

(2)Kurulun toplantı yeter sayısı beş, karar yeter sayısı dördtür. Kurulun çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(3)Başkan ve Kurul üyeleri, yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık eğitim veren fakültelerinin mühendislik, fizik, kimya, iktisat, işletme, kamu yönetimi, hukuk, maliye, astronomi, uluslararası ilişkiler lisans bölümlerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun ve alanlarında en az oniki yıl yurtiçi ve/veya yurtdışı bilgi ve deneyime sahip, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde öngörülen genel şartları haiz olanlar arasından atanır.

(4)Kurul üyelerinin görev süresi beş yıldır. Süresi dolan üye aynı yöntemle yeniden atanabilir. Kurul üyeleri üst üste en fazla iki defa atanabilir. Kurul, Başkanın önerisi üzerine Kurul üyeleri arasından bir üyeyi İkinci Başkan olarak seçer.

(5)Kurul toplantılarına yıl içinde mazeretsiz olarak toplam dört defa veya üst üste üç defa katılmayan Kurul üyesi üyelikten çekilmiş sayılır. Bu durum, Kurul kararı ile tespit edilir ve Başbakana bildirilir. Bu şekilde üyeliğini kaybeden Kurul üyesi, tekrar Kurul üyeliğine atanamaz.

(6)Başkan ve Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak Kurul kararı ile atanmaları için gerekli şartları kaybettikleri veya taşımadıkları tespit edilen Başkan veya Kurul üyelerinin görevleri atanmalarındaki usulle sona erdirilir.

(7)Başkanlık makamı ve Kurul üyelikleri, yenilenme hariç, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan yerlere bu maddenin birinci fıkrasında yer alan yöntem ile iki ay içinde atama yapılır.

(8)Üyelerin hastalık, kaza ve sair nedenlerle geçici iş göremezliğe uğraması veya Kurul üyeliğinin boşalması gibi nedenlerle Kurulun geçici olarak karar yeter sayısının ortadan kalkması halinde sırasıyla Ajanstaki kıdemi ya da mesleki kıdemi en yüksek olandan başlamak üzere kıdem sırasına göre Ajans Başkan Yardımcıları Kurul üyeliğine vekalet eder. Kurul üyeleri, üyelikleri süresince kamu ya da özel kuruluşlarda görev alamazlar.

(9)Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a)Uzay ve Havacılık Temel Politikasını, İcra Kurulunun onayına sunmak üzere kabul etmek.

b)Uzay ve Havacılık Temel Politikası doğrultusunda Uzay ve Havacılık Programını hazırlayarak Başbakanın onayına sunmak.

c)Ajansın çalışma ilkelerini, politikalarını, uzay ve havacılık teknolojileri alanında öncelikli alanları belirlemek, bilimsel, teknolojik, hukuki ve idari altyapı ile insan kaynağı altyapısının oluşturulmasını sağlamak.

ç)Ajansın personel politikasını belirlemek, uygulamasını izlemek, bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerle verilen yetki çerçevesinde personelin atama işlemlerini yapmak.

d)Başkanın teklifi üzerine merkez başkanlarını, enstitü müdürlerini, laboratuvar müdürlerini atamak, Yönlendirme Komitesi üyelerini seçmek.

e)Ajansın faaliyetlerini yönlendirmek, denetlemek ve eşgüdümü sağlamak.

f)Ajansın faaliyet sonuçlarını belirlenen politika, strateji ve hedefler doğrultusunda izlemek, değerlendirmek ve beklenen performansın sağlanmadığı alanlar için gerekli tedbirleri almak.

g)Başkanlıkça hazırlanan Ajansın yıllık bütçe teklifini ve yıllık çalışma programlarını görüşerek karara bağlamak, gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek, Ajansın gelir ve harcamaları ile ilgili usul ve esasları belirlemek.

ğ)Gerektiğinde yabancı ülkelerde çalışma ofisleri açılmasına yönelik teklifte bulunmak, buralarda istihdam edilecek personelle ilgili hususlarda kararlar almak.

h)Uzay ve havacılık teknoloji ve sistemleri ile ilgili her türlü tesis ve altyapının kurulmasına, kurdurulmasına veya kiralanmasına ilişkin hususlarda karar vermek.

ı)Ajansın faaliyet alanı ile ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara üye olması veya üyelikten ayrılması için karar vermek.

i)Uzay ve havacılık faaliyetleri ile ilgili olarak diğer ülkelerin mevzuat, uygulama, politika ve tedbirlerini izlemek.

j)Yönetmelikle belirlenen limitin üzerinde kalan taşıtır, veri ve hizmetlerin alımı ve satımı ile taşınmazların alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak, Ajans dışına verilecek hizmetlerin satımına ve ücretlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak.

k)Ajans personelinin iş tanımlarını ve performans değerlendirme kriterlerini belirlemek.

l)Ajansın görevleri ile ilgili yürüteceği faaliyetler çerçevesinde; ücret, telif, işletme ücreti, huzur hakkı ve benzeri adlarla yapacağı ödemelerin tutar veya üst limitlerini belirlemek.

m)Ajans bünyesinde elde edilen tüm fikri ve sınai hakların bedelli veya bedelsiz olarak devredilmesine, lisans izninin verilmesine veya bu hakların konusu ürünlerin üretim ve satışının yapılmasına karar vermek.

n)Ajans tarafından şirket kurulması, satın alınması veya mevcut bir şirkete iştirak edilmesi ya da Ajansa ait şirket hisselerinin satışı veya devri gibi konularda karar alarak İcra Kurulunun onayına sunmak.

o)Ajans tarafından kurulacak veya ajansın ortak veya sahibi olduğu şirketlerin yönetim kurulları ve diğer organlarında görev alacak kişileri Başbakanın onayına sunmak.

ö)Ajansın faaliyetleri ve görev alanı ile ilgili gelişmeler hakkında yıllık raporlar yayınlamak.

p)Ajans ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, gerçek veya tüzel kişiler arasında çıkan ihtilafların hukuki anlaşma veya sözleşme değişikliği ile neticelendirilmesine, tutarı onbin Türk Lirasına kadar (onbin Türk Lirası dahil) olmak üzere, maddi veya hukuki nedenlerle kovuşturulmasında, yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçmeye, bu sınırlar dahilinde bir hakkın tanınmasına, menfaatin terkinine ve tutarı beşyüzbin Türk Lirasına kadar (beşyüzbin Türk Lirası dahil) olan ihtilaflarda sulh olmaya karar vermek.

r)Yurtiçinden ve yurtdışından yardım ve bağışları kabul etmek.

s)Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak yönetmelikler, tebliğler çıkarmak ve gerekli diğer düzenlemeleri yapmak.

ş)Bu Kanun ve diğer mevzuat hükümleriyle kendisine verilen işleri yapmak.

(10)Kurul, görev ve yetkilerinden uygun gördüklerini Başkana veya alt makamlara devredebilir. Ancak, yetki devri Kurulun sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(11)Bu maddenin dokuzuncu fıkrasının (r) bendinde belirtilen tutarlar her yıl 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben varım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, “bedelsiz” ifadesi çok şeyi ifade ediyor. Kamu kaynağı kullanılarak yapılan araştırma, çalışma, buluş, icat bir özel şirkete, ajansa öyle uygun gördü diye, bedelsiz olarak verilebilecek. “Bedelsiz” kelimesi bu maddeden çıkarılmalı.

Önergemizi dikkate almanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İrfan Bakır

Tahsin Tarhan

Isparta

Kocaeli

MADDE 6- (1) Kurul, Ajansın karar organıdır ve Başkan dahil yedi üyeden oluşur. Başkan, Kurulun da başıdır. Başkan, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının teklifi üzerine müşterek kararname ile Kurulun diğer üyeleri ise Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı tarafından atanır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gereke...

BAŞKAN – Gerekeği okutuyorum.

Gereke:

Kurulacak Uzay Kurulunun belirlenmesinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının daha etkin olması, bu sayede uyumlu bir çalışmanın yürütülebilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 6-3) Başkan ve Kurul üyeleri, yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık eğitim veren fakültelerinin mühendislik, matematik, fizik, kimya, biyoloji, iktisat, işletme, hukuk, astronomi, uluslararası ilişkiler, lisans bölümlerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun ve alanlarında en az oniki yıl yurtiçi

ve/veya yurtdışı bilgi ve deneyime sahip, tercihen uzay araştırmaları, uzay ve havacılık konularında eğitim ya da iş deneyimine sahip, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde öngörülen genel şartları haiz olanlar arasından atanır.

Tahsin Tarhan

Didem Engin

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN – Buyurun Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Kanunun geneliyle ilgili görüşlerimi ifade ederken de belirtmiştim, Uzay Kurulu Uzay Ajansının karar alacağı kurul, çok önemli bir kurul. Dolayısıyla, bu kurulun kompozisyonu, 7 üyeden oluşan Kurulun, kurulu oluşturacak olan üyelerin nitelikleri çok çok önemli olacak sağlıklı karar alabilmeleri için, vizyoner bir çalışma yapabilmeleri için ülkemiz açısından. Burada, Kurul üyelerinin hangi niteliklere sahip olması gerektiğiyle ilgili madde 6/3 fıkrasında, maliye bölümünden mezun da olabilir, kamu yönetimi bölümünden mezun da olabilir deniyor. Temel bilimlerden fizik, kimya buraya eklenmiş ama matematik, biyoloji gibi temel bilimler bile yok. Yani, buradaki çalışmanın gerçekten çok ciddi bir şekilde yapılmadığını ben düşünüyorum. Bu 6'ncı maddenin 3'üncü fıkrasını okuduğum zaman, burada konuyla ilgili bir tek “astronomi” kelimesi geçiyor “astronomi bölümünden mezun olanlar” diye. Kanunun geneliyle ilgili konuşmamda da belirttiğim gibi, bu fıkrayı okuyan birisi kesinlikle bu kurulun Uzay Kuruluyla, uzay ve havacılık konusuyla bağlantılı bir kurul olduğunu düşünmez, herhangi bir kamu kurumunun bir kurulu da bu şekilde bir kompozisyon oluşturmuş olabilir.

Dolayısıyla, önergemizde matematik ve biyoloji bölümlerinin de temel bilimlerden buraya eklenmesini, kamu yönetimi, maliye gibi bölümlerin buradan çıkarılmasını, aynı zamanda, tercihen uzay araştırmaları, uzay ve havacılık konularında eğitim ya da iş deneyimine sahip olunması gibi konuyla bağlantılı olabilecek, geçmişte bu alanla ilgilenmiş, bu alana ilgi göstermiş, bu konuda çalışmalar yapmış... Tercihen olarak da belirttiğimiz için, bu şart koşulmuyor ama bu konulara geçmişte ilgi göstermiş, bu alanlarda faaliyet göstermiş ya da eğitimini almış olması bu kurulun daha sağlıklı bir şekilde karar alabilmesi için önemlidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Engin.

Sayın Bakanım, Hükümet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Efendim, önergeye katılmıyoruz. Zira, özellikle Bilim ve Teknolojide Yönlendirme Komitesi diye bir komite var, o, ihtisas komitesi ve bilgileri buraya getiren. Burası karar merci anlamında, üst kurula karar götürecek olan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Karar merci olduğu için.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Tamam, karar merci ancak Yönlendirme Komitesi uzmanlık alanında çalışmaları getirecek, bütün disiplinlerden tecrübeli bir heyet sonuçta buna karar verecek çünkü bütün disiplinleri ilgilendiriyor. Yani, sadece Uzay Ajansından amacımız, bunu ilgilendiren bütün alt sektörlerle ilgili bir karar verebilsin. Dolayısıyla, katılmadığımızı arz ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin 8'inci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Didem Engin

İstanbul

BAŞKAN – Buyurun Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – 8'inci fıkra da Kurul üyelerinin hastalık, kaza vesair nedenlerle geçici iş göremezliğe uğraması ve Kurul üyeliğinin boşalması hâlinde o üyelik yerine “sırasıyla Ajanstaki kıdemi ya da mesleki kıdemi en yüksek olandan başlamak üzere kıdem sırasına göre Ajans Başkan Yardımcıları vekâlet eder.” diyor. Böyle bir ibarenin Uzay Kurulunun alacağı kararların önemini zayıflatacağını düşünüyorum, etkinliğini zayıflatmış olacağına inanıyorum. Dolayısıyla da eğer bir boşalma olursa hızlı bir şekilde, ivedi bir şekilde bu kurulun üyeliğinin doldurulması daha doğru bir uygulama olacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Hükümet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, görüşlere saygımız var ancak şöyle: Çok özel ve acil durumlar olabilir ki siz yerine henüz doldurma yapmadan bir karar alma ihtiyacı olabilir. Kaldı ki bir de 4 kişinin ortak karar vermesi gerekiyor. O yüzden, kurumdaki tecrübeli arkadaşlardan birinin o süre için görev yapması öngörülüyor burada. Dolayısıyla, katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin 9'uncu fıkrasının (m) bendinde geçen “veya bedelsiz” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İrfan Bakır

Tahsin Tarhan

Didem Engin

Isparta

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu tüzel kişisi olacak Uzay Ajansı bünyesinde yapılacak yatırımların, tüm fikrî ve sınai haklarının bedelsiz devrinin öngörülebilmesi, piyasa aktörleri arasında haksız rekabet doğurabilecek, kanunun amacı dışında uygulanmasına yol açabilecektir.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, bu düzenlemeye benzer düzenleme bütün uzay ajanslarında aşağı yukarı var. Oradaki amaç da şu: Ticari bir faaliyet olarak değil de geliştirdiğiniz bir ürün ticari olarak bir karşılık bulamayabilir ancak siz onu bedelsiz verdiğinizde ticari olarak sektöre kazandırılabilir düşüncesiyle konmuş durumda. Dolayısıyla, katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan “beş” ibaresinin “dört” olarak değiştirilmesini ve aynı fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere “Toplantıda çekimser oy kullanılamaz.” ibaresinin eklenmesini, 4'üncü fıkrasının üçüncü cümlesinin “Görev süresi, ölüm, istifa veya başkaca herhangi bir nedenle boşalan kurul üyesinin yerine atanan üye, yerine atanmış olduğu üyenin kalan görev süresini tamamlar.” şeklinde değiştirilmesini, aynı maddenin 9'uncu fıkrasının (g) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve on birinci fıkrasında yer alan “(r)” ibaresinin “(p)” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Zeki Aygün

Denizli

Mersin

Kocaeli

“g) Başkanlıkça hazırlanan Ajansın yıllık bütçe teklifi, kesinhesabı ve yıllık çalışma programlarını görüşerek karara bağlamak, gerekli gördüğü durumlarda, bütçe kalemleri arasında aktarma yapılmasına karar vermek.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Kurulun toplantı yapmasının ve karar almasının kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca bütçe teklifi, Başkanlıkça hazırlanmakta ve Uzay Kurulu tarafından karara bağlanmaktadır. Önergeyle, kesin hesabın karara bağlanması görevinin de Kurul tarafından kullanılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, maddenin yazımında redaksiyon açısından “(r)” bendinin “(p)” olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, “beş” ibaresinin dörde düşürülme sebebi şu: Birçok üst kurulda 9 iken 5 kişiyle toplanma zorunluluğu var ancak 7 olunca 4'le toplanabilsin argümanıya bu oldu. Birçok kurulda da böyledir, yarıyından bir fazlasıyla toplanma.

Çekimser oy kullanmama sebebi de şu: “Evet” veya “hayır” denmesi ki çünkü katılanların çoğunluğuyla değil de 4'le karar alıyorsunuz. Dolayısıyla asgari katılımın oy birliği gerektiği için çekimser buradan çıkarıldı ya “evet” ya da “hayır” densen diye; bu bir.

Bir de görev süresinin tamamlanması olayı da şu: Az önce söylemiştim, bir maddede -gelecek maddelerde veya bu maddede vardı- ilk defa atanan üyelerin bir kısmı üçüncü yılın sonunda, bir kısmı dördüncü yılın sonunda değişiyor, beşinci yılın sonunda da kurul bir kişi hariç yenilenmiş oluyor. Bu silsilenin sürekli böyle devam edebilmesi için kalan görevin tamamlanması gerekiyor. Aksi takdirde öyle denk gelir ki birdenbire bütün kurul üyelerinin süresi boşalır ve yeni atadığınızda tecrübesiz bir üye atamak zorunda kalabilirsiniz.

Bu (g) bendiyle ilgili değişiklik de tamamen kesin hesap denkleminde olan maliyecilerle konuşuldu, doğrusu bu atlanmış çünkü kesin hesabın da aynı kurul tarafından, daha doğrusu Ajans Başkanlığı tarafından hazırlanabilmesi lazım.

Diğeri ise tamamen redaksiyonda, (r) ile (p) olarak ifadelerin değiştirilmesi tamamen redaksiyon ihtiyacıydı.

Dolayısıyla, katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Madde oylamasından önce bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – 6'ncı maddenin (6)'ncı bendinde "Başkan ve Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez." şeklinde bir ibare var. Devamında şöyle söylüyor: "Ancak Kurul kararı ile atanmaları için gerekli şartları kaybettikleri veya taşımadıkları tespit edilen –yani diyelim ki diploması yetersiz gibi durumlarda- Başkan veya Kurul üyelerinin görevleri atanmalarındaki usulle sona erdirilir." Yani, "Ancak o nitelikleri taşımadığı ispat edilirse." diyor fakat performanslarıyla ilgili burada hiçbir ibare yok. Yani, eğer kurul üyesi atandıktan sonra çalışmaları yapabilecek yeterli performansı göstermezse... Sadece mesele oradaki... Çünkü, zaten, buradaki nitelikler o kadar genel ifade edilmiş ki herkes bu şeye uyabilir yani çok çok geniş tutulmuş kurul üyeliklerinin nitelikleri. Dolayısıyla, görev süresi dolmadan görevlerine neden son verilemez nitelikli kişiler değillerse eğer?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANİ AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Vekilim, şöyle: Tabii, son verilme şartlarını siz de söylediniz. Şartlardan birini kaybederse... İşte, bir defa, devlet memurunun haiz olması gereken şartların hepsini haiz olması gerekir. O şartlardan birini kaybederse mesela gibi veya dediğiniz gibi bir belge verdi, siz de ona göre işlem yaptınız, sonra anlaşıldı ki belgede bir yanlışlık var; bunlar ayrı, bunlarda sıkıntı yok da ama dediğinize geleyim: Başında şöyle bir ifade kullandık: Özerk olmalı, kararlarını rahat alabilmeli. Aslında, tam da tersine, kurulun, buradaki kurul üyelerinin elini güçlendiren, yürütmenin bunlara karışmasını engelleyen bir unsur bu. Aksi takdirde, "Bizim istediğimiz kararı almadı. Hadi, seni değiştiriyorum." Bu birçok yerde var, Kamu İhale Kurumunda var, bu tip kurulların hepsinde vardır görev süresi sonuna kadar suç veya yeterlilik hakkını kaybetmediği sürece görevine devam etmek tam tersine kurul üyelerinin bağımsız ve kendi iradeleriyle ajansın amacına uygun hareket etmesini sağlayan bir şeydir. Bu yürütme olarak benim işime gelmez mesela; tam tersi, daha rahat hareket etsin, kurulun ve kurumun faydasına hareket etsin diyer bu argüman, çalışanları da o anlamda koruyan bir madde.

BAŞKAN – Kurulun üyelerinin güvencesidir esasen. Bence, icranın işine gelmediği işi... Aslında, Bakanımızın ifade ettiği gibi, atadıktan sonra artık sonuna kadar kurul üyeleri gerçekten bağımsız ve tarafsız; görev süresi sonuna kadar, öyle bir güvence veriliyor. Bence doğru bir yaklaşım.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Benim orada özellikle belirtmek istediğim şeydu: Uzay kurulunda görev yapacak üyelerin nitelikleri o kadar genel ifade edilmiş ki o kadar genel. Yani, biz burada uzay ajansından bahsediyoruz, o kadar ileri bir hedef ki. Çok önemli bir kurum kuruyoruz ve bu ajansın karar alma kurulu, uzay kurulu ben beklerim ki gerçekten çok üstün niteliklere... Yani, ileriye görebilmesi gerek burada karar alacak olan kişilerin, değil mi? Buradaki niteliklere baktığımız zaman, hiç öyle nitelikler istenmiyor, çok genel herhangi bir kurul. Dolayısıyla, ben orada "görevine son verilmesi"

derken tabii ki sizinle o anlamda aynı görüşteyim ama diğer taraftan da buradaki performansı ile, yeterli öngörüsüyle fark yaratamayacak olan bir kişinin de bu sürenin sonuna kadar... Sadece oradaki soru işaretini ifade etmek istemişim.

Teşekkür ederim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Çok teşekkür ediyoruz.

Tabii, gönül ister ki bunu en iyi seviyede yapabilecek adaylar olsun, onların içinden de en iyisini seçin ancak çok fazla kıstas ve kriter koyduğunuz zaman, bazen, bazı kurullarda o kriterleri sağlayan kişi bulamıyorsunuz; başka alanlarda çok yetkin olabilir, hukuk alanında çok yetkin olabilir, finans alanında çok yetkin olabilir -katkı koyabilmesi adına söylüyorum- uzay hukuku alanında çok yetkin olabilir ama çok aşırı kriter koyduğunuz zaman bunları engeller duruma da düşebiliyoruz.

Değerli Başkanım, uygun görürseniz, sadece Sayın Tarhan'ın -atlamamak adına- dışa bağımlılıkla ilgili ifadeleri olmuştur. Şöyle: Ben aslında bir ara bir sözümde kullandım ama tabii, ilk uydularımızı üretirken personel kaynağı da yoktu ancak personel kaynağının bu anlamda elde edilmesi adına biz yurt dışına da personel gönderdik, sözleşmelere onların bu işin üretiminde olması zorunluluğunu da koyduk; personel yetkinliği aldık bu konuda, iyi bir noktaya geldik, bu ürünleri değerlendirebilecek insan kaynağı anlamında iyi bir noktadayız.

Şimdi, bu 5A ve 5B'de özellikle sözleşmeye koyduk -şartnamemizde var, dolayısıyla sözleşmeye de girmiş olacak- 5B uydusunun kritik parçalarının üretiminde ASELSAN, TUSAŞ gibi kurumlarımızın yerli katkı desteğini almak üzere özellikle onlarla çalışacaklar, bu anlamda da bir mesafe almış olacağız. Tabii, 6A'da inşallah, amacımız bu tecrübelerle birlikte çok daha millî ve çok daha yerli katkı oranının arttığı bir uydur üretmek. İşte, yavaş yavaş oraya doğru gidiyoruz. Şeyin de biraz bence amacı o.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Madde 6'yı kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 6 kabul edilmiştir.

Madde 7'yi okutuyorum:

Başkanlık

MADDE 7- (1) Başkanlık; Başkan ve hizmet birimleri ile 10 uncu madde uyarınca kurulan birimlerden oluşur.

(2)Başkan, Ajansın en üst amiri olup, Ajansın genel yönetim ve temsilinden sorumludur.

(3)Başkanın görev süresi beş yıldır. Süresi dolan Başkan yeniden atanabilir. Başkanlık görevinde boşalma olması veya Başkanın geçici olarak görevde bulunmadığı hâllerde, İkinci Başkan, İkinci Başkanın da bulunmadığı hâllerde Kurul tarafından belirlenecek üyelere biri Başkanlığa vekalet eder.

(4)Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a)Kurula başkanlık etmek.

b)Kurul ile Ajans birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışmasını koordine etmek, birimler arasında çıkabilecek görev ve yetki sorunlarını çözmek,

c)Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmesini teminen gerekli işlemleri yapmak ve uygulanmasını izlemek.

ç) Birimlerden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Ajansın yıllık bütçesi ile mali tablolarını, yıllık çalışma raporlarını hazırlamak ve Kurula sunmak, kesin hesabı onaylamak.

e) Ajansı, resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek.

f) Yönlendirme Komitesine ve Koordinasyon Komitesine başkanlık etmek.

g) Başkan Yardımcıları, Özel Kalem Müdürü ve Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü hariç Ajans personelinin atanmasını Kurula teklif etmek.

ğ) Özel Kalem Müdürü ve Basın ve Halkla İlişkiler Müdürünü atamak.

h) Yönetmelikle belirlenen limitler dahilinde; taşınır, veri ve hizmet alımı ve satımı ve kiralınması konularında karar vermek.

ı) Bu Kanun ve diğer mevzuat hükümleriyle veya Kurul tarafından kendisine verilen işleri yapmak.

(5) Başkan, bu maddede belirtilen görevlerini yetkilendireceği kişi veya kişiler eliyle de yerine getirebilir.

(6) İkinci Başkanın görevleri şunlardır:

a) Başkanın yokluğunda Ajansı temsil etmek.

b) Başkanın katılmadığı durumlarda Koordinasyon Komitesinin toplantılarına katılmak, kararların uygulanması ve koordinasyonunu takip etmek.

c) Başkanın vereceği yetki çerçevesinde Yönlendirme Komitesine başkanlık etmek,

ç) Kurul kararlarının uygulanması ve koordinesinde Başkana yardımcı olmak.

d) Kurul tarafından belirlenen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Ajansta, Başkan tarafından Kurul kararı olmaksızın yapılacak atamalarda İkinci Başkanın da imzası aranır.

(8) Ajansta, kanunlarla verilen görev ve faaliyetlerin yerine getirilmesinde Başkana yardımcı olmak üzere üç Başkan Yardımcısı görevlendirilir. Başkan Yardımcıları, Kurul tarafından kendilerine bağlanan birimlerin koordinasyonunu sağlamak, Kurul ve Başkan tarafından kendilerine verilen görevleri yapmakla yükümlüdür. Başkan Yardımcıları, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlara sahip, en az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş ve kamu ve/veya özel sektörde en az oniki yıl görev yapmış kişiler arasından Kurulun önerisi üzerine Başbakan onayı ile atanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/823 esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı fıkranın (h) bendinde yer alan “ve kiralınması” ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hacı Özkan

Şahin Tin

Zeki Aygün

Mersin

Denizli

Kocaeli

“d) Ajansın yıllık bütçesi, kesinhesabı, mali tabloları ve yıllık çalışma raporlarını hazırlamak ve Kurula sunmak.”

ŞAHİN TİN (Denizli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bütçe teklifi, başkanlıkça hazırlanmakta ve uzay kurulu tarafından karara bağlanmaktadır. Önergeyle, 6’ncı maddede kabul edilen önerge doğrultusunda, kesin hesabın da başkanlıkça hazırlanması ve kurul onayına sunulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 7’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 7 kabul edilmiştir.

Madde 8’i okutuyorum:

Bilim ve Teknoloji Yönlendirme Komitesi

MADDE 8- (1) Yönlendirme Komitesi; enstitüler, araştırma merkezleri ve laboratuvarlar gibi altyapı ve birimlerin kurulması da dahil olmak üzere Ajans faaliyetleri açısından önem arz eden bilimsel ve teknolojik konularda Kurulun karar almasına görüş ve önerileriyle yardımcı olmak üzere üniversitelerin ilgili bölümlerinden en az doktora derecesine sahip öğretim elemanları ile kamu veya özel sektörde alanında temayüz etmiş kişiler arasından seçilerek oluşturulur. Yönlendirme Komitesine Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığından birer temsilci davet edilir. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi Müdürü ile TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü Müdürü Yönlendirme Komitesinin doğal üyesidir.

(2) Yönlendirme Komitesinin çalışma usul ve esasları ile üyelerinin sayısı, seçimi, Komite toplantılarına Ajans dışından katılacak üyelere ödenecek yol ve konaklama giderleri ile ücretlerle ilgili diğer hususlar yönetmelikle belirlenir. Bu madde kapsamında görevlendirilmiş olunması 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre sigortalı sayılmayı gerektirmez ve bu görevler sebebiyle yapılan Ödemeler sigorta primine esas kazancın hesabına dahil edilmez.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ücretlerle” ibaresinin “ayda iki günü ve her gün için (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere, yapılacak ücret ödemeleriyle” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hacı Özkan Şahin Tin

Mersin Denizli

ŞAHİN TİN (Denizli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yönlendirme komitesinde görev alacaklara ödenecek ücrete ilişkin belirleme yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 8’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 8 kabul edilmiştir.

Madde 9’u okutuyorum:

Uzay Uygulamaları Geliştirme ve Koordinasyon Komitesi

MADDE 9- (1) Koordinasyon Komitesi; uzay ve havacılık teknolojileri alanında kazanılan kapasite ve kabiliyetlerin sosyal refah ve ülke kalkınmasında kullanılabilmesi amacıyla ilgili bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar arasında gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere, Ajans Başkanının veya İkinci Başkanın genel koordinesinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından en az Müsteşar Yardımcısı düzeyinde belirlenecek birer temsilci ile Genelkurmay Başkanlığını temsilen bir temsilci, TÜBİTAK’tan en az Başkan Yardımcısı düzeyinde bir temsilci ve Meteoroloji Genel Müdürlüğünden oluşur. Komiteye, İcra Kurulu kararıyla ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla bakanlıkların üst düzey temsilcileri de dahil edilebilir.

(2)Koordinasyon Komitesi; uzay ve havacılık teknolojileri alanında kazanılan kapasite ve kabiliyetlerin sosyal, ekonomik ve ticari uygulamalarla ülke refah ve kalkınmasında kullanılabilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan uydu ve uzay tabanlı verilerin temininde kaynak israfını önleme, farkındalık oluşturma, bilgilendirme ve yönlendirme görev ve faaliyetlerinin yanında gerek her bir kurum, kuruluş veya bakanlık nezdinde bu teknolojilere dayalı uygulamaların hayata geçirilebilmesi gerekse ilgili kurum ve kuruluşlarla bakanlıklar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik faaliyetleri yürütür. İlgili kurum ve kuruluşlarla bakanlıklar stratejik planlarını yaparken Koordinasyon Komitesi kararlarını dikkate alırlar.

(3)Koordinasyon Komitesi her yıl Ocak ve Haziran ayının üçüncü haftasının ilk mesai günü kendiliğinden toplanır. Gerekli durumlarda Ajans Başkanı, Koordinasyon Komitesini bu tarihler dışında da ayrıca toplantıya çağırabilir. Sekreteryaya hizmetleri Ajans tarafından yerine getirilir. Koordinasyon Komitesi kararları çerçevesinde gerçekleştirilen uygulamalara ilişkin gelişmeler ve ilgili bakanlık, kurum veya kuruluş temsilcिसince hazırlanan yıllık raporlar İcra Kurulunun o yıla ilişkin son toplantısına sunulur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin birinci bendi hükmüne "TÜBİTAK'tan en az başkan yardımcısı" ibaresinden sonra gelmek üzere, "TÜRKSAT AŞ'den Genel Müdür" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Abdulkadir Akgül

Şahin Tin

Yozgat

Denizli

ŞAHİN TİN (Denizli) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan değişiklikle, 406 sayılı Kanun ile TÜRKSAT AŞ'ye tanınan haklar kapsamında, söz konusu komitede bir temsilci ile yer alması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 9'u oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 9 kabul edilmiştir.

Madde 10'u okutuyorum:

Ajansın diğer birimleri

MADDE 10- (1) Ajans bünyesinde; araştırma merkezleri, enstitüler, laboratuvarlar, yer gözlem, yönetim ve kontrol merkezleri, uzay parkı, uzay bilim merkezleri, mükemmeliyet merkezi ve benzeri birimler Yönlendirme Komitesinin önerisi ve Kurulun kararı üzerine Başbakan onayı ile, uydu fırlatma merkezleri ise Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen birimlerin çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesinde bilimsel ve idari özerklik esastır. Bu birimlerin yönetim ve icra organları ile çalışma usul ve esasları Kurul kararıyla belirlenir.

(3) Ajans, gerekli hallerde yurtiçinde ve yurtdışında Bakanlar Kurulu kararı ile çalışma ofisleri kurabilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 10 kabul edilmiştir.

Madde 11'i okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ajansın Gelirleri, Yetki, İmtiyaz, Muafiyet ve İstisnalar

Ajansın gelirleri

MADDE 11- (1) Ajansın gelirleri şunlardır:

a) Her yıl genel bütçeden aktarılan tutar.

b)İşletme ve şirketler ile diğer birimlerden aktarılan gelirler.

c)Ajansa yapılan her türlü yardımlar ve bağışlar.

ç) Ajans tarafından yapılan yetkilendirmelere ilişkin gelirler.

d)Ajansa ait taşınır veya taşınmazların gelirleri.

e)Ajans dışına verilen hizmetler karşılığında Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde alınan ücretler,

f)Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yıllık gelirlerinden o yıla ilişkin her türlü giderinin karşılanmasından sonra kalan miktarın %20'si oranında izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar aktarılan tutar.

g) Diğer gelirler.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesinin başlığının "Ajansın gelirleri ile bütçe esasları" şeklinde değiştirilmesini ve anılan maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

"(2) Ajans bütçesinin hazırlanması, uygulanması, harcamaların yapılması, muhasebeleştirilmesi ve iç denetime ilişkin usul ve esaslar ile temsil ve ağırlama giderlerinin üst sınırları Kurul kararı ile çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ajans, 5018 sayılı Kanun'un kapsamında bulunmadığından bütçenin hazırlanması, uygulanması ve muhasebeleştirilmesi gibi hususların belli bir disiplin çerçevesinde yönetmelikle kurala bağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 11'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 11 kabul edilmiştir.

Madde 12'yi okutuyorum:

Yetki, imtiyaz, muafiyet ve istisnalar

MADDE 12- (1) Ajans, görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacağı her türlü ölçü aletleri ile özel nitelikli giysi, araç, gereç, vasıta ve malzemenin yapılması, geliştirilmesi veya satın alınması, gerektiğinde kiralanması veya başka suretle temini konusunda yetkilidir.

(2)Ajans, bu Kanun çerçevesinde kendisine verilen görevlerle ilgili olarak yapacağı her türlü deney, test, imalat veya araştırma ve inceleme faaliyetlerinde herhangi bir izne tabi değildir. Ajans görev alanına giren konulardaki test ve deneyleri, kendi gözetimi ve denetimi altında Türkiye’de veya bu amaçla yurtdışında kurulu tesis ve laboratuvarlarda yaptırabilir. Ülke içinde yapılan test ve deneylerin çevre ve insan sağlığına zarar vermemesi için gerekli her türlü önlem Ajans tarafından alınır veya aldırılır.

(3)Ajans, görev alanına giren hususlar ile araştırma ve inceleme amaçlı olarak gerekli gördüğü bilgileri, mesleki ve ticari sırlara ilişkin mevzuat hükümleri ile uyumlu olarak tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden istemeye yetkilidir. Bu şekilde sağlanan bilgilerden Devlet sırrı mahiyetinde olanların gizliliğine riayet edilir.

(4)Ajans tarafından desteklenen projeler ile Ajans tarafından yürütülen dış destekli projeler için ön ödeme yapılabilir.

(5)Ajansın görevleriyle ilgili yaptığı faaliyetlerden 11 inci madde kapsamında elde ettiği gelirleri dolayısıyla kurumlar vergisi açısından iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz. Ajansa makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde, gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

(6)Ajans, bu Kanunda sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi, harç ve katılma paylarından, bu kapsamda düzenlenen kağıtlarla ilgili olarak damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar sebebiyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaftır. Ajansın alacakları, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun uygulanmasında imtiyazlı alacaklardan sayılır.

(7)Bu Kanunla verilen görevlerin ifasına ilişkin olarak Ajans tarafından binek araçları hariç ithal edilen veya bağış yoluyla yurtdışından edinilen her türlü araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve bunların yedek parçalarının yurda girişi ve her türlü geçici depolama, antrepo ve ardiye ücretleri katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, gümrük vergisinden, düzenlenen kağıtlar damga vergisinden ve ücretten istisna olup bunlar için ithalat sınırlaması uygulanmaz.

(8)Ajans veya Ajansın şirketleri tarafından yürütülen araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile bilimsel ve teknolojik projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, tasarım, faydalı model ve entegre devre topografyaları gibi sınai mülkiyete konu her türlü ürün üzerindeki fikri mülkiyet hakları 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde Ajansa aittir.

(9)Ajans, bizzat kendi bünyesinde veya şirketleri tarafından yürütülen araştırma geliştirme faaliyetleri ile bilimsel ve teknolojik projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, tasarım, faydalı model ve entegre devre topografyaları gibi sınai mülkiyete konu her türlü ürünle ilgili fikri mülkiyet haklarının Ajans adına tescili ile sahip olduğu fikri mülkiyet haklarının korunması amacıyla gerekli tedbirleri alır.

(10)Ajans, bu madde kapsamındaki haklarını Ajans bünyesinde oluşturulan Buluşlar ve Patent Kurulunun önerisi üzerine, üniversiteler ve diğer bilimsel araştırma kuruluşları ile özel sektör kuruluşlarına devredebilir veya yararlanmalarına açabilir. Buluşlar ve Patent Kurulunun yapısı ile çalışma usul ve esasları ve bu madde hükümlerinin uygulamasına ilişkin diğer hususlar Kurul tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(11)Ajansın ve Ajans payının %50'nin üzerinde olması kaydıyla bağlı şirketlerinin mali açıdan denetiminde 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

(12)Ajans, bu Kanunun uygulanmasını göstermek ve emrettiği işleri belirtmek amacıyla yönetmelikler yürürlüğe koyabilir, tebliğ ve genelgeler yayımlayabilir. Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelik ve benzeri düzenleyici işlemler bakımından diğer kurum ve kuruluşların görüşlerinin alınması zorunlu değildir.

BAŞKAN – Madde 12'yle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesinin 7'nci ve 12'nci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

“(7) Bu kanun kapsamında yürütülen faaliyetlerin ifasına ilişkin olarak Ajans tarafından veya Ajans adına ithal edilecek, binek araçları hariç her türlü eşya, araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve yedek parçaları Katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç, gümrük vergileri ile fonlardan, düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan istisna olup, bu eşyanın ithaline ilişkin diğer mevzuattan kaynaklanan tahdidi ve takyidi hükümler uygulanmaz.”

“(12) Ajans bu Kanunun uygulanmasını göstermek amacıyla yönetmelik, tebliğ, genelge ve sair düzenleyici işlemler yürürlüğe koyabilir.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Getirilmekte olan düzenlemenin mevcut gümrük mevzuatı çerçevesinde uygulanan sisteme ve gümrük mevzuatı terminolojisine uyumlu hâle getirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, taslak madde başta Anayasa olmak üzere ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden düzenlenmiştir.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Ben bu önergeyle ilgili bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, buyurun Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Önergeyle ilgili bir soru sormak istiyorum ve önerge sahipleri açıklama yaparsa memnun olurum.

Şimdi, 12'nci maddenin 7'nci fıkrasında vergi muafiyetleriyle ilgili bilgiler veriliyor; ajans tarafından alınacak bazı araçlar, makineler, teçhizatlarla ilgili vergi muafiyeti. Önerge sahipleri buraya, 7'nci fıkra da ajans tarafından veya ajans adına ithal edilecek... Yani “ajans tarafından” ibaresine ek

olarak -herhangi bir kurum ya da kişi- o kadar genel tutulmuş ki “Ajans adına ithal edilecek eşyalar, araçlar, gereçler de vergiden muaftır.” şeklinde. Neden böyle bir ekleme yaptınız? Açıklarsanız memnun olurum.

BAŞKAN – Sayın Engin, burada, dış ticaret işlemlerinde doğrudan ya da dolaylı temsil var. Ajans kendi adına yani bizzat ithalatçı olabileceği gibi, verdiği vekâlet yetkisiyle, temsil yetkisiyle, dolaylı temsille ithalat yaptırabilir. Bu nedenle bu madde ekleniyor.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Neden böyle bir ek yapılıyor?

BAŞKAN - Yani, illa kendisi ithalatçı olmak ya da ithali bizzatı yapmak zorunda değil, yine ajans adına gümrük müşavirliği diye bir müessese var gümrük müşavirliği müessesini kullanabilir örneğin ya da başka bir temsilciyi kullanabilir.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Hayır, burada neden böyle bir ek yapma ihtiyacı doğmuş, onu merak ediyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kolaylaştırmak amacıyla aslında, değil mi Başkanım?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Burada “İhtiyaç olanlar ajans tarafından ithal edilebilir.” diyor.

BAŞKAN – İşte, ajans bizzatı dış ticaret işlemlerinde uzmanlık sahibi olmadığı için bunu temsil vasıtasıyla, temsil yoluyla yapabilir. Genellikle de, malum, böyle olur dış ticaret işlemleri.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Mesela, şirketler gümrük işlemlerini kendileri yapmıyor, firmalara yaptırıyor. Bence işi kolaylaştırmak anlamında bu şekilde yapılıyor.

BAŞKAN – Amaç bu.

Sayın Bakanımızın bu konuda ekleyeceği bir şey varsa söz vereyim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, ticaretle uğraşan tecrübeli bir vekil var, Gümrüğün Müsteşarlığını yapmış tecrübeli bir Komisyon Başkanı var, bize bir şey kalmadı, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Durum böyle.

Şahin Bey, söyleyeceğiniz ilave bir şey var mı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Söyledim. Yani bununla, bu maddeyle hem kurumların hem firmaların, şirketlerin dışarıdaki danışman ya da diğer firmalarla işlerinin kolaylaştırılması, hızlandırılması amacıyla böyle bir teklif alanı genişletilmiş oluyor.

BAŞKAN – Gümrük ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi de var, bu konuda arzu ederseniz açıklama isteyebiliriz.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yeterli... Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeye Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 12’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 12 kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Madde 13'ü okutuyorum:

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzay ve Havacılık Faaliyetlerine İlişkin Genel Esaslar ve Yetkilendirme, Destek, Sigorta ve Teminata İlişkin Hükümler

Uzay ve havacılık faaliyetlerine ilişkin genel esaslar

MADDE 13- (1) Kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı olmamak kaydıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde uzay ve havacılık araçları ve sistemleri geliştirebilir, imal edebilir, kurabilir, kullanabilir ve uzaya yönelik faaliyetlerde bulunabilir. Ajansın iznine tabi hususlar ile alınacak izinlere ilişkin usul ve esaslar Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

(2) Uzay ve havacılık teknolojilerinin gelişimi ve kullanımında özel sektörün önemi gözönünde bulundurularak; uzay ve havacılık sanayii ve ilgili sektörlerin uluslararası rekabet edebilirliğinin ve teknik yeteneklerinin güçlendirilmesi amacıyla, özel işletmecilerin kabiliyetleri kullanılarak ürün ve hizmetlerin sistematik bir şekilde tedarik edilmesi, uzay ve havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanımına yönelik araştırma ve geliştirme sonuçlarının özel sektöre transferi, özel sektöre kullanılması ve sektöre özel girişimciler tarafından yapılan yatırımların kolaylaştırılması hususlarında finansal veya diğer önlemleri almaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(3) Ajans, özel sektör tarafından bağımsız bir şekilde uydular geliştirmek, fırlatmak, işletmek ve benzeri kabiliyetlere sahip olmanın önemini dikkate alarak, gerekli ekipman ve teknolojiler konusunda araştırma ve geliştirme amacıyla tesisler ve yerleşkelerin kurulması, uzaya yönelik faaliyetlerin desteklenmesi ve radyo frekanslarının tahsisinin sağlanması dahil olmak üzere uzayın kullanımının teşviki amacıyla gerekli her türlü tedbiri alır.

(4) Uzay ve havacılık ile ilgili faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelikle öngörülen faaliyetleri ve elde ettikleri yetenekleri uzay ve havacılık politika ve stratejisinin geliştirilmesi çerçevesinde Ajansa bildirmekle yükümlüdür.

(5) Uzaya yönelik faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler, faaliyetlerinde kişi, toplum ve çevre sağlığı ile güvenliğe yönelik ilgili kanunlarda ve Ajans tarafından yapılan düzenlemelerde belirlenen tedbirleri almak zorundadır.

(6) Olağanüstü haller ile ülkenin güvenliğini ilgilendiren durumlarda, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halinde tüm uzay sistemleri, ilgili mevzuatı çerçevesinde milli güvenlik ve milli savunma amaçları doğrultusunda kullanılır. Ajans, ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdümü sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır.

(7) Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaç duyduğu uydu ve uzay kabiliyetlerini kazanmaya yönelik olarak Ar-Ge, projelendirme, üretim, entegrasyon ve tedarik faaliyetlerini icra edebilir, personel yetiştirebilir, uzay sistemlerine sahip olabilir. Ajans, Uzay ve Havacılık Temel Politikası ve Programının hazırlanmasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını da dikkate alacak şekilde koordinasyonu sağlar.

(8) Uzay ve havacılık teknolojileri ile ilgili kritik milli teknolojilerin yabancı bir kuruluş veya firma ya da yabancı ortaklı bir firma ile paylaşılması, satılması ve devredilmesi gibi hususlara ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak belirlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan “radyo frekanslarının tahsisinin sağlanması dahil olmak üzere” ifadesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 5809 sayılı Kanun'dan kaynaklan yetkileriyle herhangi bir çıkışma olmamasını teminen “radyo frekansı tahsisine ilişkin” söz konusu ifade madde metninden çıkartılmıştır.

BAŞKAN - Hükûmet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 13'ü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 14'ü okutuyorum:

Yetkilendirme, yetkilendirmeye ve izne tabi faaliyetler

MADDE 14- (1) Ajans, bir uzay nesnesini fırlatma, komuta etme, fırlatılan uzay nesnesinin komutasını devralma veya bu nesnenin dünyaya geri dönüşünü gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerle ilgili olarak başvuru sahibinin belirli bir zaman diliminde etik, finansal ve profesyonel garantileri sağladığını onaylayan, bildirilen sistem ve prosedürlerin ortaya konan teknik düzenlemelere uygunluğunu tasdikleyen lisanslar verebilir. Ajans tarafından verilecek lisanslar belli operasyonlar için yetkilendirmelere eşdeğer olabilir.

(2) Ajans, bu Kanun hükümleri uyarınca yapacağı yetkilendirmelerde kişi ve mülk güvenliği, çevrenin ve genel sağlığın korunması, uzay çöprü ile ilgili risklerin sınırlandırılması, milli güvenliğin korunması ve Türkiye'nin uluslararası taahhütlerine saygılı davranılmasını güvence altına almak amacıyla yükümlülük ve sınırlamalar getirebilir.

(3) Bir nesneyi,

a) Türkiye sınırları içerisinde veya Türk yargısına tabi tesisler ya da araçlardan uzaya fırlatmayı veya uzaydan Türkiye sınırları içerisine veya Türk yargısına tabi tesislere ya da araçlara geri döndürmeyi planlayan, uyuğu ne olursa olsun tüm işletmeciler,

b) Uzaya fırlatma hizmetlerini tedarik etmeyi ya da bir nesnenin uzayda seyrini komuta etmeyi planlayan, Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan gerçek ya da merkezi Türkiye'de bulunan tüzel kişiler,

Ajans tarafından bu Kanun hükümleri çerçevesinde verilmiş bir yetki belgesine sahip olmaksızın faaliyette bulunamazlar.

(4) Ajansın ön iznini gerektiren durumlar şunlardır:

a) Bir uzay nesnesinin komuta edilmesi işlerinin üçüncü kişilere devri, bu Kanun hükümleri uyarınca Ajansın ön iznine tabidir.

b) Ajans tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca verilen bir izin olmaksızın fırlatılan ya da kontrolü gerçekleştirilen uzay nesnelerinin kontrol işlerini devralmayı planlayan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu tüm işletmeciler, Ajanstan ön izin almak zorundadır.

(5) Milli güvenlik açısından tehlike doğurabilecek veya Türkiye'nin uluslararası taahhütlerine aykırı nitelikteki operasyonlara ve sistemlere izin verilmez.

(6) Teknik nitelik ve özellikleri Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenen birincil uzay tabanlı veri işletmecileri, faaliyetlerine başlamadan önce Ajansa bildirimde bulunmak zorundadır. Ajans; milli güvenlik, dış politika ve Türkiye'nin uluslararası taahhütlerinin gerekli kıldığı hallerde birincil uzay tabanlı veri işletmecilerinin faaliyetlerinin sınırlandırılmasına veya düzenlenmesine yönelik gerekli gördüğü tedbirleri alır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 14 kabul edilmiştir.

Madde 15'i okutuyorum:

Denetim, yetkilendirmenin askıya alınması ve iptali

MADDE 15- (1) Ajans, bu Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde yapmış olduğu yetkilendirmelerin koşullarına uyulup uyulmadığını ve yetki veya lisans sahibinin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini her zaman denetleyebilir. Ajans, denetim sonucunda yetkilendirme veya mevzuata aykırılık tespit etmesi halinde, gerekli tedbirleri almaya ve aykırılığın niteliğine göre idari yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

(2)Yapılan yetkilendirmeler, yetki sahibinin yükümlülüklerini ihlal etmesi ya da yetkilendirmenin milli güvenliği veya Türkiye'nin uluslararası taahhütleri açısından saygınlığını tehlikeye atma riski oluşturması halinde Ajans tarafından askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

(3)Fırlatılan bir uzay nesnesinin komutasına ilişkin yetkilendirmenin askıya alınması durumunda Ajans, uzay operatörlerine masrafları kendilerince karşılanmak üzere söz konusu uzay nesnesi nedeniyle oluşacak risklerin sınırlandırılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasını emredebilir.

(4)Bu Kanunun 14 üncü maddesinde düzenlenen hususlar ile bu maddenin uygulanma usul ve esasları, denetim ve yetkilendirmeye ilişkin diğer hususlar Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN – Madde 15'le ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge var mı? Yok.

Madde 15'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 15 kabul edilmiştir.

Madde 16'yı okutuyorum:

Ajans tarafından sağlanan destekler, sigorta ve teminatlar

MADDE 16- (1) Ajans, bu Kanunla verilen görevler çerçevesinde uzay ve havacılık teknolojileri alanında yenilik ve tasarım faaliyetleri dahil olmak üzere araştırma ve geliştirme ile ürün geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla yıllık olarak veya yıllara sari olabilecek şekilde destek programları uygulayabilir. Uygulanacak desteğin miktarları ile yararlanma usul ve esasları Kurul kararıyla belirlenir.

(2)Ajans, bu Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla kuluçka merkezi, teknoloji merkezi, teknoloji transfer ofisleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, bilim merkezi, bilim parkı ve benzeri yapılar kurabilir veya kurulmasını destekleyebilir, destek programları oluşturabilir, proje pazarı, bilim fuarı, yarışma ve benzeri etkinlikleri düzenleyebilir veya bu tür etkinlikleri destekleyebilir, bu amaçlarla ödül, burs ve teşvik ikramiyesi verebilir. Bu amaçlarla teminat alınmaksızın ön ödemede bulunulabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(3)Bu Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyai doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destek ve teşvikler, Ajansın bildirimini üzerine desteğin Ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre Maliye Bakanlığı tarafından tahsil edilir.

(4)26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında Bakanlık nezdinde oluşturulan kaynağın %20'si, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamında Ajans tarafından havacılık ve uzay teknolojileri alanında bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca kullanılmak üzere, Başbakanın onayı ile her yıl Ocak ayının son gününe kadar Ajans hesaplarına aktarılır.

(5)Ajans, bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerinin yerine getirilmesinde veya bu amaçla ilişki içinde bulunduğu gerçek ve tüzel kişilere sözleşmeye tabi olarak iş vermesi durumunda, karşılaşılabilecek zararları ve riskleri telafi etmek veya ettirmek için sigorta yaptırabilir veya teminat isteyebilir.

(6)Ajans, deneysel bir hava veya uzay aracı ya da hava veya uzay aracı için yeni bir teknoloji veya prototip geliştirilmesi amacıyla yapacağı anlaşmalar çerçevesinde geliştirilen veya kullanılan deneysel hava veya uzay aracının geliştiricisine, sorumluluk sigortası veya teminat sağlayabilir.

(7)Ajans, uzay operasyonları veya uzay aracının dünyaya geri dönüşü gibi faaliyetler sonucunda ölüm, fiziksel yaralanma, mülke zarar gelmesi ya da mülkün tamamen kaybedilmesi nedeniyle üçüncü kişiler tarafından yapılan taleplerin tamamının ya da bir kısmının karşılanması için herhangi bir uzay aracının kullanıcısına sorumluluk sigortası sağlayabilir.

(8)Bu maddenin altıncı ve yedinci fıkralarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile sağlanacak sigorta veya teminatın limitleri ve uygulanma şartları Kurul tarafından hazırlanarak Başbakan onayı ile yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/823 esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ajans tarafından yapılacak olan destek ve teşviklerden amacı dışında kullanıldığı tespit edilenlerin yine ajans tarafından genel hükümler çerçevesinde takip ve tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeye Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) - Katılıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Oya sunmadan önce soru sormak istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyle mi ilgili?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet.

BAŞKAN – Ben maddeyle ilgili diye düşündüm.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok yok maddeye geçmeden.

BAŞKAN – Peki, o zaman buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, şimdi “3’üncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.” diyor. 3’üncü fıkraya baktığımız zaman, amme alacaklarının tahsil usulü hakkında kanunun 51’inci maddesine göre Maliye Bakanlığı tarafından tahsil edilir, doğru mu?

BAŞKAN – Evet.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doğru ama gerekçeye baktığımız zaman diyor ki: “...Ajans tarafından genel hükümler çerçevesinde takip ve tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.” Yani 3’üncü fıkra eğer tasarıdan çıkıyorsa nasıl ajans tarafından takip edilecek?

BAŞKAN – Bu konuda genel hükümler var çünkü her özel kanunda bunlar zikredilmiyor. Bu konudaki genel düzenlemeye göre, kurumlar amme alacaklarını tahsil eder ancak bu konuda Maliye Bakanlığı temsilcimiz de var, kendisine...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, önerge sahiplerine niye sormuyorsunuz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben cevap vereyim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Maliye Bakanlığı açıklarsa daha iyi olur.

BAŞKAN – Maliye Bakanlığı mı diyorsunuz?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bence daha doğru olur.

BAŞKAN – Peki, Maliye Bakanlığını temsilen kim var orada?

Maliye Bakanlığı temsilcimiz Uğur Bey burada, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA - Sayın Başkan, sayın milletvekilim; buradaki mesele şu: aslında burada yapılan destek ve teşviklerde bir vergi ziya doğabilir, SSK’da bir yersiz ödeme veya karşı taraf bunu istismar etmiş olabilir veya diğer teşviklerde bir istismarla karşılaşabiliriz. Buradaki mesele şu: Madde 6183’le sınırlandırdığı takdirde şöyle bir sıkıntıyla karşılaşıyoruz: Aslında ajansın bir tahsil dairesi yok, tahsil dairesi kurduğumuz zaman 6183 uygulaması için, ajansta genişlemeye neden olacağız. Maliye Bakanlığı bunların tamamını tahsil edebilir, ajansa aktarabilir o da mümkündür fakat her kanunda aslında bu zıyayı yani vergi zıyayı olduğunda zaten 6183

devreye giriyor ama bazı hususlarda İcra ve İflas Kanunu devreye giriyor. O zaman da buranın hukuk müşavirlerinin devreye girip tahsilatı yapması gerekiyor. Yani hepsini bir torbaya doldurmak doğru düşmüyor, o nedenle böyle bir çıkarma müessesesi oluştu.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Engin, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Şimdi bu fıkrayı tamamen çıkardığımız zaman bu kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi hâliyle ilgili yapılacaklar tamamen kaldırılıyor. Dolayısıyla burada ajans, muhtemelen çok da büyük ölçekli destek ve teşvikler vermek zorunda kalabilir.

BAŞKAN – Esasen kalkmıyor ama Uğur Bey cevap versin.

Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA - Şimdi, şöyle efendim: Bu desteklerin, teşviklerin bir kısmı vergi, mesela vergi indirimi. Böyle bir tespit yapıldığında zaten vergi alacağını nasıl tahsil edeceği 6183'te var. Mesela, bir SSK priminin suistimali olabilir, gittiğimiz zaman sosyal sigortalar mevzuatına, onun nasıl tahsil edileceği var. Yani, hepsi yerli yerine oturmuş durumda, bir sıkıntı görmüyoruz. Yani, kamu parasının ortada kalması gibi bir şey söz konusu değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Uğur Bey.

Hükümetimizin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 17'yi okutuyorum:

ALTINCI BÖLÜM

Uzay Teknolojileri İhtisas Bölgeleri

Uzay teknolojileri ihtisas bölgeleri kurulması

MADDE 17- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde Ajans veya özel sektör ya da ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uydu, uzay ve havacılık teknolojisi ile sistemlerinin geliştirilmesi ve üretilmesi amacıyla kurulan montaj, entegrasyon ve test merkezleri, laboratuvarlar, araştırma merkezleri, enstitüler, uçuş pistleri, test alanları, fırlatma rampa ve üsleri ve benzeri altyapı ve tesislerin veya aynı amaçla oluşturulan Ar-Ge merkezleri, kuluçka merkezleri ve benzeri araştırma altyapıları ile uzay ve havacılık teknolojileri ekosistemine dahil şirketler ile kişi ve kuruluşların yer alacağı ihtisas bölgeleri kurulabilir. İhtisas bölgeleri, Ajansın teklifi ve İcra Kurulunun onayı üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur. 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun destek, teşvik, muafiyet ve istisnalara ilişkin hükümleri bu Kanun kapsamında kurulan ihtisas bölgeleri yönetici şirketleri, bu bölgelerde faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile bu bölgelerde çalışan araştırmacı, yazılımcı, tasarımcı, Ar-Ge ve destek personeli ile Ajans bünyesinde yer alan araştırma merkezleri, fırlatma merkezleri, gözlem yönetim ve kontrol merkezleri, test merkezleri, mükemmeliyet merkezleri, laboratuvarlar ve araştırma enstitülerinde iş mevzuatına

tabi olarak çalışan araştırmacı, yazılımcı, tasarımcı, Ar-Ge ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri bakımından da uygulanır. Bu teşvikten yararlanacak olan destek personeli sayısı araştırmacı, yazılımcı, tasarımcı ve Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşamaz.

(2) Ajans; ihtisas bölgelerinin yönetimi, ortak ihtiyaçlarının temini, ihtisas bölgesine ilişkin diğer iş ve hizmetlerin yerine getirilmesi gibi hususları, kuruluşunda ihtisas bölgelerinde faaliyet gösteren şirketler ile kişi ve kuruluşların da ortak olarak yer alacağı yönetici şirketler eliyle yürütebilir. İhtisas bölgelerinin yönetimi, yönetici şirketin kurulması ve çalışma usul ve esasları ile ihtisas bölgesine ilişkin diğer iş ve hizmetlerin yürütülmesine dair usul ve esaslar Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı?

Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Benim sorum Sayın Bakanaydı.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarımız şu an yerinde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bilgilendirme toplantısında biz bu konuyu tartışmıştık. Sayın Bakan olmadığı için sorumu Bakan geldiğinde sorabilirim.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 17 kabul edilmiştir.

Madde 18'i okutuyorum:

Planlama ve imar düzenlemeleri

MADDE 18- (1) İhtisas bölgelerindeki planlama sürecinde imar planları ve değişiklikleri ile uygulama imar planları ve değişiklikleri Ajans tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır ve Başbakan tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Kesinleşen imar planları, bilgi için ilgili kurumlara gönderilir.

(2) Teknik sorumluluğu Ajans tarafından belirlenen proje müellifi ve fenni mesule ait olmak üzere 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine uygun olarak hazırlanan veya hazırlattırılan uygulama projeleri Başbakanın onayı ile yürürlüğe girer.

(3) Onaylanarak yürürlüğe giren uygulama imar planına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ile ilgili ruhsat ve izinler 3194 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak Ajans tarafından verilir.

(4) İhtisas bölgesi ilan edilen alanlarda yer alan Hazineye ait arazi ve diğer taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan araziler, Ajansın başvurusu üzerine Maliye Bakanlığınca bedelsiz olarak Ajansa tahsis edilir. İhtisas bölgesi içerisinde yer alan mera, yaylak ve kışlak gibi orta mallarının vasıfları, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine bağlı kalmaksızın Başbakan onayıyla resen kaldırılır ve bu taşınmazlar Hazine adına tescil edilir. İhtisas bölgelerinde ihtiyaç duyulan diğer araziler 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre Ajans tarafından kamulaştırılabilir.

(5) İhtisas bölgesi alanları içinde yer alan diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait arazi ve taşınmazlar bu kurum ve kuruluşların onayı üzerine mülkiyeti ilgili kurum ve kuruluşlarda kalmak kaydıyla Ajansa tahsis edilebilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maliye Bakanlığımızın bu maddeyle ilgili bir redaksiyon talebi varmış, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Kanun tasarısının 18’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasının ilk cümlesinde geçen “Hazineye ait arazi ve diğer taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan araziler” ibaresinin “Hazinen özel mülkiyetindeki taşınmaz ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Bu redaksiyon talebiyle ilgili bir açıklama rica edelim.

Uğur Bey, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; orada, aslında, çalışılırken bizim de gözden kaçırdığımız bir şey, bizim hatamız olarak kabul ediyoruz. Hazineye ait araziye kullanmıyoruz, “Hazineye ait arazi ve diğer taşınmazlar” ifadesi yerine bizim millî emlak mevzuatımızda “Hazineye ait taşınmazlar” ifadesi kullanılıyor, arazi değil de hepsini biz taşınmaz olarak topluyoruz. “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki araziler”i de devletin hüküm ve tasarrufu altındaki araziler mülkiyete konu olamayacağı için onları da “yerler” olarak kullanıyoruz. Bunu millî emlak mevzuatına, taşınmaz hukukuna uygun olarak düzeltilmesini talep ediyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Bu konuda ilave görüşü ya da sorusu olan yok sanırım, tatmin edici anlaşılan.

Redaksiyon metniyle birlikte, anılan maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 19’u okutuyorum:

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Şirket kurma ve ortak olma

MADDE 19- (1) Ajans, bu Kanunda belirtilen faaliyetleri açısından gerek görülmesi hallerinde uzay ve havacılık teknolojileri ile sistemleri alanında Kurulun önerisi ve İcra Kurulu kararıyla yurtiçinde ve yurtdışında özel hukuk hükümlerine tabi şirket kurabilir, satın alabilir, kurulu bulunan şirketlere ortak olabilir, sahip olduğu şirketleri veya hisselerini devredebilir.

(2)Ajans tarafından kurulan şirketler, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre hazırlanan şirket sözleşmesinin imzalanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçer. 6102 sayılı Kanunun aynı ve nakdi sermayesinin vaz’ına müteallik hükümleri ile 414 üncü maddesi hükmü Ajans tarafından kurulan şirketler hakkında uygulanmaz.

(3)Kurul, Ajans tarafından kurulacak şirketlere tahsis edilecek sermaye miktarını veya kurulu bulunan şirketlere hangi oranlarda iştirak edileceğini ve buna ilişkin sermaye miktarını belirlemeye yetkilidir. Şirket kurulması veya kurulu bulunan şirketlere iştirak ya da yerli veya yabancı sermayeli şirket satın alınması amacı ile ihtiyaç duyulan ödenek Ajans bütçesinden karşılanır.

(4)Şirket organlarında görev alan kamu görevlilerine yapılacak aylık ödeme tutan 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri için belirlenen miktarı geçemez.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 20'yi okutuyorum:

Kamulaştırma ile yapı ve tesisler

MADDE 20- (1) Ajans, görev alanına giren her türlü tesisin yapımı, geliştirilmesi, çevresinin korunması ve düzenlenmesi ve/veya tesislerin yapımı için gerekli arazi, binalı ve binasız taşınmazlar ile bu Kanun hükümleri çerçevesinde görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacağı diğer taşınmazları 2942 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde kamulaştırabilir.

(2)Ajans, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kuracağı tesislerin güvenliği için gerekli her türlü fiziki tedbir niteliğindeki yapı veya tesisatı inşa edebilir.

(3)Ajans tarafından yapılacak her türlü yapı ve tesisler ile bunların eklentileri; mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti Ajansta olmak kaydıyla 3194 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında yer alan yapı ruhsatıyesine tabi değildir. Bu yapı ve tesisler için imar planlarında o maksada ayrılmış olması şartı aranmaz, ancak bu hükme göre oluşturulan yapı ve tesisler imar planlarına işlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 21'i okutuyorum:

Kurum ve kuruluşlarla işbirliği

MADDE 21- (1) Ajans, kamu kurum ve kuruluşları ile yapacağı protokollerle bu kurum ve kuruluşlara ait araç, gereç, ekipman ve tesisleri kullanabilir.

(2)Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile mahalli idareler hizmetlerinin, ekipmanlarının, personelinin ve tesislerinin kullanımı konusunda başka hiçbir kanuni hükme tabi olmaksızın Ajansla işbirliği yapmaya, havacılık ve uzay araçlarını, fiili kullanımındaki teçhizat ve ekipman dışındaki teçhizat ve ekipmanlarını karşılıksız olarak Ajansa vermeye veya Ajanstan almaya yetkilidir.

(3)Kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan burslardan doğan mecburi hizmet yükümlülükleri; yükümlünün istemi, Ajansın talebi ve yükümlünün bağlı olduğu kurum ve kuruluşun onayı ile Ajansa devredilebilir.

(4)Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, ilgili mevzuatı çerçevesinde uydu frekans planlamasına yönelik olarak uluslararası kuruluşlarla yürüteceği çalışmaları Ajansla koordineli olarak yürütür.

(5)Ajans tarafından yapılacak başvuru üzerine, test veya deneylerin güvenle yapılabilmesi, çevre ve insan sağlığı ile kamu güvenliğinin sağlanabilmesi için belediye veya valiliklerce her türlü kolluk önlemlerinin zamanında alınması zorunludur. Ajans gerektiğinde bu konularda doğrudan İçişleri Bakanlığından yardım talep edebilir.

(6)Ajans, kanunlarla kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde sektör, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin katılımı ile oluşan ve Ajans tarafından yıllık veya periyodik planlama ve programların hazırlanmasında, stratejilerin belirlenmesinde çıktılarından faydalanılmak üzere koordinasyon ve istişare amaçlı paydaş ve sektör toplantıları düzenleyebilir veya istişare kurulları oluşturabilir. Paydaş ve sektör toplantıları ile istişare kurullarının oluşumu, çalışma usul ve esasları ve diğer hususlar Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(7)Birden fazla bakanlık, kurum veya kuruluşların katılımı ile geliştirilecek veya sonuçlarından birden fazla kurum veya kuruluşun yararlanacağı ortak projeler için genel bütçeden Ajans bütçesine ödenek aktarılabilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 21’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “mahalli idareler” ibaresinin “mahalli idareler;” şeklinde değiştirilmesini ve “başka hiçbir kanuni hükme tabi olmaksızın” ifadesinin madde metninden çıkarılmasını; aynı maddenin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılarak diğer fıkraların teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu maddenin (2)’nci fıkrasındaki hukuki belirsizliğin giderilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, taslak maddenin (4)’üncü fıkrasıyla getirilen düzenleme, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nun 38’inci maddesinde yapılan değişiklikle gerçekleştirilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili sözünüz... Yok.

Hükûmet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle birlikte madde 21’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 21 kabul edilmiştir.

Madde 22’yi okutuyorum:

İdari yaptırımlar ve adli cezalar

MADDE 22- (1) 14 üncü maddede düzenlenen yetkilendirme ile ilgili hükümlere uymaksızın faaliyet gösteren veya Ajans tarafından yetkilendirilmiş olmakla birlikte yetkilendirildiği hususlar dışında başka bir faaliyeti yetkisiz olarak yürüten işletmeciler hakkında Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde bir milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2)Ajansa ait herhangi bir laboratuvar, istasyon, üs ya da benzeri tesislerle bunların müstemilatının veya Ajansa ait herhangi bir hava aracı, füze, uzay aracı ve benzeri araçların, diğer mülk veya cihazlarının ya da Ajansla bir sözleşmesi bulunan yüklenicilerle bunların altyüklenicisi gerçek ya da tüzel kişiye ait mülkler veya ekipmanların korunması ve güvenliği için Ajans tarafından yayınlanan herhangi bir düzenleme ya da talimatı kasıtlı olarak ihlal edenler Ajansın talebi üzerine bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3)Başkan ve Kurul üyeleri ile Ajans personeli, görevleri ile bağlantılı olarak işledikleri veya görevleri dolayısıyla kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından kamu görevlisi sayılırlar. Soruşturma izni; Başkan, Kurul üyeleri ve Başkan Yardımcıları için Başbakan, diğer personel için Başkan tarafından verilir.

(4)Başkan, Kurul üyeleri ve Ajans personeli Ajans ile ilgili gizlilik taşıyan bilgileri görevlerinden ayrılmış olsalar bile ifşa edemezler, kendilerinin veya başkalarının menfaatine kullanamazlar. Bu fıkra kapsamında belirtilen yükümlülük, ilgili personelin görevden ayrılmasını izleyen beş yıllık süre için geçerlidir. Bu fıkra kapsamında belirtilen yükümlülüğe uymayanlar hakkında Ajansın talebi üzerine bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezası hükmolunur.

(5) Başkan ve Kurul üyeleri ile Ajans personelinin görevleri ile ilgili cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak, üçüncü kişiler tarafından açılan veya başlatılan davalarda 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri kıyasen uygulanır.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve

Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Kanun Tasarısı’nın 22’nci maddesi dördüncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını ve sonraki fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necip Kalkan

Mehmet Uğur Dilipak

Hasan Sert

İzmir

Kahramanmaraş

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Sert, gerekçe mi okunsun?

HASAN SERT (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 258’inci maddesinde göreve ilişkin sırrın açıklanması suç olarak düzenlenmiştir. Maddeye göre, görevi nedeniyle kendisine verilen veya aynı nedenle bilgi edindiği ve gizli kalması gereken belgeleri, kararları ve emirleri ve diğer tebligatı açıklayan veya yayınlayan veya ne suretle olursa olsun başkalarının bilgi edinmesini kolaylaştıran kamu görevlisine, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilecektir. Bu sır saklama yükümlülüğü kamu görevlisi sıfatı sona erdikten sonra da devam etmekte, bu yükümlülüğe aykırı hareket aynı şekilde cezalandırılmaktadır.

Tasarıdan çıkarılması öngörülen düzenlemeyle, Türk Ceza Kanunu’nun mezkur hükmünde aynı hukuki yarar gözetilmektedir. Tasarının aynı maddesinin üçüncü fıkrasında görevleriyle bağlantılı olarak işledikleri suçlar bakımından kamu görevlisi gibi cezalandırılacakları öngörülen başkan, kurul üyeleri ve ajans personeli de Türk Ceza Kanunu’nun 258’inci maddesindeki yasak ve müeyyideye tabidir. Bu nedenle fıkranın tasarı metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katlıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle madde 22'yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 22 kabul edilmiştir.

Madde 23'ü okutuyorum:

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 23- (1) Ajans ve şirketleri hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanun, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – Madde 23'le ilgili söz isteyen var mı? Yok.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Önergemiz var, o konuda konuşacağız.

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve
Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı'nın 23'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz. 02/03/2017

İrfan Bakır

Tahsin Tarhan

Didem Engin

Isparta

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Engin, gerekçeyi mi okutayım, söz mü alacaksınız?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – 23'üncü maddede, Uzay Ajansında çalışacak olan personelin Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na dâhil edilemeyeceği yönünde bir ibare var. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu uygulanmayacak hükümler kapsamında ele alınmış. Hâlbuki burada çalışacak olan personelin de sendika ve toplu iş sözleşmesi hakkından yararlanabilmesi gerekli. Dolayısıyla, bu ibarenin kaldırılmasını talep ediyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu konuda bir açıklama yapmak ister misiniz?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, şöyle: Yaklaşık dört beş saattir tartışıyoruz. Özellikle, burada, ihtisasına bağlı olarak çok özel ihtisas sahibi kişilerin çalıştırabileceği, dolayısıyla, bunları, bir kategorize etmenin zorluğunu da dikkate alarak, bir de ajansın özellikle bu tip elemanları, başka kurumlardaki -işte, NASA örneği verildi-elemanları da oradan alıp buraya getireceği düşüncesiyle böyle bir düzenleme yapıldı. Dolayısıyla,

toplu sözleşmede bu kadar çok farklı branşın olabileceği veyahut ihtisas alanının olabileceği bir durumda toplu sözleşmenin ruhuna uygun bir toplu sözleşme metninin ortaya konulmasının da zor olacağı düşünüldü. O yüzden böyle bir öngörüyle tasarı hazırlandı.

BAŞKAN – Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, Anayasa’nın 90’ıncı maddesine göre imzalanmış, Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 87 sayılı Sözleşmesi’ne göre örgütlenme hakkı bütün çalışanların hakkıdır. Yani bunu biz ajansta kaldıramayız. Bu bir hak.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Ona şüphe yok da özellikle tekrar söyledim, çok nadir branşlaşmalar olacak, onları tanımlamakta ve onlarla ilgili toplu sözleşmede alt üst limitleri koymakta zorluk yaşayabileceğimizi düşündük, argüman bu Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Engin, buyurun.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Şimdi, bu ajansta tabii ki çok farklı disiplinlerden çalışanlar olacak, fakat ajans kurulurken “Burada çalışacak olanların sendikal hakları yoktur.” şeklinde bir ibareyi, daha baştan böyle bir engeli koymanın doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyoruz ve Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 87 sayılı Sözleşmesi’ne aykırı, Anayasa’mızın 90’ıncı, 51’inci maddesine aykırı. Böyle bir hak kullanılmayabilir, toplu iş sözleşmesi yapılmayabilir, ama daha baştan böyle bir engeli koymak aykırıdır Anayasa’mıza.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, şimdi, ülkemizdeki ve dünyadaki benzer kuruluşlar incelenirken, benzer kuruluşlarda bu istisnanın kanunla getirildiğini görerek tasarıya koyduk. Benzer istisnalar var. Ajans formunda olanlarda özellikle bu var. İstiyorsanız örneklemeye bir çalışıp bunu paylaşabiliriz.

BAŞKAN – Dolayısıyla, düzenleme doğru ve yerindedir diyorsunuz Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Evet, bu hâliyle devam etmesini uygun görüyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Bu konuda başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde orijinal hâliyle kabul edilmiştir.

Madde 24’ü okutuyorum:

SEKİZİNCİ BÖLÜM**Personele İlişkin Hükümler****Personele ilişkin hükümler**

MADDE 24- (1) Ajansta, kamu kurum ve kuruluşlarında iş mevzuatı hükümlerine göre çalıştırılmak üzere sürekli veya geçici işçi alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen hükümlere tabi olmaksızın 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir.

(2) Ajans personelinin hizmete alınmaları, nitelikleri, görev ve yetkileri, yükümlülükleri, disiplin esasları, sözleşmelerinin fesih halleri ile diğer hususlar Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(3) Başkana, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanına yapılan her türlü ücret, ikramiye, mali ve sosyal hakların net tutan kadar aylık net ücret ödenir. İkinci Başkana, Başkana yapılan ödemelerin %97'si; Kurul üyelerine ise %95'i oranında aynı usul ve esaslara göre Ödeme yapılır. Ajansta görev yapan diğer personele, atandığı kadronun unvan ve kıdemine göre ödenecek ücretler, Kurul üyelerine bu madde kapsamında yapılan ödemeyi geçmemek üzere kurum içi hiyerarşi gözetilerek Kurul tarafından belirlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(4) Başkan ve Kurul üyeleri ile Ajans personeli, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Başkan ve Kurul üyelerinin sigorta primine esas kazanç tutarları, Başkan için bakanlık müsteşarı, Kurul üyeleri için bakanlık müsteşar yardımcısı, başkan yardımcısı için ise bakanlık genel müdürü esas alınarak belirlenir. Kamu görevlisiyken Başkan, Kurul üyesi ve Başkan Yardımcısı görevlerine atananlar bakımından emeklilik yönünden Başkan bakanlık müsteşarı, Kurul üyeleri bakanlık müsteşar yardımcısı, Başkan Yardımcıları ise bakanlık genel müdürü için belirlenmiş olan ek gösterge, makam tazminatı ile temsil tazminatından aynı usul ve esaslara göre yararlandırılır. Bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. İş mevzuatına tabi diğer personelin sigorta primine esas kazanç tutarı, Kurul tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(5) Ajansta; Direktör, Başkanlık Müşaviri ve Merkez veya Enstitü Müdürlüğü görevlerine atanacakların, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak yükseköğretim kurumlarının en az dört yıllık eğitim veren bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun, kamu sektöründe veya özel sektörde en az oniki yıl çalışmış olmaları gerekir. Ancak, bu süreler yüksek lisans yapmış olanlar için on yıl, doktora yapmış olanlar için ise sekiz yıl olarak uygulanır.

(6) Ajansta uzmanlık isteyen görevlerde istihdam edilen personel, en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş adaylar arasından seçilir. Ajansta uzmanlık isteyen görevlerde veya diğer teknik sınıflarda istihdam edilen personelde aranan yabancı dil seviyesi ve diğer nitelikler Ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

(7) Ajans bünyesinde istihdam edilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı personel, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa tabidir.

(8) Ajans tarafından bu Kanun hükümleri çerçevesinde yürütülen veya desteklenen projelerde hakem, izleyici, panelist veya benzeri şekilde Ajans dışından görevlendirilecek uzmanlara yapılacak ödemeler Kurul tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. Bu fıkra kapsamında görevlendirilmiş olunması 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı sayılmayı gerektirmez ve bu görevler sebebiyle yapılan ödemeler sigorta primine esas kazancın hesabına dahil edilmez.

(9) Öğretim elemanları ile diğer kamu görevlilerinden gerekli nitelikleri taşıyanlar, kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle Ajansta istihdam edilebilir. Bu şekilde istihdam edilenlerin kurumlarıyla olan ilişkileri, Ajans ile yapılacak iş sözleşmesi ile son bulur. Bu şekilde istihdam edilenlerden, sosyal güvenlik kuruluşlarından aylık bağlanması veya iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı nedenle derhal feshi kapsamında iş sözleşmesi sona erenler hariç olmak üzere, öğretim elemanları bakımından üç yıl, diğer kamu görevlileri bakımından ise iki yıl içinde önceki kurumlarına dönmek isteyenler, Devlet memuriyetine atanma şartlarını kaybetmemiş olmak kaydıyla, öğrenim durumları, hizmet yılı ve kazanılmış hak aylık dereceleri dikkate alınarak önceki kurumlarında durumlarına uygun boş bir kadroya en geç üç ay içinde atanırlar. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin Ajansta geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri ile kıdeme bağlı haklarında değerlendirilir. Yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda bulunanların Ajansta çalıştıkları süreler, akademik unvanların kazanılması, yükseköğretim kurumları dışında kullanılması ve diğer özlük işlemlerinde değerlendirilmesi bakımından yükseköğretim kurumlarında geçmiş sayılır. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına tekrar atanana iş sözleşmesinin sona ermiş olmasından dolayı Ajans tarafından kıdem tazminatı veya başkaca bir tazminat ödenmez ve bu süreler sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınır.

(10) Bu Kanun kapsamında 4/1/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre Ajansta görevlendirilenler görev süresince kadrosunda bulunduğu üniversiteden ücretli izinli sayılır. Görevi süresince, personelin kadrosuyla ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır, terfileri başka bir işleme gerek kalmadan süresinde yapılır. Bunlara Ajans tarafından ödenen ücretler, 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan sınırlamaya tabi değildir. Görev süresi biten veya görevinden süresinden önce ayrılan personel, başka bir işleme gerek kalmaksızın üniversitedeki kadrosuna geri döner.

(11) Ajans tarafından desteklenen projelerde, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kişilere ödenen proje teşvik ikramiyesi ve diğer ücretlerin belirlenmesinde 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(12) Ajans personelinin istihdamında, 26/10/1994 tarihli ve 4045 sayılı Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesi uyarınca, Ajans tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, güvenlik bakımından gerekli tedbirler alınır.

(13) Başkan ve Kurul üyeliklerine atananların Ajansta görev yaptıkları sürede eski görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Bu hüküm, akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklı kalmak üzere üniversite öğretim elemanı kadrolarından gelen Başkan ve Kurul üyeleri ile personel hakkında da uygulanır. Ancak, kamu görevlisi iken üyeliğe atananlar, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde önceki kurumlarına başvurmaları durumunda, atamaya yetkili makam tarafından başvuru tarihinden

itibaren en geç bir ay içinde mükteseplerine uygun kadrolara atanırlar. Üyeliğin sona erdiği tarihten atama yapılınca kadar bunların almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Ajans tarafından yapılmasına devam olunur. Mükteseplerine uygun kadrolara atanarlara, atama yapıldığı tarih itibarıyla Ajans tarafından ödemede bulunulmasına son verilir. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan Başkan veya Kurul üyeliğine atanıp Ajanstaki görev süresi sona erenlere herhangi bir göreve veya işe başlayınca kadar, görevlerinin sona erdiği tarihte almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Ajans tarafından yapılmasına devam olunur. Bu durumdakilere Ajans tarafından yapılan ödemeler bir yılı geçemez ve bu süre içerisinde aylık ücret ile sosyal hak ve yardımlarda meydana gelen artışlar yansıtılmaz. Başkan ve Kurul üyeleri, görevlerinden ayrılmalarını izleyen bir yıl süre ile uzay ve havacılık teknolojileri alanında faaliyet gösteren özel kuruluşlarda görev alamaz. Bu fıkra hükmüne uymayanlar hakkında 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi hükmü uygulanır,

(14) Ajans dışına verilen hizmetlerin ücretleri ilgili merkez ve enstitülerce belirlenir ve Kurul kararıyla uygulanır. Bu hizmetler karşılığı sağlanan gelirlerden projelerde görevli personele yapılan ödemeler, 278 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen orandan fazla olmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenir. Bu konu ile ilgili diğer hususlarda 278 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü kıyasen uygulanır.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 24'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, (3) no.lu fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz. 2/3/2017

Tahsin Tarhan

İrfan Bakır

Kocaeli

Isparta

“(2) Ajans personelinin işe alımlarında Kurum tarafından iş ilanı yapılması esastır. Bu kapsamdaki işçi alım ilanlarının Türkiye İş Kurumuna bildirilmesi zorunludur. Bu ilanlar Kurum internet sitesinde ve Kurumca uygun görülen iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulur. Kurum, işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alır.”

“(3) Başkana, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanına yapılan her türlü ücret, ikramiye, mali ve sosyal hakların net tutarı kadar aylık net ücret ödenir. İkinci Başkana, Başkana yapılan ödemelerin %97'si; Kurul üyelerine ise %95'i oranında aynı usul ve esaslara göre ödeme yapılır. Ajansta görev yapan diğer personele, atandığı kadronun unvan ve kıdemine göre ödenecek ücretler, yasal haklar saklı kalmak kaydıyla Kurul tarafından belirlenir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

BAŞKAN – Söz talebi var mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu kanun tasarısının 24'üncü maddesiyle çalışanların ücret ve özlük hakları düzenlenmiştir. Bu maddeyle personele ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Ayrıca, personelin hizmete alınmaları, nitelikleri, görev ve yetkileri, yükümlülükleri, disiplin esasları, sözleşmelerinin fesih hâlleri ile diğer hususların ajans tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenmesi hüküm altına alınmaktadır. Ancak, personelin işe alımlarında Kamu Personel Seçme Sınavı'nın uygulanmaması ve kurum

tarafından alımların yapılacak olmasıyla bu alımların nasıl yapılacağıнын yönetmelikle düzenlenmesi, objektif işe alım sistemini, liyakati ortadan kaldıracabilecek bir olasılığa sahiptir. Bu nedenle, işe alımların objektifliğini sağlayacak bir mekanizmanın bu maddeye eklenmesi teklif edilmektedir.

Ayrıca, işe alınan personelin ücret haklarına ilişkin düzenlemeye göre, bu kamu kurumunda çalışan personel diğer kamu kurumlarında çalışan işçi statüsündeki personelden farklı bir muameleye tabi tutulmaktadır. Anayasa'mızın 10'uncu maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı olan bu düzenlemeye göre aynı zamanda burada çalışan personelin 6711 sayılı Kanun'a istinaden verilen ilave tediye ödemelerinden yararlanamaması durumu ortaya çıkacaktır. Yine, bu kurumdaki çalışanlara yönelik harcırah ve diğer sosyal hakları ile sendikalaşmaları hâlinde toplu sözleşmeyle kazanabilecekleri haklara da baştan sınırlama getirilerek özgür toplu pazarlık hakkı kısıtlanmış ve Anayasa'ya aykırı bir durum ortaya çıkarılmıştır. Verilen önergeyle Anayasa'ya aykırılığın giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerge sahiplerinin konuyla ilgili bir talebi yok.

Sayın Bakanım, Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi diğer önergeyi okutacağım ancak bu önergeyle ilgili bir husus var. Şimdi, bu önergede kısmi bir ekleme oldu, o yüzden böyle bir ara aldık. Şimdi eklemeye birlikte okutacağım, daha sonra da önerge sahiplerinden bu konuyla ilgili ilave paraf temin edilecek.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 24'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasına “Merkez” ibaresinden sonra gelmek üzere “Başkan” ibaresinin, (8)'inci fıkrasına “uzmanlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “yol ve konaklama giderleri hariç ayda altı gün ve her gün için (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere” ibaresinin eklenmesini, (13)'üncü fıkrasında yer alan “mükteseplerine” ibaresinin “kazanılmış hak aylık derecelerine” şeklinde değiştirilmesini, aynı fıkranın beşinci cümlesinin metinden çıkarılmasını ve aynı maddenin (4)'üncü, (9)'uncu ve (10)'uncu fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı maddeye (6)'ncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Necip Kalkan

Mehmet Uğur Dilipak

Denizli

İzmir

Kahramanmaraş

Hasan Sert

İstanbul

“(4) Başkan ve Kurul üyeleri ile Başkan Yardımcıları, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Başkan ve Kurul üyeleri ile Başkan Yardımcıları emeklilik hakları bakımından sırasıyla bakanlık müsteşarı, bakanlık müsteşar yardımcısı ve bakanlık genel müdürüne denk kabul edilip emeklilik açısından aynı haklardan yararlandırılır ve bu görevlerde geçen hizmet süreleri makam tazminatında öngörülen hizmet süresinde değerlendirilir. Ajansın diğer personeli ise 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır.”

“(9) Öğretim elemanları ile diğer kamu görevlilerinden gerekli nitelikleri taşıyanlar, kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle Ajansta istihdam edilebilir. Bu şekilde istihdam edilenlerin kurumlarıyla olan ilişkileri, Ajans ile yapılacak iş sözleşmesi ile son bulur. Bu fıkra uyarınca istihdam edilenlerin önceki kurumlarında geçen hizmet süreleri kıdem tazminatının ve kıdem süresine bağlı diğer hakların hesabında dikkate alınır. Ancak, Ajansta geçen hizmet süresi üç yıl altı aydan az olanlara, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca emekli ikramiyesine ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, sadece Ajansta geçen hizmet süreleri esas alınarak kıdem tazminatı ödenir. Bu fıkra uyarınca Ajansta istihdam edilenlerden, önceki görevleri sebebiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veya iştirakçi sayılanların iş sözleşmelerini imzaladıkları tarihi takip eden bir ay içerisinde talepte bulunmaları halinde önceki kadroları esas alınmak suretiyle aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. İlgililerin bu şekilde Ajansta geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bunların Ajansta geçen hizmet süreleri 5434 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır ve bu süreler için kıdem tazminatı ödenmez. Bu şekilde istihdam edilenlerden, sosyal güvenlik kuruluşlarından aylık bağlanması veya iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı nedenle derhal feshi kapsamında iş sözleşmesi sona erenler hariç olmak üzere, öğretim elemanları bakımından üç yıl, diğer kamu görevlileri bakımından ise iki yıl içinde önceki kurumlarına dönmek isteyenler, Devlet memuriyetine atanma şartlarını kaybetmemiş olmak kaydıyla, öğrenim durumları, hizmet yılı ve kazanılmış hak aylık dereceleri dikkate alınarak önceki kurumlarında durumlarına uygun boş bir kadroya en geç üç ay içinde atanırlar. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin Ajansta geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri ile kıdeme bağlı haklarında değerlendirilir. Yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda bulunanların Ajansta çalıştıkları süreler, akademik unvanların kazanılması, yükseköğretim kurumları dışında kullanılması ve diğer özlük işlemlerinde değerlendirilmesi bakımından yükseköğretim kurumlarında geçmiş sayılır. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına tekrar atananlara iş sözleşmesinin sona ermiş olmasından dolayı Ajans tarafından kıdem tazminatı veya başkaca bir tazminat ödenmez ve bu süreler sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınır.”

“(10) 4/1/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre Ajansta görevlendirilenlere ödenecek ücret, anılan maddenin dördüncü fıkrasında yer alan sınırlamaya tabi tutulmaksızın, (40.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı geçmemek üzere Kurul tarafından belirlenir.”

“(7) Ajans kadrolarında, ihtiyaç halinde toplam kadro sayısının yüzde onunu geçmemek üzere teknik bilgi ve uzmanlıklarından yararlanmak üzere yabancı uzman istihdam edilebilir. Ajans bünyesinde istihdam edilecek yabancı uzmanlar hakkında, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında öngörülen süre sınırlamaları uygulanmaz. Bu şekilde istihdam edilecek personelin çalışma izni başvuruları Ajansın bildirimi üzerine karara bağlanır. Ajans da bu şekilde istihdam edilen personelin eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarına, talepleri halinde 6735 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında öngörülen süre sınırlamalarına tabi olmaksızın anılan Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde çalışma izni verilir.”

“(15) Yedinci fıkra da belirtilen yabancı uzmanlar ile toplam kadro sayısının yüzde onunu geçmemek şartıyla uzay ve havacılık teknolojileri alanında doktora derecesi almış veya on hizmet yılını doldurarak bu alanda temayüz ettiği kurul kararıyla belirlenenlere Başkana aylık olarak ödenen net ücretin iki katını geçmemek üzere Kurulca belirlenecek tutarda aylık net ücret ödenir. “

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

Maddeyle ajans personelinin hizmete alınmaları, nitelikleri, görev ve yetkileri hususlarında düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, ajansta ihtiyaç hâlinde yabancı uzman istihdam edilebilmesine, personelin sosyal güvenlik haklarına ve ajans tarafından yürütülen veya desteklenen projelerde hakem, izleyici, panelist veya benzeri şekilde görevlendirilenler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 38’inci maddesine göre ajansta görevlendirilenlere yapılacak ödemelere ilişkin düzenlemelerin yapılması amaçlanmaktadır.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Önergeyle sadece (15)’inci fıkrada mı değişiklik yapıyor?

BAŞKAN – Evet, son fıkradaki...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – (15)’inci fıkrayı tekrar okuyabilir misin?

BAŞKAN – Son fıkrayı tekrar okutuyorum:

“(15) Yedinci fıkrada belirtilen yabancı uzmanlar ile toplam kadro sayısının yüzde onunu geçmemek şartıyla uzay ve havacılık teknolojileri alanında doktora derecesi almış veya on hizmet yılını doldurarak bu alanda temayüz ettiği kurul kararıyla belirlenenlere Başkana aylık olarak ödenen net ücretin iki katını geçmemek üzere Kurulca belirlenecek tutarda aylık net ücret ödenir. “

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Maliye Bakanlığı mı talep etti bunu? Siz teklif etmediniz mi?

BAŞKAN – Şimdi, bu konuda niye böyle bir ilaveye ihtiyaç duyuldu? İsterseniz, Sayın Bakana bir söz verelim, sonra Maliye Bakanlığına ihtiyaç duyulursa söz verelim.

Buyurun Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şöyle: Bu alanda zaten yabancıların çalıştırılması ihtiyacı –gerekeçde de söylendiği gibi- hasıl olursa onların ücretleri farklı olabilecek, bir. Bir de yine bu alanda doktora yapmış olanları yurt dışından getirmenin şartı yani Türkiye’deki ücretlerle kıyaslarsanız biraz daha yüksek olması gerekiyor, onun da maksimum rakamı başkanın ücretinin 2 katı ancak dedik ki: Doktora yapmışların dışında da en az on yıllık tecrübesi olup bu alanda da ihtisası olduğu kurul tarafından kabul edilmesi şartıyla, onaylanması şartıyla ücretleri 2 misline kadar olabilsin.

BAŞKAN – Onlar da bu kategoriye giriyor.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Bu kategoriye giriyor, evet.

Yani, farklı ücret vermemiz için ya bu alanda doktora yapmış olması ya da en az on yıldır çalışıyor olması ve kurulun da onun ihtisasını kabul etmesi istisnası olsun ve tabii, bu da personelin yüzde 10’unu geçmemek üzere.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle 24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 25’i okutuyorum:

DOKUZUNCU BÖLÜM**Değiştirilen Hükümler ile Geçici ve Son Hükümler**

Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

MADDE 25- (1) 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal egemenlik kapsamındaki uydu” ibaresi “Uydu” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının birinci paragrafına “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu üyeleri” ibaresinden sonra gelmek üzere Türkiye Uzak Ajansında Müdür ve üstü unvanlı görevlerde çalışanlarla kamuda veya Ajansta geçen toplam hizmet süreleri itibarıyla en az on yıl süreyle çalışmış olan Başbakan onayı ile belirlenen uzman personel” ibaresi eklenmiştir.

(3)14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a)36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan “Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzman Yardımcıları,” ve “Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzmanlığı,” ibareleri,

b)152 ncı maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendinde yer alan “Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzmanları,” ibaresi,

c)Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (g) bendinde yer alan “Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzmanları,” ibaresi,
yürürlükten kaldırılmıştır.

(4)5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun;

a)2 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına “Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı” ibaresinden sonra gelmek üzere Türkiye Uzak Ajansı” ibaresi,

b)36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına” ibaresinden sonra gelmek üzere Türkiye Uzak Ajansına” ibaresi,

c)39 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Millî İstihbarat Teşkilatı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Uzak Ajansı,” ibaresi,
eklenmiştir.

(5)26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a)2 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (g) bentleri,

b)6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi,

c) 14 üncü maddesi,

ç) 37 ncı maddesinin başlığında yer alan “ Havacılık ve Uzak Teknolojileri”, birinci fıkrasında yer alan “Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzmanı,” ile “, Havacılık ve Uzak Teknolojileri Uzman Yardımcısı” ibareleri,

d)Eki (I) sayılı Cetvelin “Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “8) Havacılık ve Uzak Teknolojileri Genel Müdürlüğü” ibaresi,
yürürlükten kaldırılmıştır.

(6)Bu Kanunda Türkiye Uzay Ajansına verilen görevlerle ilgili olarak diğer mevzuatta Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına yapılan atıflar Türkiye Uzay Ajansına yapılmış sayılır.

(7)Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir görüşmemiz var ve bu aşamada, isterseniz bu görüşmeleri olgunlaştırmak üzere bir on dakika ara verelim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANİ AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, ihtiyacı da dikkate alarak...

BAŞKAN – On beş dakika olsun. Sayın Bakanım bu konuda bir açıklama yapacaktır on beş dakika sonra.

On beş dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 17.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.48

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Harun KARACAN (Eskişehir)

SÖZCÜ: Mehmet Galip ENSARİOĞLU (Diyarbakır)

KÂTİP: Şahin TİN (Denizli)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Üçüncü Oturumu açıyorum. Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Ara verdik ve biraz da geciktik, kusura bakmayın. Birazdan konuyla ilgili gerekli açıklamaları yapacağız; ben de yaparım, Sayın Bakan da yapar. Şimdi, arzu ederseniz, 25 maddeyle görüşmelere devam edelim, ilgili madde gelince de gerekli açıklamalarda bulunacağız.

25’inci maddenin metnini okumuştuk, önergeler okunmadı.

Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın 25’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasına (c) bendi olarak “c) 38 inci maddesinin birinci fıkrasında “Bakanlık” ifadesi yerine “Türkiye Uzay Ajansı” ibaresinin eklenmesini ve maddenin diğer fıkralarının buna göre teselsül ettirilmesini ve son fıkraya bağlı ekli (1) ve (2) sayılı listelerin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aşağıda yer alan ifadenin gerekçeyle eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Uğur Dilipak

Kahramanmaraş

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

TEŞKİLAT: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	S e r b e s t Kadro Adedi	Toplam
GİH	Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanı	5	52	52
GİH	Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcısı	8	35	35

GİH	Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcısı	9	20	20
	TOPLAM		108	108

(2) SAYILI LİSTE**KURUMU : ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI****TEŞKİLAT: MERKEZ****İHDAS EDİLEN KADROLARIN**

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanı	5	52	52
GİH	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı	8	35	35
GİH	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı	9	20	20
	TOPLAM		107	107

Gerekçe:

Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 38'inci maddesi uyarınca, kurum tarafından yürütülen işlemlerin 655 sayılı KHK'da yapılan değişikliklere istinaden Türkiye Uzay Ajansına verilen görev ve yetkiler çerçevesinde anılan Ajansla koordineli olarak yürütülmesi amaçlanmaktadır. İptal ve ihdas edilen kadroların hâlihazırda istihdam edilen Havacılık ve Uzay Teknolojileri uzman yardımcılarının kadrolarıyla uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, TÜRKSAT AŞ, 406 sayılı Kanun'un ek 33'üncü maddesiyle kendisine tanınan hak ve yetkileri kullanmakta olup ulusal egemenlik kapsamındaki uydu, yörünge ve frekans haklarının korunması, geliştirilmesi ve bununla ilgili diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi hususlarında Ajansın düzenleyici işlemler yapabilmesi amacıyla maddede değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.**Hükûmet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?****ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.****BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...****DİDEM ENGİN (İstanbul) – Kadrolar, iptal edilen kadrolar...****BAŞKAN – O, mevcut Genel Müdürlüğün kadroları.****DİDEM ENGİN (İstanbul) – İptal ediliyor..****BAŞKAN – Doğru.****DİDEM ENGİN (İstanbul) – Ajansa mı geçiriyoruz?****BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.**

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Genel Müdürlük mülga hâle geldiği için oradaki kadrolar -Genel Müdürlükteki- havacılık ve uzay teknolojileri uzmanı oluyor. Yine, kanunun kendi içinde var. Bunlar eğer şeye geçerse Uzay Ajansına geçebiliyor, zorunluluk yok, geçebiliyor çünkü İş Kanunu'na tabi sözleşmeli hâle geldikleri için kendi istekleriyle geçebiliyorlar, geçmezlerse uzay ve havacılık uzmanı olarak veya uzman yardımcısı olarak bu sefer Bakanlıkta kalıyorlar. Genel Müdürlük personeliyken Bakanlık merkez teşkilatının personeli hâline geliyorlar.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Engin, Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi, şu an devlet memuru oldukları için burada çalışanlara bir opsiyon veriliyor, deniyor ki: “Ya özel hukuk hükümlerine göre ajansa geçin ya da geçmiyorsanız, burada merkez teşkilatının Ulaştırma ve Haberleşme uzman yardımcısı ya da uzmanı olabilirsiniz.” Böyle bir düzenek, geçiş hükmü bir anlamda.

Var mı bir sıkıntı?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yani, iptal edilen kadroların aynısı ihdas edilmiş, sadece Genel Müdür dışında.

BAŞKAN – Kadro unvanı değişiyor, mecburen değişiyor.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle 25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum:

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümleri çerçevesinde Ajans bütçesinin yürürlüğe konulmasına kadar geçecek sürede Ajans tarafından ihtiyaç duyulan ödenek ve harcamalar, Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğüne ait taşınır, araç, gereç, malzeme, demirbaşlar ile mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan projeler ve bunlara ilişkin sözleşmeler her türlü hak ve yükümlülükler ile birlikte başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın Ajansa devredilmiş sayılır. Mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğüne bu projeler için ayrılmış olan ödeneklerden kalan tutarlar, başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın aynı proje, iş ve işlemlerde kullanılmak üzere Ajans bütçesine aktarılır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinde mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü kadrolarında çalışan veya görevlendirilmiş olan personel, Ajans Başkanlığı ve Kurul üyeliklerine atamalar yapılarak Ajansın teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar mevcut kadro ve unvanları ile mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan proje, iş ve işlemlerin ve bu Kanunla Ajansa verilmiş olan görevlerin ifasında istihdam edilirler. Söz konusu personelden Uzay Kurulunun karar yeter sayısı itibarıyla teşekkülünden itibaren en geç dört ay içerisinde kendi istekleri ve Uzay Kurulu kararıyla Ajansta istihdamı uygun bulunanlar geçici 2 nci madde çerçevesinde Ajans bünyesinde istihdama devam olunur. Uzay Kurulu kararıyla kurumlarına iade edilmesine karar verilenler ise Ajans kadro ve pozisyonlarında görev yaptıkları süreler itibarıyla muadili kadro ve pozisyonlarda çalışanlara Ajans tarafından yapılan her türlü ödemelerle ilgili oluşabilecek farklara ilişkin talep ve hakları saklı kalmak kaydıyla bu Kanunun yayımı tarihindeki mevcut kadro ve unvanları ile kurumlarına iade edilirler. Bu madde hükümleri uyarınca Ajans kadro ve pozisyonlarında görev yapan

personelin Ajans kadro ve pozisyonlarında istihdamı hususu Uzak Kurulu kararıyla kesinleşinceye kadar geçen sürede her türlü ücret, harcırah, mali ve sosyal hakları ile diğer özlük hakları, ilgili mevzuatı çerçevesinde yapılacak zam ve tazminatları dahil kurumları bütçesinden karşılanmaya devam olunur.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla bu Kanunun yayımı tarihinde mülga Havacılık ve Uzak Teknolojileri Genel Müdürlüğüne tahsisli kadroların mevcutlu olarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının merkez teşkilatı bünyesinde yer alan birimlere dağıtımına Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yetkilidir.

(5) Bu Kanun hükümleri çerçevesinde Ajansın yetkili organlarının oluşturularak ilgili birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip diğer kurum veya kuruluşlarca yürütülmekte olan Ajansın görev alanıyla ilgili milli proje veya çalışmalardan hangilerinin Ajans eliyle yürütüleceği Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(6) Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek ihtilafları gidermeye ve bu amaçla gerekli düzenlemeleri yapmaya ilgisine göre Başbakan veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yetkilidir.

(7) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevzuatın bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizden ya da teknik bir arkadaştan -kimi uygun görürseniz- bu maddeyle ilgili bir açıklama istirham edelim biz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir soru da bununla bağlantılı olarak ben...

BAŞKAN – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Usul açısından uzman arkadaşlar bizi aydınlatırsa... 25'inci maddede birden fazla madde değişikliği yapılıyor. Burada, değişiklikte fıkraların tek tek oylanması gerekmiyor mu?

BAŞKAN – 25'i, geçtiğimiz maddeyi mi diyorsunuz?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Mustafa Bey.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Şimdi, şöyle arz edeyim: Prensip olarak ayrı ayrı oylanması gerekir. Ancak daha önce yapılmış olan düzenlemelerin kendiliğinden... Mesela, terim birliği sağlanması veya önceki yapılmış kod düzenlemenin tamamlayıcısı hükümlerin toplu bir şekilde yer alması durumunda tek madde olarak da işlem görebilmektedir. Uygun görülürse ayrı ayrı da oylanabilir.

BAŞKAN – Sorun yok, teknik olarak sorun yok, yapılabilir, her iki yol da mümkün.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Yani, takdir tabii Komisyonumuzun.

BAŞKAN – Bir de madde bir uyarılama maddesi de olduğu için o yüzden...

Teşekkür ediyoruz bu katkınız için Sayın Tarhan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Başkanım, uygun görürseniz geçici madde 1 neyi getiriyor, açıklansın.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRÜ DR. CİHAN KANLIGÖZ – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; kanun tasarımızın geçici 1'inci maddesiyle Türkiye Uzak Ajansının kurulmasıyla paralel olarak ajansın ilk kuruluşunda doğal olarak bir bütçesi 2017 yılı için öngörülmemiş olduğundan bütçesinin kurulmasını müteakip Başbakanlık bütçesinden karşılanacağı (1)'inci fıkrada öngörüldü. (2)'nci fıkrada ise hâlihazırda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme

Bakanlığımız bünyesinde faaliyet yürütmekte olan Genel Müdürlüğümüzün, Havacılık ve Uzak Teknolojileri Genel Müdürlüğünün ajansın kurulmasıyla artık mükerrer görev ve faaliyet alanlarının -yetki ve sorumlulukları itibarıyla bir mükerrerlik oluşacağı için- ajans bünyesine dercedilmesi öngörüldü. Bu çerçevede de Genel Müdürlüğün hâlihazırda yürütmekte olduğu projelere ilişkin veya yedinde bulunan her türlü malzeme, araç gerecin Türkiye Uzay Ajansına devri ve Genel Müdürlük Personelimizin de yine bu çerçevede kurulur kurulmaz, zaten münfesiş olmuş olması dolayısıyla, Uzay Ajansında bu kanunla ajansa verilen faaliyetleri yerine getirmek için hemen çalışmaya başlaması öngörüldü. Bunun için burada bir yasal formül düzenlenmiş bulunuyor. Esas itibarıyla maddeyle getirilmek istenen husus budur efendim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şöyle yalnız: Personelin kendi inisiyatifiyle geçip geçmemesine de bir süre tanınıyor, o da burada düzenleniyor.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRÜ DR. CİHAN KANLIGÖZ – Evet, doğrudur. Hâlihazırda mevcut personelimiz 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri çerçevesinde faaliyette bulunan personel olması itibarıyla, bütün kadro ve unvanları itibarıyla... Uzay Ajansını ise kurgularken daha esnek, daha dinamik, daha hızlı karar alabilen ve istenilen yüksek bilgi birikimine, “know-how”a sahip uzman personel çalıştırılabilmesi öngörüldüğü için ajansla çalışma statüsü itibarıyla da İş Kanunu’na tabi kılındı. Tabii, memur personelin iş mevzuatına kendi isteği olmadan geçmesi veya geçirilmesi söz konusu olamaz. Dolayısıyla, burada bir geçiş süreci öngörüldü. Bu personele ajansın faaliyetlerini yürütmek için mevcut birikimiyle, tecrübesiyle hemen göreve başlaması ama belli bir sürede yine ajansın kurulmasından sonra ajansta faaliyetine nitelikleri itibarıyla devamında yarar görülen personelin Uzay Kurulu kararıyla ajansta çalışmaya devam ettirilmesi ama tabii ki memuriyetini kaybetmemesi gerekir bu personelin de veya kaybetmeme hakkının olması gerekir. Buna ilişkin bir düzenleme oldu. Kendi isteğiyle ajansla bir iş sözleşmesi yaparak devam eden personele belli bir süreyle memuriyet hakkı, tekrar memuriyetine geri dönebilme imkânı da burada düzenlemeyle getirildi. Bunu bir yasal düzenlemeyle yapmasa idik başka türlü bir idari işlemle böyle bir hakkın korunması mümkün olamayacaktı.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Yani, özlük haklarına herhangi bir hâlel gelmemesi, belli bir süreye kadar devam etmeleri, sonra eğer geri dönmek istiyorlarsa zaten özlük haklarına herhangi bir hâlel gelmediği için...

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRÜ DR. CİHAN KANLIGÖZ – Doğrudur Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Bakanlığa gelecekler, Bakanlık ilgili yerlere dağıtacak, uzay ve havacılık uzmanı veya uzman yardımcısı olarak.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRÜ DR. CİHAN KANLIGÖZ – Veya mevcut kadrolarıyla Sayın Bakanım ve mühendis olarak çalışan arkadaşlarımız var, onlara da yine Bakanlık merkez teşkilatında herhangi bir mağduriyet olmaması için böyle bir düzenleme öngörüldü, o çerçevede getirilmiş olan düzenlemedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım, Sayın Genel Müdürlük.

Şimdi, Başkanlık Divanımıza geçici 1’inci maddeye ilişkin iki adet önerge ulaştı, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "istihdam edilirler" ibaresinin "istihdam edilmeye devam edilir" şeklinde, "istihdama devam olunur" ibaresinin "istihdam edilir" şeklinde değiştirilmesini ve aynı fıkra da yer alan "Ajans kadro ve pozisyonlarında görev yaptıkları süreler itibarıyla muadili kadro ve pozisyonlarda çalışanlara Ajans tarafından yapılan her türlü ödemelerle ilgili oluşabilecek farklara ilişkin talep ve hakları saklı kalmak kaydıyla" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz istiyorsunuz.

Buyurun.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayın Başkanım; bu, esasen önerilen biçim, bu önerge gelmeden önceki önerilen biçim doğru bir metindi. Ama, bu ilave edilen özellikle "Ajans kadro ve pozisyonlarında görev yaptıkları süreler itibarıyla muadili kadro ve pozisyonlarda çalışanlara Ajans tarafından yapılan her türlü ödemelerle ilgili oluşabilecek farklara ilişkin talep ve hakları saklı kalmak kaydıyla" ibaresi çıkartılıyor. Bunun çıkartılması kazanılmış bir hakkın geriye alınması anlamı taşır. Yani, burada Maliye Bakanlığının bürokratları da var, bence Maliye Bakanlığı bürokratlarına da sormak lazım. Çünkü burada geçtiğimiz dönemlerde bu Mecliste böyle bir tartışma olmuştu. Örnek vereyim: Bakanlıkta müsteşar ya da enstitü müdürü olarak görev yapanlar Bakanlık müşaviri olarak kadrolarına döndüklerinde unvanları ve pozisyonları değişmesine rağmen ücretlerinde herhangi bir değişiklik olmamıştı. Dolayısıyla, burada getirilen düzenleme bu görev yapanların tekrar kurumlarına geri döndüklerinde unvan ve pozisyonları değişmesine rağmen ücretlerinin de değişeceğini ifade ediyor. Onun için bu ibarenin eğer... Sayın Bakan da onların özlük haklarını korumakla ilgili bir önceki konuşmasında ne kadar hassas olduklarını söyledi. Tabii, çalışanların en önemli haklarından birisi de ücret hakkıyla ilgili bir düzenleme olması gerekir. Bence ilk önerilen şekliyle bu maddenin korunmasının ücret hakkı açısından da faydası olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müsaade ederseniz Uğur Bey'e bir söz verelim bir açıklamada bulunsun.

Buyurun Uğur bey...

YAKUPAKKAYA (İstanbul) – Ayrıca, çok özür diliyorum Sayın Başkanım. Uğur Bey söylemeden, 4857'nin 62'nci maddesine de bir baktığımız zaman ücretlerde indirim yapılamayacağına ilişkin bir kanun maddemiz de ayrıca vardır.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBA – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; Bakanlığımızın talebi üzerine böyle bir çalışma yapıldı açıkçası. Nedeni şu efendim: Şimdi, aslında şu anda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığındaki personelin bu idari kapasitenin yeni oluşturulacak biriminde kullanılması, aksi takdirde bu ajansın baştan çok zayıf örgütleneceği muhakkak. Dolayısıyla, bu personelin, uzman personelin burada kendi isteğiyle isterse geçmesine önce bir cevaz veriliyor. Sonra da personelin gerek kurul kararıyla gerek kendi talebi üzerine tekrar eski bakanlığına dönmeye de imkân tanınıyor. Bu geçici 1 ve geçici 2’yi birlikte düşündüğümüzde bu sonuca ulaşıyoruz. Fakat personelin şöyle de bir hakkı var: Aylıksız izinli olarak ajansa geçtiği zaman statüsü değişiyor. İş Kanunu hükümlerine göre sözleşme imzalayacak. Sözleşme imzalayınca memur hukukundan ayrılacak, yeni bir statü devreye girecek, oradaki ücreti farklı olacak fakat orada tekrar Bakanlığa geldiği zaman tekrar eski unvanıyla 657 sayılı Kanun’a tabi olarak geçecek, memur hukuku tekrar devreye girecek, onun kadrosunun karşılığındaki haklar belli. Yani burada kişinin geriye götürülmesi söz konusu değil.

Ben şunu arz edeyim: Evet, bir düşme olabilir, bunu kabul ediyorum fakat bu düşmeyi şöyle anlamak lazım: Aslında personele hem idareyi geliştirmek için hem kendisinin biraz daha orada yüksek ücret alması için önce bir hak tanınıyor, statüsü değişiyor, Ajansın sürekli personelinin hakları neyse o veriliyor ama kişi geri buraya döndüğünde eski hukuku devreye giriyor. Konu bundan ibaret efendim. Yoksa kişinin mağdur olmasını biz de kabul etmeyiz, öyle bir şey yok. Yaptığımız düzenlemeler genelde diğer kanunlarda da hep bu şekilde. Personele seçimlik hak veriliyor, bir dayatma yok.

Bunu arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Başkanım, şu an bir statüleri var, bu statü çerçevesinde de 657’ye göre aldıkları bir ücret var. Özel hukuka, sözleşmeye tabi, işçi statüsüne geçtiğinde ücreti farklı olabiliyor. Diyoruz ki: “Git, ücretin farklı olabilir, vazgeçtin, geri geldin, bıraktığın noktadaki ücretini ve kadronu al.”, “Ya, ben işçi statüsüne geçmiştim, özel sözleşmeyle çok daha yüksek ücret almıştım, 657’de bana yüksek ücretimi verin.” deme şansı yok. Dolayısıyla, bunu başlangıçta bilecek, geri döndüğünde bıraktığı noktadaki ücretini ve kadrosunu aldığını bilebilecek. Ha, gitmek istemiyorsa zaten ihtiyari, tamamen kendi inisiyatifinde, gitme zorunluluğu yok.

BAŞKAN – Makul ve doğru bir düzenleme bence de.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) - Kanunlara uygun değil Başkanım, yoksa siz düzeltiyorsunuz. Yani burada bir araya gelip istediğiniz şeyi yapabiliyorsunuz ama bu yapılan her şeyin kanunlara...

BAŞKAN – Hayır.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) - ...uygulamalara uygun olması lazım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – O zaman şöyle...

BAŞKAN – Sayın Akkaya...

YAKUP AKKAYA (İstanbul) - Bizim söylediğimiz olay da bu, yani bir kanun çıkartırken, yani Anayasa da dâhil, İş Kanunu da dâhil hepsinin uygulanması lazım.

BAŞKAN – Sayın Akkaya, müsaade ederseniz, şimdi, burası bir komisyon, buradaki tüm arkadaşlar da bir parlamento. Dolayısıyla, kanunlar hiyerarşisi içerisindeki her türlü düzenlemeyi bir yasa yaparken ya da yasa tasarısını buradan geçirirken gözetiriz ve asla hukuka aykırı bir işleme hiçbir arkadaşımız izin vermez. Dolayısıyla, ilgili teknik arkadaş da burada gerekli açıklamayı yaptı, doğrusu Sayın Bakanım da yaptı. Ben hukukçuyum ve yıllarca bürokraside çalıştım, benim buradaki kanaatim de burada herhangi bir eksikliğin olmadığı yönünde. Sanırım Uğur Bey bir açıklamada daha bulunacak.

Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA - Şunu da arz edeyim: Sayın milletvekilimin söylemiş olduğu 62’nci maddeye baktığım zaman şöyle anlıyorum, yani yanlış anladıysam beni mazur görün.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA - Aynı statü içerisindeki bir ilişkiden bahsediyor. Yani İş Kanunu aynı statü içerisinde, hâlbuki burada memurluktan işçiliğe, işçilikten memurluğa bir statü kayması var.

Onu arz edeyim efendim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Tabii, Başkanım, bir şey söyleyeyim izin verirseniz.

Şimdi, siz sayın milletvekillerimizi şey... Benim milletvekilleriyle ilgili herhangi bir sitemim olmadı. Çünkü buradaki her milletvekili arkadaşımızın kendi uzmanlık alanları var. Doğal olarak onlara burada bürokrasinin ya da bu konuda çalışma yapan arkadaşlarımızın vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda yapıyor. Yani bizim öyle, arkadaşlarımızı bir zan altında bırakmak gibi öyle bir düşüncemizin de olması mümkün değil. Ama ben aynı şeyi iddia ediyorum: Sayın bürokrat arkadaşımızın söylediği unvanla ilgili değildir, ücret hakkıyla ilgili olan bir olaydır. Yani şimdi, bu ajansa siz düşük ücrette birisini transfer edebilir misiniz? Diyelim ki bir memur arkadaşımız çalışıyor ilgili bir kamu kurumunda, diyelim ki 5 bin lira maaş alıyor, siz ona 4.500 lira önerebilir misiniz? Öneremezsiniz. Yani ücreti düşük bir şekliyle gelip o da çalışmaz. Yani cazip hâle getirmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Akkaya, buradaki hadise şu: Uğur Bey de ifade etti, Sayın Bakanımız da ifade etti, memuriyetten özel hukuk sözleşmesine geçiyor. Memurken bir unvanı var ve bunun karşılığına gelen bir ücreti var. Özel hukuk sözleşmesine geçtiği zaman bu unvanı ve ücreti bırakıyor, oradaki ücrete tabi oluyor. Sonra vazgeçiyor. Aslında burada yapılan şey çalışanın hukukunu korumak adına çalışana tamamen irade vermektir, seçim hakkı vermektir. Gitti, “Artık gittin, kusura bakma dönemezsin.” demiyor, “Tekrar geri dönebilirsin.” diyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zaten Sayın Başkanım, bir de...

BAŞKAN – Müsaade edin.

Ancak “Geri döndüğü zaman gittiğin zamanki unvan ve ücretle dönüyorsun.” diyor, bundan daha doğal bir şey olamaz.

Teşekkür ediyorum.

Ben burada kifayetimizakere yapacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki önergeyi işleme alıyorum.

Buyurun.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Şimdi, efendim, Divana iletilen bir önerge var.

BAŞKAN – Tabii, ondan bahsettim biraz önce.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Ancak 2 ayrı önerge niteliğinde.

BAŞKAN – O zaman biz onu tashihle 2 ayrı önerge şeklinde okuyalım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesinin (5)'inci fıkrasının madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Uğur Dilipak

Kahramanmaraş

DİDEM ENGİN (İstanbul) – İkiye mi böldük?

BAŞKAN – Evet, ikiye bölüyor, teknik olarak bölmesi gerekiyor.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Sayın üyelerimiz, çünkü madde üzerinde verilen ve değişiklik öngörülen hususu ilgili maddede yapmak ve sonuçlandırmak...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sonra mı?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Evet.

Geçici 5'inci maddenin ihdas edilmesi yeni, farklı bir önerge olması bakımından arz ederim.

BAŞKAN – Önergeye Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katlıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci maddeyi kabul edilen önergelerle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 2'nci maddeyi okutuyorum:

Personele ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Geçici 1 inci madde uyarınca Kurul kararıyla Ajans kadrolarında istihdamına devam edilen personel en fazla beş yıl süreyle kurumlarından aylıksız izinli sayılırlar. Bu personelin belirtilen süre içinde Ajans ile sözleşmelerinin herhangi bir nedenle sona erdiği tarihe kadarki aylık ücret, harcırah, sağlık giderleri, cenaze giderleri ve ölüm yardımı ile her türlü malî, sosyal ve diğer özlük hakları Ajans tarafından karşılanır. Bu fıkra da belirtilen süre içinde, kendi isteği ile kurumlarına dönmek isteyenler taleplerini Ajansa bildirdikleri tarihten itibaren en geç on gün içinde Ajans tarafından doğrudan kurumlarına bildirilmeleriyle aylıksız izinleri bu tarih itibarıyla sona erer. Bu şekilde sözleşmesi sona eren personelin bildirim tarihinden kurumlarına başlayıncaya kadar geçen süre içindeki aylık ücretleri ile diğer malî ve sosyal hakları Ajans tarafından karşılanır. Bu durumdaki personelin, Ajansta çalıştıkları süre kurumlarında geçmiş gibi değerlendirilir. Söz konusu personel, geçici 1 inci maddenin beşinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla bu Kanunun yayımı tarihindeki kadro, pozisyon ve unvanları esas alınarak en geç otuz gün içinde kurumlarının merkez teşkilatında müktesseplerine uygun bir kadroya atanır.

(2) Geçici 1 inci madde hükümleri uyarınca Ajansla iş mevzuatına göre sözleşme imzalayanlar ile çalıştıkları kuruma tekrar geçiş hakkını kullanmayarak beş yıl sonunda iş mevzuatı hükümlerine tabi olarak Ajansta çalışmaya devam edenlerin talepte bulunmaları halinde kesenekleri kendileri, kurum karşılıkları ise Ajans tarafından karşılanmak suretiyle bağlı bulundukları sosyal güvenlik kurumları ile ilgileri devam ettirilir. Önceden bağlı bulundukları sosyal güvenlik kurumu ile ilgileri devam ettireceklerin emeklilik hak ve yükümlülüklerinin tespitinde, yeni iş sözleşmesi imzaladıkları tarih itibarıyla emeklilik hak ve yükümlülüklerine esas alınmakta olan kadro, görev veya pozisyonlarının dikkate alınmasına devam olunur.

(3) Geçici 1 inci madde ve bu madde hükümleri çerçevesinde, beş yıllık süre içinde iş sözleşmesi imzalayanlardan önceden bağlı bulundukları sosyal güvenlik kurumu ile ilgileri yukarıda belirtilen şartlar dahilinde devam ettirilenlerin çalıştıkları dönem içerisinde geçecek hizmet süreleri; sözleşme imzalamadan önceki tarihteki statülerinde geçmiş sayılarak bu süreleri kıdem aylıklarının ve her türlü özlük haklarının hesabında dikkate alınır ve bunların kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri genel hükümler çerçevesinde yükseltilmeye devam olunur. Bu kimselerden beş yıllık süre içerisinde iş sözleşmesi fesih olanlarla (iş sözleşmesi Ajans tarafından haklı nedenle fesih edilmiş olanlarla, kurumlarına dönüş hakkını kullananlar hariç olmak üzere), beş yıllık süre sonunda Ajansta çalışmaya devam edenlerin kıdem tazminatları 5434 sayılı Kanuna tabi olarak geçen hizmet sürelerinin tamamı gözönüne alınmak suretiyle işçilikte geçmiş gibi kabul edilerek iş mevzuatına göre hesaplanır.

(4) Beş yıllık süre içinde Bakanlığa dönüş hakkını kullanan personele, iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Nakledilen personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç kıdem tazminatına esas olan geçmiş hizmet süreleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır.

(5) Mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Araştırmaları Merkezi Başkanlığında Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcısı unvanlı kadrolarda görev yapan personel bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Söz konusu personelin Havacılık ve Uzay Teknolojileri unvanlı kadrolarda geçen süreleri, Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı unvanlı kadrolarda geçirilmiş gibi değerlendirilir.

BAŞKAN - Geçici madde 2'yle ilgili söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Önerge var mı?

Bir adet önerge var, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/823 esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın geçici 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Abdulkadir Akgül

Denizli

Yozgat

Geçici Madde 2- (1) Bu Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca Kurul kararıyla Ajans kadrolarında istihdam edilen personel en fazla beş yıl süreyle kurumlarından aylıksız izinli sayılırlar. Bu süre içinde, kendi isteği ile kurumlarına dönmek isteyenler taleplerini Ajansa bildirdikleri tarihten itibaren en geç on gün içinde Ajans tarafından doğrudan kurumlarına bildirilmeleriyle aylıksız, izinleri bu tarih itibarıyla sona erer. Bu durumdaki personelin, Ajansta çalıştıkları süre kurumlarında geçmiş gibi değerlendirilir.

(2) Geçici 1 inci madde hükümleri uyarınca Ajansla iş mevzuatına göre sözleşme imzalayanların önceki kurumlarında geçen hizmet süreleri kıdem tazminatının ve kıdem süresine bağlı diğer hakların hesabında dikkate alınır. Ancak, Ajanstaki geçen hizmet süresi iki yıldan az olanlara, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca emekli ikramiyesine ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, sadece Ajanstaki geçen hizmet süreleri esas alınarak kıdem tazminatı ödenir. Bu fıkra uyarınca Ajanstaki istihdam edilenlerden, önceki görevleri sebebiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların iş sözleşmelerini imzaladıkları tarihi takip eden bir ay içerisinde talepte bulunmaları halinde önceki kadroları esas alınmak suretiyle aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. İlgililerin bu şekilde Ajanstaki geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bunların Ajanstaki geçen hizmet süreleri 5434 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır ve bu süreler için ayrıca kıdem tazminatı ödenmez. Birinci fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönenlere iş sözleşmesinin sona ermiş olmasından dolayı Ajans tarafından kıdem tazminatı veya başkaca bir tazminat ödenmez ve bu süreler, sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınır.

(3) Mülga Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Ulaştırma, Denizcilik . ve Haberleşme Araştırmaları Merkezi Başkanlığında Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcısı unvanlı kadrolarda görev yapan personel başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Söz konusu personelin Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcısı unvanlı kadrolarda geçen süreleri, Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcısı unvanlı kadrolarda geçirilmiş gibi değerlendirilir.

Gerekçe:

Madde ile, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Var mı önergeyle ilgili bir şey?

Buyurun.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada geline esas düzenlemede Ajans kadrolarında istihdamı devam eden personelin burada herhangi bir -sona erse bile- harcırah, sağlık giderleri, cenaze giderleri, ölüm yardımı ile her türlü mali, sosyal ve diğer özlük hakları Ajans tarafından karşılanır deniyor ama burada bu maddeyle bu çıkartılıyor. Yani buradaki olay, niye çıkartılıyor, anlayabilmiş değilim.

Bir de, ikincisi, kıdem tazminatıyla ilgili, “hizmet süresi iki yıldan az olanlara” diye bir ibare var. Kıdem tazminatı kazanma hakkı bir yıldan itibaren başlıyor. Yani bunun bir yıl olarak, bir yıl ve bir yıldan az olarak düzeltilmesi yasaya da uygun bir düzenleme olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Maliye temsilcisine bir söz vereyim.

Buyurun Uğur Bey.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Şimdi, Sayın Milletvekilimin sorduğu ilk soruya şöyle cevap vereyim: Aslında personel aylıksız izinli olacağı için kurumuyla para ilişkisi bitecek. Ajans zaten ajans personeli olacağı için diğer Ajansın kadrolu personelden bir farkı yok. Harcırah doğarsa harcırahını alacak, diğer haklarını alacak. Bunun çıkarılma nedeni şu: Tabii ki aynısı yazılabilirdi, bir sakınca yoktu fakat sosyal güvenlik mevzuatından sonra yani 2008’den sonra

cenaze gideri, ölüm yardımı gibi hususlar farklı şeye bağlandı. Yani bunların mesela bir kısmı Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödeniyor vesaire. Bu hükmü daha önce sosyal güvenlik sistemindeki düzenlemelerden önce kalan hükümlerin buraya alınması gibi algıladık ve bize göre sıkıntılı gördük. O açıdan bizim önerimizdi.

Diğer husus, kıdem tazminatı meselesindeki iki yıllık husus ise, burada şöyle bir seçimlik hak verildi sayın milletvekillerim: Personel memur, memur personel emekli ikramiyesi alıyor, mülga Emekli Sandığı hükümleri devam ediyor ve emekli ikramiyesi alıyor. İşçi olduğu zaman kıdem tazminatı alıyor. İkisinin ağırlığı çok farklı. Kıdem tazminatı ikramiyeden daha fazla, kıdem tazminatı çok daha fazla, aynı hizmet süresine bağlı olduğu için. Burada bir istismarın -beni Sayın Bakanımız yanlış anlamasın, ben şeyi söylemeyi çalışıyorum, Maliye algısı olarak ben konuşuyorum- önüne geçmeye çalıştık. Neden? Memur geçecek, otuz yıllık memur, bir ay çalışacak, diyecek ki kıdem tazminatını alayım gideyim. Emekli ikramiyesi alacakken onun 2 katına yakın kıdem tazminatı... O zaman, dedik ki, buraya bir süre koyalım. Gelsin en azından iki yıl buraya hizmet etsin. Bu da bizim önerimiz. Burada da eğer bir şey varsa Maliye Bakanlığının. Bunu arz edeyim efendim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Bu çok sağlıklı bir öneri değil. Yani bütün memurlarda, memur kadrolarında böyle anlayış oluyor, biz bunu yıllarca hep gördük. Yani aynı pozisyonda masa başında bir memur çalışıyor, bir işçi çalışıyor, işte, işçi toplu sözleşmeli, sendikali, biraz fazla ücret alıyor. Memur, işte onu hemen eleştiriyor filan yani bu böyle çok doğru bir yaklaşım değil.

Ayrıca, efendim, bu bizim söylediklerimiz, olaya bağlı ödemeler. Yani burada cenazeydi filan o tür şeyler herkese yapılan ödemeler değil, bir olay anında, olay sonucunda olan ödemelerdir. Doğal olarak şöyle düşünelim: Eğer, işte, Ajansta ölüm yardımı, cenaze yardımı gibi bir şey olmazsa sözleşmelerinde ne olacak? Yani bunlar daha önceki şeylerinden almayacaklar mı? Yani, değil mi? Bu olaya bağlı ödemelerin bu şekilde bu kadar incelenmesi çok şey değil.

BAŞKAN – Uğur Bey...

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Şöyle efendim: Mesela sağlık gideri... Sağlık giderini artık kurumlar ödemiyor ki efendim, Sosyal Güvenlik Kurumu ödüyor. Mesela cenaze gideri, cenaze gideri zaten sosyal güvenlik çatısı altında. Ölüm yardımı, bunlar hep...

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Hayır, bu, sözleşmelerle yapılabilir; buna bir engel yok.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Şöyle efendim: Burada da iş sözleşmesi imzalayacağı için, Sayın Milletvekilim, aylıklı izinli personel, eğer sözleşmede bunlar konacaksa ilave olarak buna engel bir hâl yok hiçbir zaman için. Zaten iş sözleşmesiyle istihdam edilir diyoruz. Sözleşme hukuku geçerli burada da.

BAŞKAN – Sözleşmede ne varsa uyacak zaten.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Yani burada sosyal güvenlik sistemiyle çatışma olmasın diye, başka bir şey yok, yoksa ödenmesin diye bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeye Hükümetimiz katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle geçici 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 3’ü okutuyorum:

Türksat A.Ş.’nin yetkilendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 406 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi hükmü ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi (Türksat A.Ş.)’ne verilen yetkiler çerçevesinde, uydu yörünge pozisyonlarının kullanımı ve işletilmesi ile ilgili olarak Türksat A.Ş. tarafından yürütülmekte olan hizmetlerin bu Kanunla getirilen hükümler kapsamında düzenlenmesi, uydular ve altyapısının işletilmesi ile ilgili hak, yetki ve yükümlülüklerinin belirlenmesi amacıyla Ajans ile Türksat A.Ş. arasında bir görev sözleşmesi imzalanır. Bu Kanun hükümleri çerçevesinde Ajansın yetkili organlarının oluşturularak ilgili birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip en geç bir yıl içinde görev sözleşmesi, görüşü alınmak üzere Danıştaya gönderilir ve Danıştayın iki ay içerisinde görüşünü vermesini müteakip Ajans ile Türksat A.Ş. arasında imzalanan görev sözleşmesi yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın geçici 3’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “çerçevesinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile imzalanan görev sözleşmesindeki” ifadesinin eklenmesini; “uydu yörünge pozisyonlarının” ibaresinden sonra gelen “kullanımı ve işletilmesi ile ilgili olarak” ibaresinin tasarıdan çıkarılarak, “hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmesi amacıyla” ibaresinin eklenmesini ve “Bu Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan hükümler Türksat A.Ş. tarafından, sermayesinin % 50’den fazlasının kamuya ait olduğu sürece bildirimde bulunularak yerine getirilir.” ibaresinin eklenerek değiştirilmesini; ayrıca maddeye ikinci fıkra olarak aşağıdaki fıkranın eklenerek geçici 3’üncü maddenin gerekçesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necip Kalkan

İzmir

Mehmet Uğur Dilipak

Kahramanmaraş

“(2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Türksat A.Ş. arasında imzalanan görev sözleşmesi, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca Ajansın yetkili organlarının oluşturularak ilgili birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip en geç bir yıl içerisinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Türksat A.Ş. arasında; 406 sayılı Kanun’da yapılan değişiklik ile bu Kanun çerçevesinde ve kapsamı ilgili mevzuat çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirlenen sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkına konu hizmetlere ilişkin yetkilendirmeler hariç olmak üzere diğer yetkilendirmelere konu elektronik haberleşme hizmet ve altyapılarının sunumuna imkân verebilecek şekilde yenilenir. Yenilenen bu görev sözleşmesi, görüşü alınmak üzere Danıştaya gönderilir ve Danıştayın iki ay içerisinde görüşünü vermesini müteakip, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Türksat A.Ş. arasında imzalanan sözleşme yürürlüğe girer.”

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Burada bir de gerekçeyle ilgili değişiklik konusundaki bir ilave açıklama istirham edeceğiz. Onu da alabilir miyiz Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şöyle, Değerli Başkanım, ben söyleyeyim ama şey olursa da Genel Müdür arkadaşımız düzenlesin.

BAŞKAN – Tabii, memnuniyetle.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şimdi, Ajansa verilen yetkiler var ve TÜRKSAT'ın şu anki yetkileri var. Ajans ile TÜRKSAT arasında bir sözleşme imzalanıyor ancak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun da birtakım yetkileri ve bu yetkiler çerçevesinde TÜRKSAT'la yaptığı sözleşmeler var. Dolayısıyla, bunun biraz daha açılarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla yapacağı sözleşmenin de buraya dercedilmesi ve süre içerisinde bir tenakuz oluşmaması idi amaç.

BAŞKAN – Bu husus, önerenin bir unsuru değil ama kayıtlara geçmesi bakımından işlem gördü ve işleme almış olduk.

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Diyor ki: “Geçici 3 üncü maddenin gerekçesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.” Maddenin gerekçesi değiştirilebilir mi?

BAŞKAN – Şu an yaptığımız o. Değiştirmedik ama kayıtlara geçmesi açısından Bakanımızın bu konudaki açıklamasını aldık. Gerekçeyi değiştirmedik, işleme almadık.

Sayın Bakanım, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, gerçi siz söylediniz ama yine, benim bildiğim, eksik olabilir, tabii, bir ihtilaf veya bir anlaşmazlık söz konusu olduğunda gerekçeye gidiliyor. Gerekçe değiştirilemediği için ve gerekçeye gidildiğinde yine bir anlaşmazlık var ise de o zaman da buradaki görüş ve açıklamalara bakılıyor. O yüzden bu açıklama ileride böyle bir tenakuzun oluşmaması ve bir boşluk oluşmaması adına gerekliydi.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Bakan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Geçici madde 3'ü kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici madde 3 kabul edilmiştir.

Geçici madde 4'ü okutuyorum:

Başkan ve Kurul üyelerinin ilk ataması

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümleri dahilinde ilk atanan Başkanın görev süresi altı yıldır. İlk atanan Kurul üyeleri bakımından İkinci Başkan hariç diğer beş Kurul üyesinden atama tarihinden itibaren dört yılın hitamında noter huzurunda yapılacak kura ile belirlenecek üç Kurul üyesinin görev süresi sona erer. Görevi bu şekilde sona eren Kurul üyeleri bu Kanunda atanma için belirlenmiş olan usullerle tekrar atanabilir.

(2) 7 nci maddenin yedinci fıkrası hükmü bu görevlere yapılacak ilk atamalarda uygulanmaz.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

İki adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas sayılı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın geçici 4’üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İrfan Bakır

Tahsin Tarhan

Didem Engin

Isparta

Kocaeli

İstanbul

BAŞKAN – Söz alacak mısınız, gerekçe mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok, gerekçeyi okutunuz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanuna dayalı görev yapacak ilk Ajans Başkanının görev süresinin de 7’nci maddede anılan beş yıl olarak kalması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Tarhan “Bunu kabul edin bir eksiği yoksa.” diyor. Sözü size veriyorum, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şöyle, Sayın Tarhan’a teşekkür ediyoruz.

Değerli Başkanım, amaç şu: Bir ajans ilk defa kuruluyor, tabii, beş yıl az bir süre değil ama istiyoruz ki kurul üyelerinin görev süresi değiştiğinde, yeni üyeler atandığında kurum başkanının tecrübesi bir sene daha devam etsin ki sürekliliğin yeni gelenlere de aktarılması ve kurum kültürünün iyice oturması amaçlandı burada. Amaç oydu. Dolayısıyla, uygun görürseniz geçmişte benzer kurullar kurulurken de, mesela BTK için de aynı şey geçerliydi, başkanın süresi bir yıl daha uzun tutulmuştu ki o tecrübe yeni kurula aktarılabilirdi.

Teşekkür ederim, sağ olunuz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Pişman olmayın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, önergeye Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım. Gerekçemi söyledim, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın geçici 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Hacı Özkan

Denizli

Mersin

“(1) Bu Kanun hükümleri dahilinde ilk atanan Başkanın görev süresi altı yıldır. İlk atanan Kurul üyeleri bakımından; Başkan ve İkinci Başkan hariç diğer beş Kurul üyesinden noter huzurunda yapılacak kura ile belirlenecek ikisinin görev süresi atama tarihinden itibaren üç yılın hitamında, yine

noter huzurunda yapılacak kura ile belirlenecek diğer iki Kurul üyesinin görev süresi ise dördüncü yılın hitamında sona erer. Görevi bu şekilde sona eren Kurul üyeleri bu Kanunda atanma için belirlenmiş olan usullerle tekrar atanabilir.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ajansın kurumsal hafızasının korunmasına yönelik düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu Sayın Bakanım?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Katılıyorum Değerli Başkanım.

Gerekçeyi de uygun görürseniz bir cümle daha açayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Buradaki amaç şu: Üçüncü yılın sonunda 2 kişi değişecek, sonra bu periyot hep devam edecek. Dördüncü yılın sonunda 2 kişi daha değişecek. Beşinci yılın sonunda diğer üye düşecek, altıncı yılda başkan değişecek ama diğer yeni dönem beş yılda ise 5’i birden sonunda değil, yine iki yıl sonra 2’si, bir yıl sonra 2’si, bir yıl sonra 2’si. Bu döngü, böylece daha sağlıklı yürüyebilecek kurumsal hafızanın devam edebilmesi adına.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle birlikte geçici 4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdası olarak geçici 5’inci maddeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/823) esas numaralı Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı’nın Geçici 1’inci maddesinin beşinci fıkrasının madde metninden çıkartılması ve aşağıdaki maddenin tasarıya Geçici Madde 5 olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Uğur Dilipak

Kahramanmaraş

Geçici Madde 5

“Bu Kanun hükümleri çerçevesinde Ajansın yetkili organlarının oluşturularak ilgili birimlerinin faaliyete geçmesini müteakip 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun çerçevesinde faaliyet yürütmekte bulunan Tübitak Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsünün ve bu Enstitü tarafından yürütülmekte olan Ajansın görev alanıyla ilgili görevlerin, milli proje veya çalışmaların Ajansa devri ile ilgili hususlarda karar almaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

Gerekçe:

Bu maddeyle, ajansın faaliyete geçmesiyle birlikte aynı konuda yetkili iki ayrı kuruluşun oluşması nedeniyle meydana gelebilecek yetki kargaşasını önlemeye yönelik düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

Bir de isterseniz Sayın Bakanım, bu konuda bir açıklama da talep edelim sizden.

Buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyoruz.

Arkadaşları bekletme sebebimiz de biraz buydu az önce verilen arada. Tabii, TÜBİTAK içerisinde TÜBİTAK Uzay Enstitüsü var, belki ismi biraz daha farklı. Bu enstitü ile Uzay Ajansının çakışan görevlerinin bir araya gelmesini öngörüyoruz ancak mevcut TÜBİTAK Uzay Enstitüsünün içerisinde başka fonksiyonların da ifa edildiğini biliyoruz. Dolayısıyla, bu, başka fonksiyonları buradan ayırıştırarak topyekûn şu an kanunla bize devredilmesi, uzay ajansına devredilmesi değil, diğer fonksiyonların ayrışarak bir Bakanlar Kurulu kararıyla devrini öngördük ki orada da ayrışması gereken fonksiyonlar ayrışabilsin, birleşmesi gereken fonksiyonlar birleşebilsin ve TÜBİTAK içerisinde görevler yapılırken de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görev alanına ilişkin kısımlara da bir halel getirmeyelim, bu, bir çalışmayla Bakanlar Kurulu kararı hâline gelsin ve daha sağlıklı bir karar verilebilsin idi. Bu amaçla o geldi. Dolayısıyla, katıldığımızı ifade ediyor, arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Geçici madde 5 yeni bir madde olarak tasarıya eklenmiştir bu kararımızla birlikte.

Şimdi 26'ncı maddeyi, yürürlük maddesini okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları bu Kanunun yayımı tarihinden iki yıl sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Burada açıklama isteyebilir miyiz.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – 26'ncı maddede, kanunun 16'ncı maddesinin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarının yayın tarihinden iki yıl sonra yürürlüğe girmesi belirtiliyor. Sayın Bakan bu konuda açıklama yaparsa memnun oluruz. Neden diğer maddeler hemen yürürlüğe girerken bu 3 madde iki yıl sonra yürürlüğe giriyor?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Efendim, Uzay Ajansı Kanunu içerisinde sektöre sigorta dâhil, teminat dâhil, birtakım desteklerin verilmesi öngörülüyor. Dolayısıyla, onların bir süreç içerisinde sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ve bu yapı çerçevesinde bu işlemlerin başlaması için onların iki yıl sonra, diğerlerinin hemen devreye girmesini öngördük. Özetle bu ama daha ayrıntı varsa destek verebilirsiniz.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yani, bu konuların faaliyeti etkilemeyeceğini mi düşünüyorsunuz? Çünkü, altıncı, yedinci ve sekizinci maddelerde deneysel hava araçları, uzay aracı, işte prototipler gibi konularda yapılacak çalışmalarla ilgili anlaşmalar vesaire... Dolayısıyla, sigorta konusunun sonraya ötelenmesi...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şöyle: Bu anlaşmaların yapılması, bu süreçlerin geliştirilmesi ve sigorta ve teminat aşamasına getirilmesi bir süreç olacak. Bu sürecin de doğrusu iki yıl olduğunu öngörüyoruz. Şu anda da konabilir ama iki yıl boyunca uygulaması zor.

Değerli Başkanım, uygun görürseniz arkadaşımız biraz daha teknik ayrıntı arz etsin.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakan ama biraz süre kısıtımız var.

Buyurun Genel Müdürüm.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRÜ DR. CİHAN KANLIGÖZ – Sayın Başkanım, burada söz konusu tasarının tamamen liberal bir anlayışla ve sektör odaklı düzenlenmesinin bir sonucu olarak, ajansa dünyada yeni, modern uzay kanunlarında da çeşitli uzay ajanslarına verilen, sektörü destekleyerek devletin doğrudan bu tür faaliyetleri yürütmesi değil de... Mesela, Amerika’da NASA’ya böyle bir yetki verildi 2010 yılında yapılan bir kanun değişikliğiyle ve NASA artık kendisi doğrudan uzay mekiği işletmeciliğini bıraktı yani uzaya uzay mekiği operasyonları yapmadı, bunları özel sektörü destekleyerek, onların geliştirdikleri birtakım uzay araçlarının, uzay mekiklerinin tasarım aşamasından operasyon aşamasına kadar desteklenmesi suretiyle sektörü geliştirme odaklı birtakım düzenlemeler yaptı. Biz de Uzay Ajansının her şeyi kendisinin yapmasını değil, devlet tarafından her şeyin yapılmasını değil, özel sektörün desteklenmesi suretiyle, uzay teknolojilerinde özel sektörün girişimciliğinin, sermaye gücünün bu sektöre dâhil edilmesiyle olacağını düşünerek sorumluluk sigortası veya teminat sağlama imkânı getirdik ajansa. Ama, bunun hemen ajans kurulur kurulmaz yapılması imkânı yok. Ajansın sektörü tabii ki tanınması, desteklemesi, zaten kuruluş çalışmaları da belli bir süre alabilecektir. Bu anlamda bir geçiş hükmü olarak öngördük.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tamam mı Sayın Engin?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yani, şu bakımdan: Sözleşmelerin hazırlanması için de iki senelik bir süre öngörülürse, 2023 hedefleri yani sizin koyduğunuz o kadar uzak kalıyor ki. Yani, tabii ki o bahsettiğiniz özel tasarımın desteklenmesi gibi konuları zaten biz de destekliyoruz.

BAŞKAN – Peki, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

27’nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 27-(I) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tasarının tümünü oylamadan önce bir adet tekriri müzakere önergesi vardır, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

İç Tüzük’ün 43’üncü maddesi hükmü doğrultusunda tasarının 20’nci maddesinin yeniden görüşülmesi ve maddenin birinci fıkrasının sonuna “Kamulaştırma bedeli Ajansın bütçesine konulan ödenekten karşılanır.” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hacı Özkan

Mehmet Uğur Dilipak

Mersin

Kahramanmaraş

Gerekçe:

Kamulaştırma bedelinin hangi kaynaktan karşılanacağı hususuna açıklık getirilmektedir.

BAŞKAN – Önergeye Hükümetimiz katılıyor mu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, bu, kamulaştırma yetkisi veren bir maddeydi. Kamulaştırma ödeneğinin nereden ödeneceği burada dercedilmeyince geçmiş uygulamalarda gördük ki sıkıntı yaşıyor. Dolayısıyla, bu uygulama işlem yapılabilir hâle getirecek bizleri.

Teşekkür ederim, katılıyorum.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Dolayısıyla, 20'nci madde bu hâliyle revize edilerek kabul edilmiş oldu.

Şimdi, tasarının tümünün üzerindeki görüşmelerimizi, madde müzakerelerimizi ve oylamalarımızı tamamlamış bulunuyoruz.

Tasarının tümünü şimdi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun inşallah, teşekkür ediyoruz.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde, tasarının kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca, bu konuyla ilgili özel sözcü olarak Sayın Dilipak, Sayın Özkan, Sayın Kalkan ile Sayın Tin'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Tasarı bu hâliyle kabul edilmiştir.

Müsaadenizle, bugün çok yoğun bir gün yaşadık ama gerçekten çok etkin bir çalışmaydı. Ben, öncelikle, tasarıyı yoğun çalışmalar sonucunda Meclisimizin gündemine, Komisyonumuza getiren Sayın Bakanımıza, Hükûmete, Sayın Başbakanımıza ve tüm Bakanlık bürokratlarına teşekkür ediyorum.

Ayrıca, bu salonda işimizin devamını, tasarının Genel Kurula gönderilmesi yolunda yaptığımız çalışmaları kolaylaştıran ve bu imkânı bir anlamda bize sağlayan tüm çalışan arkadaşlarımıza -doğru ifade edebiliyor muyum bilmiyorum- stenograflara, ses düzeni çalışanlarına, çayımızı, kahvemizi getirenlere, tüm Komisyon memurlarına, tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve özellikle ikram için Sayın Bakanımıza ve tüm çalışan arkadaşlarımıza; ayrıca, önergelerin hazırlanmasında ve gerçekten gün içerisindeki tüm çalışmalarda sesi kesilinceye kadar sürekli okuyan Mustafa Bey'e ve içeri dışarı sürekli koşturan ve nefesi kesilen Sinem Hanım'a, Komisyon uzmanlarımıza ve Komisyonda çalışan diğer tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Tabii ki tüm milletvekili danışmalarına yani Komisyon üyesi vekillerimizin çok kıymetli danışmanlarına -çünkü, danışmanlar mutfak çalışmasını yapmazsa biz de burada verimli çalışma yapamayız- onlara da çok teşekkür ediyoruz ama tabii ki Komisyon üyelerimizin çok kıymetli temsilcilerine bir kez daha teşekkür ediyorum bu olumlu katkıları, yapıcı tutumları nedeniyle.

Sayın Bakanımıza bir kez daha teşekkür ediyor ve sözü kendisine bırakıyorum.

Buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyoruz.

Elbette ki inandığımız için doğrusu yola çıktık. Tabii, bu inancımızı gerçekleştirmek adına bunun bir tasarısı olarak Meclise sunulmasına destek veren Başbakanımız başta olmak üzere Bakanlar Kurulundaki arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Özellikle, bu çalışmayı yaparken Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından birçok arkadaş – TÜBİTAK dâhil- ciddi katkı koydular, Maliye Bakanlığımız çok ciddi katkı koydu, onlara çok çok teşekkür ediyorum. Kendi çalışma arkadaşlarımıza da çok teşekkür ediyorum.

Ama bugüne ilişkin, burada özellikle vurgulamak isterim ki -Komisyon başlangıcında da söylemiştim- gerçekten sorularla, önerilerle çok katkı koydunuz. Çünkü, karşı taraf soru sorarsa siz eksiklerinizi görüyorsunuz ve âdeta kendinizi geliştiriyorsunuz. Bugün buradaki yorumlar, sorular, görüşler, bizim bu süreçte çok daha sağlıklı bir yapıya kavuşup hizmet etmemiz adına bize katkı koydu.

Başta zatiâliniz olmak üzere bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

E teknik ekip... Zaten komisyonların teknik ekipleri ve destek ekibi olmazsa olmaz; onların hepsine, kurum, kuruluşların değerli temsilcilerine de ben çok çok teşekkür ediyorum.

İnşallah, hayırlı uğurlu olur. Genel Kurulunda tensiplerini alırsa, biz de paçayı sıvayıp bir an önce, amaçları doğrultusunda, vizyonları doğrultusunda Uzay Ajansı'na devreye sokar, ülkemize hizmet ederiz diyorum.

Tekrar çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son bir şey Sayın Bakanım.

Meclis ara vermeden önce Meclis Genel Kuruluna geleceği için tasarı, pazartesi akşamı muhalefet şerhlerini bekliyoruz. Biz, hemen salı günü de Meclis Başkanlığı'na bunu takdim edeceğiz. O yüzden, pazartesi akşamı sizlerden muhalefet şerhlerini istirham edelim.

Çok teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.54

